CEMÂZİYE'L EVVEL 1443

tevhid

"TAĞUTA KULLUK ETMEKTEN KAÇINIP, ALLAH'A YÖNELENLERE MÜJDE VARDIR. KULLARIMI MÜJDELE!" (39/ZÜMER, 17)

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | ARALIK '21 | YIL: 10 | SAYI: 109 | FİYATI: 12₺ | ISSN: 2148-4635

ŞİRK EHLİ TUZAKÇIDIR

· HALİS BAYANCUK HOCA | HASBİHÂL' 04 ·

SESLİ KİTAP

lailaheillallah

**TEVHİD AKİDESİNİN
TEMEL TAŞLARINI İÇEREN LAİLAHEİLLALLAH ESERİMİZİN
SESLENDİRİLMİŞ HÂLİNE EBU HANZALA HOCA
RESMİ YOUTUBE HESABIMIZDAN
ULAŞABİLİRSİNİZ.**

بسم الله الرحمن الرحيم

Es-Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuhu,

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Tevhid Dergisi olarak yeni sayımızla karşınızda olmanın sevincini yaşıyoruz.

Halis Hoca'mız, bu sayımızda şirk ehlinin tuzakçı olduğunu unutmamamız gerektiğini hatırlatıyor. Tuzaklarını tahdit etmenin mümkün olmadığını vurgularken birkaç çeşidini de örnekleriyle ele alıyor. Bununla birlikte İslam'a karşı yürüttükleri en büyük çalışmalardan biri olan "dine karşı din" projesi karşısında nasıl bir yol izlememiz gerektiğini gösteriyor.

Feriduddîn Aydın Hoca, Müslümanlığın ortaya çıkmasına neden olan o büyük korkunun toplumlar arasında nasıl tezahür ettiğini açıklıyor ve sonuçlarını değerlendiriyor ve uzun süredir devam ettiği bu yazı dizisini noktalıyor.

Enes Yelgün, Uhud Savaşı'nın kaybedilmesine neden olan hadiseleri naklediyor.

Özcan Yıldırım, bu sayımızda Kâf Suresi'nin 9. ayetini tefsir ediyor ve su nimetinin Allah (cc) katındaki kıymeti ile biz kulları nazarındaki kıymeti hususunda çarpıcı bir mukayesede bulunuyor.

Enes Doğan, sünnetin İslam'daki yeri üzerine kaleme aldığı yazı silsilesinde şimdiye kadar açıkladığı, "Sünnet vahiy kaynaklıdır, Sünnet teşri kaynağıdır ve Sünnete ittiba, Kur'âni bir yükümlülüktür" maddelerinden sonra dördüncü maddeye geçiyor ve "Sünnetin, Kur'ân'ın açıklayıcısı olduğu" konusunu anlatmaya başlıyor.

Emre Acar, kimin için yaşıyor ve kimin için ölüyorsun, sorusunu sorarak başladığı yazısında, cahiliye ürünü olan kavmiyetçilikten ve riya içinde yaşamaktan bizleri sakındırıyor.

Ömer Akduman, Kırk Hadis şerhini yaptığı yazı dizisinde bir sonraki hadise geçiyor ve okuyucularımızı, ömürlerini nerede ve hangi hâllerde geçirdiği sorularının muhasebesini yapmaya davet ediyor.

Salim Kandemir, Bilal-i Habeşi'nin (ra) hayatını aktardığı yazısını, onun hayatının bir simgesi olan ezan hususunu zikrederek bu sayımızla birikte tamamlıyor.

Kerem Çağlar, asrımızın en önemli meselelerinden biri olan, İslam'ın sosyal medyadaki temsili ve siber haçsız teknoşirk saldırıları konusunu işliyor. İslam düşmanlarının faaliyetlerine karşılık her davetçinin bu mecralarda İslam'ı en güzel şekilde temsil etmek için varlık göstermesinin elzem olduğunu vurguluyor.

Mahi, çocuk eğitimine dair yol gösterici yöntemler kaleme aldığı bu ayki yazısında iki korunaklı kaleden bahsediyor ve bizlerden -belki de gözden kaçırdığımız- bazı imani gerçekleri anımsamamızı istiyor.

Dr. Gözde Tercuman, Nöromotor Gelişim yazılarının altıncı bölümünde on sekiz ila yirmi dört aylık bebeklerin gösterdiği nöromotorsal gelişim seviyelerini belirtiyor.

Psikolojik Danışman Melek Şeref, önceki sayımızda Psikolog Elif Duruk'un mukaddimesini yaptığı öğrenme konusuyla ilgili serimize öğrenmeyi etkileyen faktörler başlığıyla devam ediyor.

Konuk yazarımız Betül Şenyıldız, Müslim kadınlarımıza sesleniyor ve unuttukları bir gerçeği onlara hatırlatarak evlere yeniden gelecek Nebevi saadetin anahtarını paylaşıyor.

Sahîh-i Buhari ve Sahîh-i Müslim'in olmadığı her kütüphane eksik bir kütüphanedir, diyerek bu sayımızdaki kitap köşemizde Sahîh-i Buhari kadar önemli olan Sahîh-i Müslim'in Muhtasar'ını tanıtıyoruz.

Allah'ın (cc) izniyle 2021 yılının son sayısını çıkarmış bulunuyoruz. Tevhidi anlatmak için çıktığımız bu yolda bize verdiği nimetlerden dolayı Rabbimize hamdediyor, bizleri bu yolda hiçbir ara yola sapmadan yürütmesini O'ndan niyaz ediyoruz.

Editör

tevhid

İmtiyaz Sahibi
Hamza ÖZTÜRK

Yazı İşleri Müdürü
Abdullah DEMİR

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
www.tevhiddergisi.org
tevhiddergisi@gmail.com
0 (545) 762 15 15

Adres
Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Yazışma Adresi
Hamza ÖZTÜRK
Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Basım
Şenyıldız Yayıncılık, 45097
Gümüşsuyu Cad. Işık Sanayi Sitesi C Blok
No. 19/102 Topkapı/İSTANBUL 0 212 483 47 91

Satış Noktaları: Tevhid Kitabevi

- **İstanbul** : Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120/A 34212 Bağcılar/İSTANBUL 0 545 762 15 15
- **Ankara** : Piyade Mah. İstasyon Cad. No. 190 Etimesgut/ANKARA 0 543 225 50 48
- **Diyarbakır** : Kaynartepe Mah. Gürsel Cad. No. 90/A 21090 Bağlar/DİYARBAKIR 0 543 225 50 43
- **Konya** : Mengene Mah. Büyük Kumköprü Cad. No. 78/A 42020 Karatay/KONYA 0 543 225 50 49
- **Van** : Vali Mithatbey Mah. Gündüz 2. Sok. No. 2 A İpekyolu/VAN 0 543 225 50 45

İrtibat Büroları

- **Merkez** : Kirazlı Mah. Mahmutbey Cad. No. 120 34212 Bağcılar/İSTANBUL
- **Avcılar** : Firuzköy Mah. Kazım Karabekir Cad. Tütün Sok. No. 2 34325 Avcılar/İSTANBUL
- **Sultangazi** : İsmetpaşa Mah. 95. Sok. No. 41/A 34270 Sultangazi/İSTANBUL
- **Diyarbakır** : Mezopotamya Mah. 327. Sok. Seval Kent Sitesi A Blok No. 1/A Kayapınar/DİYARBAKIR
- **Konya** : Mengene Mah. Büyük Kumköprü Cad. No. 78/A 42020 Karatay/KONYA
- **Van** : Bahçıvan Mah. Sıhke Cad. Karatekin Sok. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 65040 İpekyolu/VAN
- **Erciş** : Kışla Mah. Şehitler Cad. No. 10 65400 Erciş/VAN
- **Bursa** : Bağlarbaşı Mah. Nilüfer Cad. 2. Fırın Sok. No. 4 16160 Osmangazi/BURSA
- **Ankara** : Piyade Mah. İstasyon Cad. No. 190 Etimesgut/ANKARA

Aralık 2021 | Cemâziye'l Evvel 1443
Yıl: 10 | Sayı: 109 | Fiyat: 12₺
ISSN: 2148-4635

teuhid

İÇİNDEKİLER

Halis BAYANCUK HOCA
halisbayancuk@tevhiddergisi.org

ŞİRK EHLİ TUZAKÇIDIR!

"...Şayet sabreder ve korkup sakınırsanız, onların tuzakları size hiçbir zarar vermez. Allah, onların yaptıklarını (çepeçevre kuşatan) Muhit'tir." Anahtar kavram sabır ve takvadır. Bu ikisi âdeta tuzaklara karşı önerilen manevi birer kalkandır. Bir yerde tuzak varsa; onu büyütmek, endişeye kapılmak ve kalplere korku salmak anlamsızdır. Yapılması gereken, sabrı ve takvayı kuşanmaktır.

Allah'ın adıyla.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Es-Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuhu,

Yüce Allah her birinize af ve afiyet ihsan etsin. Sizleri sevdiği, razı olduğu ve rahmetiyle kuşattığı kullarından kılsın. Maddi ve manevi hastalıklardan muhafaza etsin. Allah (cc) izin verirse bu ay, güncel bir mesele üzerine hasbihâl edeceğiz. Çaba bizden, başarı Allah'tandır.

Bizleri arındırsın diye yüreğimizi açtığımız vahiy, ısrarla bir noktaya işaret eder: Şirk ehli tuzakçıdır!

"Böylece biz, her beldenin önde gelenlerini oranın suçlu günahkârları kıldık ki orada tuzaklar kursunlar. Oysa onların tuzakları, yalnızca kendilerine zarar verir. Farkında da değillerdir."[1]

"Ve büyük büyük tuzaklar kurdular."[2]

Vahiy, onların tuzakçı olduğunu ifşa etmekle kalmaz; aynı zamanda kurdukları tuzaklara örnekler verir. Daha önceki sayılarda bu konuya yer vermiş, Kur'ân'da örnek verilen tuzaklara dikkat çekmiştim.[3] İlgilileri o yazıya yönlendirerek daha güncel bir konuya, günümüze dönmek istiyorum. Hiç şüphesiz şirk ehli bugün de fasid çalışmalarına devam ediyor, birbirlerine süslü/yaldızlı sözler fısıldıyor, inananların ayağını kaydırmak için gece gündüz aralıksız tuzak kuruyor ve kurmaya da devam edecektir. Normaldir; zira müşrik, tevhid sözleşmesini bozarak Rabbine ve özüne/fıtratına ihanet etmiştir. İhanet ahlakı ile tuzakçılık ikiz kardeştir. Normaldir; zira müşrik, vahiyden yüz çevirip şeytanın sesine kulak vermiştir. Şeytan ise tuzakçıdır ve dostlarını tuzak kurmaya teşvik eder.

Şirk ehlinin tuzaklarını tahdit etmek olanaksızdır. Zira şirk ehli sürekli kendini güncellemekte, yeni şartlara uygun hile, desise ve tuzak üretmektedir. Bu nedenle bu yazıda uzun zamandır dikkatimi çeken ve önemli bulduğum **bazı örneklere** yer vereceğim:

1. 6/En'âm, 123
2. 71/Nûh, 22
3. Küfür Ehlinin Değişmez Karakteri: Tuzak Kurmak, Halis Bayancuk, Tevhid Dergisi, S 58, s. 12; Firavun, Halis Bayancuk, Tevhid Dergisi, S 71, s. 10-11

• **Analiz Hesapları/Profilleri**

İslam toplumuna ulaşan haberlerle ilgili Yüce Allah bize iki ölçü öğretir:

– Haberi getirenin kimliğine dikkat etmek

– Gelen haberi Resûl'e (sav) veya istinbat (olayları değerlendirme ve ferasetle sonuç elde etme) kabiliyeti olan ilim, hikmet ve basiret ehline yorumlatmak:

"Ey iman edenler! Fasık biri size bir haber getirdiğinde, onu (iyice araştırıp doğru olup olmadığını) açıklığa kavuşturun. Ta ki bilmeden bir topluluğa zarar verip yaptığınıza pişman olmayasınız."[4]

"Onlara emniyete ya da korkuya dair bir haber geldiğinde (haberin olumlu olumsuz etkisini hesaba katmadan) onu yayarlar. Şayet onu (kimseye anlatmadan önce) Resûl'e ya da yöneticilerine götürselerdi, olaylardan sonuç çıkarma kabiliyeti olanlar, o haberin (doğru mu, yanlış mı, bırakacağı etki faydalı mı, zararlı mı) hakikatini bilirlerdi. Allah'ın sizin üzerinizde lütfu ve rahmeti olmasaydı azınız müstesna, şeytana uymuştunuz."[5]

Dinî/Siyasi ölçülerini vahiyden alan insan, habere/bilgiye bu iki ölçüyle yaklaşır. Mezkûr ayette ölçüyü çiğneyenlerin,[6] kalbi hastalıklı münafıklar olduğunu görüyor, onları kınayan bir ayetten, bu ölçüyü elde ediyoruz. Bugüne döndüğümüzde ise şu gerçekle karşılaşıyoruz: **Allah'ın (cc) rahmet ettikleri müstesna çoğu insan, hiçbir şekilde tanımadığı insanlardan hem bilgiyi hem de bilginin yorumunu alıyor. Aynı ânda iki ilkeyi birden çiğniyor.** Bunlara da analizci veya analiz hesapları/profilleri deniyor. Aslında İslami kesime yön vermeye çalışan bu hesapların sorunlu olduğu, basit bir akıl yürütmeyle anlaşılabilir. Ne ki vahyin ölçülerinden yüz çeviren insan, akla/basirete sırt döndüğünden anlayamıyor. Şöyle ki; bu hesapların yazıp çizdiği çoğu konuyu ima edenler dahi içeride yatıyor. Bu hesaplar ise haber paylaşıyor, yorum yapıyor, açıkça taraf tutuyor, hedef gösteriyor, tehdit ediyor... Sistem tarafından engellenmek şöyle dursun, her geçen gün etki alanları genişl(ettiril)iyor. İnsanın sorası geliyor: "Siz mi 'Vatan'da şube açtınız, 'Vatan' mı sizde şube açtı?"

• **Söz Sahiplerini Yönlendirmek**

Yüce Allah bizlere nasıl bir çevre oluşturup kimlerle oturmamız, kimleri bitâne edinmemiz ve kimlerle istişare etmemiz gerektiğine dair bir ölçü veriyor:

"Ey iman edenler! Allah'tan korkup sakının ve sadıklarla beraber olun!"[7]

Ebu Said El-Hudri'den (ra) rivayet edildiğine göre Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Yüce Allah bir nebi gönderdiği ve bir kimseyi halife yaptığı zaman muhakkak onun iki tür sırdaşı olmuştur. Bunlardan biri ona iyiliği emreder ve onu o yola teşvik eder. Öbürü de ona kötülüğü emreder ve onu buna teşvik eder. Korunmuş olan ise Yüce Allah'ın (fenalıklardan) koruduğu kimsedir."[8]

Aişe Annemiz'den (r.anha) rivayet edildiğine göre Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Allah bir yönetici hakkında hayır dilerse ona sadık bir yardımcı verir. Eğer o yönetici bir şeyi unutursa bu yardımcı ona hatırlatır. Eğer yönetici o işi kendisi hatırlarsa bu yardımcı ona yardımcı olur. Eğer Allah o yöneticiye hayırdan başkasını dilerse ona kötü bir yardımcı verir. Eğer yönetici yapılması gereken bir işi unutursa o yardımcı, ona bunu hatırlatmaz. O yönetici kendisi hatırlarsa bu yardımcı o işin yapılmasında ona yardımcı olmaz."[9]

İlim adamları, davetçiler ve kanaat önderleri yukarıdaki ölçülere dayanarak yakın çevresine dikkat etmelidir. Aksi hâlde yakın çevreleri kendileri için bir tuzağa dönüşebilir. Şöyle ki; şeytani sistem, sözü etkili insanları psikolojik tahlile tabi tutarak o insanların güçlü ve zayıf yönlerini tespit ediyor. Sonra zayıf yönlerini kullanarak onları yönlendirecek adamları çevrelerine yerleştiriyorlar. Sevgiye/İlgiye aç insanın yöresine, sürekli ona sevgi/ilgi gösteren adamlar yerleştiriyorlar. Hedef şahıs da fıtri olarak, yapay sevgi/ilgi gösterisinde bulunan adamı kendine yakınlaştırıyor. Onaylanma ihtiyacı olan insanın çevresine sürekli onu öven, yaptıklarının benzersiz olduğunu iddia eden, en basit eylemini dahi stratejik anlamda deha olarak sunan insanlar yerleştiriyorlar... Bir örnekle somutlaştıralım: İsrail Devleti, nüfusuna oranla dünyada en fazla psikolog kullanan ülke... Araplarla bir antlaşma yapmak, böylece Filistin'deki varlığını meşrulaştırmak istiyor. Lakin şöyle bir sorun var: Arap yöneticilerinin çoğu gerçekte siyonizme uşaklık ediyor. Ancak hiçbiri; uşaklığını belgeleyecek, halkını galeyana getirecek ve meşruiyet krizine neden olacak bir işe girişmek istemiyor. İsrail, liderleri yakın takibe alıyor. Bunun sonucunda Enver Sedat'ın Nobel ödülü takıntısı olduğunu fark ediyorlar. Akabinde gerek çevresine yerleştirilen adamlara gerek medyadaki adamlarına şu fikri işlettiriyorlar: Şayet Enver Sedat, İsrail ile antlaşma imzalarsa Nobel Barış Ödülü'nü alır! Enver Sedat, Araplar için bir utanç belgesi olan antlaşmayı imzalıyor. Yani bir liderin zaafı, bir kavmin zaafına dönüşüyor...

Mısır'da dikkatimi çeken bir durum olmuştu. İtikadi farklılığı olan âlimler, birbirine uzaktı. Bu, anlaşılabilirdi. Fakat aralarında itikadi farklılık olmayan âlimler de birbirine uzaktı... Oysa bu uzaklığın rasyonel hiçbir izahı yoktu. Meseleyi konuştuğum deneyimli bir ilim talebesi, ilginç bir tecrübesini paylaşmıştı benimle: Bir grup genç, yıllarca bir muhaddisin ilim halkasına katılıyor. Halka-

4. 49/Hucurât, 6
5. 4/Nisâ, 83
6. bk. 4/Nisâ, 83
7. 9/Tevbe, 119
8. Buhari, 7198
9. Ebu Davud, 2932; Nesai, 4204

nın en başarılı ve hocaya en yakın öğrencisi, herkesin sevdiği bir genç. Kendisiyle konuştuğum genç demişti ki: "Yıllar sonra göz altına alındım. İşkenceciler arasında biri çok ilginç sorular soruyordu. Sanki polis değil de bizden biriymiş, ne düşündüğümü/düşüneceğimi biliyormuş gibiydi..." Bir ara fırsat bulup göz bağının altından bakmış. Sonuç tahmin ettiğiniz gibi... Verilen örneğin konumuzla bağlantısı şöyledir: O hoca, Mısır'daki tüm gelişmeleri, bir işkenceciyle istişare ediyor. Yani sistemle oturup, sistem karşıtı insanlara -veya kardeşlerine- karşı hukuk belirliyor!

Şahit olduğum tecrübelere dayanarak, bu yönlendirmelerin iki güncel örneğine işaret edebilirim:

Birincisi, tüm aşamaları planlanmış soruları yöneltmek. Örneğin; birisi özel ortamda bir hocaya soru soruyor. Soru, "Sizinle ilgili falan hocaya soru sordum, şöyle şöyle dedi, siz ne dersiniz?" şeklinde oluyor. Soruyu duyan hoca ne yapmalı? Şer'i ölçüleri gözetmeli! Şer'i ölçüler gözetilirse, ister İblis'in ister İblis yamağı insî şeytanların tuzağı olsun fark etmez; tuzak kuran, tuzağa düşer; avucunu yalar. Peki, şer'i ölçü nedir? "Bir meclisten başka meclise laf taşımanın haram olduğunu bilmiyor musun?" demektir. "Beni, meclisinde isteyenin istediği günahı işleyeceği bir fasık mı zannediyorsun." demektir. Şayet karşıdakini tanıyorsa da, "Sen benim kardeşimsen o da benim kardeşim. Kardeşlik hukukunu çiğnememek adına bu söylediğini o kardeşime sormalıyım." demektir. Böyle bir ahlaki ufka ulaşıldığında nasıl bir tevhidî toplum oluşacağını düşünebiliyor muyuz? Peki, o kardeşimiz şer'i ölçüleri çiğneyip cevap verdiğinde ne oluyor? Soruyu soran, aldığı cevabı direkt karşı tarafa iletiyor. Bazen bizzat gidip soruyor, çoğunlukla da "bir dost" olarak ses kaydı atıyor. "Falanca sizinle ilgili şöyle diyor, ne dersiniz?" Tabii şimdi yeni bir imtihan süreci başlıyor. Şayet muhatap şer'i ölçüleri gözeten biriyse, "Bunu bir soralım, ne iştir?" diye düşünüyor. O da şer'i ölçüleri yok sayarsa, "Sen misin benim hakkımda böyle konuşan!" diye, ağzına geleni söylüyor. Belki de Allah'a (cc) kafa tutan, şirki meşrulaştıran, fahşa ve münkeri yayanlara dahi reva görmediği bir üslup kullanıyor. Burada asıl mesele şudur: Soruların yöneltildiği insanların hassas noktaları biliniyor. Bundan dolayı o hassasiyeti harekete geçirecek, duyguların aklı örtmesini sağlayacak sorular soruluyor. İlmî yeterlilik hususunda hassasiyeti olana "ilmî yeterliliğinin" eleştirildiği, mal hassasiyeti olana "mali güvenilirliğinin" eleştirildiği, düzen hassasiyeti olana "düzensiz/disiplinsiz cemaat olmakla" eleştirildiği iletiliyor. Önce zayıf olduğu hassas noktasına parmak basılıyor, yara kanatılıyor; o ruh hâliyle verilen cevap da karşı tarafa iletiliyor.

Yıllar önce bir grup genç adına biri geldi. Bir hocanın benim hakkımda ileri geri konuştuğunu söyledi. Ellerinde de ses kaydı var. Aradan geçen on üç yıldan sonra diyaloğumuzu hatırlayabildiğim kadarıyla -mealen- aktarıyorum:

"Ses kaydı yaptığınızdan Hocanızın haberi var mı?"

"Yok."

"Neden gizli kayıt yapma gereği duydunuz?"

"Hocamız sizin yüzünüze gülüyor, arkanızdan derslerinize gelmeyi yasaklıyor."

"Bunda ne tür bir yanlışlık gördünüz?"

"İki yüzlülük yapıyor."

"İki yüzlülük niye sizi rahatsız etti?"

"Günah/Masiyet olduğundan."

"Peki, gizli ses kaydı yapmak, sonra bunu başka meclise taşımak, iki Müslim'in arasını bozmak günah değil mi?"

"..."

"Size göre yanlış yapan Hocadan ne farkınız kaldı? Siz de masiyet işliyorsunuz!"

"..."

"Bildiğim kadarıyla o Hoca, 'Buraya gelen, başka bir yere gitmeyecek.' diye söz alıyor. Sizden de bu sözü aldı mı?"

"Evet, aldı."

"O zaman siz sözünüzü bozmak istemişsiniz, o da engel olmuş."

"Bu söz yanlış değil mi? Neden insanları hayırdan (ilim meclislerinden) alıkoyuyor."

"Silah zoruyla mı söz aldı sizden, vermeseydiniz."

"..."

"Madem söz verdiniz, sözünüze sadık kalsaydınız. Umulur ki Allah, sadakatinizi ödüllendirip sizi farklı bir ilim kapısıyla rızıklandırırdı."

"..."

"Şu ân benim sesimi de kaydediyor musun?"

"Estağfurullah, Hocam."

"Çelişkinin farkında mısın?"

"..."

Mealen aktardığım olayın konumuzla ilgisi şudur: Bir grup samimi gencin arasında, hiç de samimi olmayan biri var. Hakkımda konuşan ve sesi kaydedilen Hocayı alenen kışkırtıyor. Onun ilmî yeterliliğini, davetçiliğini ve cesaretini, benim adımı vererek ve karşılaştırma yaparak sorguluyor. Hoca da o öfke hâliyle normal zamanda söylemeyeceği, özür dilemek zorunda kalacağı sözler söylüyor. Alenen kışkırtılan hocanın sesi kayda alınıyor ve bana ulaştırılıyor. Neyse ki yapılan kaydı imha ettirip bu konuyu Hocayla bire bir konuştuk ve olay suhuletle

çözüldü. Tam tersi olsa ne olurdu? Ben de İslami usülleri çiğneyip Hocanın söylediklerine cevap verseydim, muhtemelen benim ses kaydım da o Hocaya ulaşacaktı… İslam dünyasında yüzlercesine şahit olduğumuz bir kayıkçı kavgası da biz başlatmış olacaktık… Bu, yalnızca bir örnek. Biz şer'i usulleri koruduğumuzda Allah da (cc) bizi insî ve cinnî şeytanların tuzaklarından koruyor. Biz şer'i usulleri çiğnediğimizde nefsimizle başbaşa, yardımsız bırakılıyoruz; her türlü tuzağa teşne oluyoruz.

İkincisi, yaşanan bir hadisede duygusal konuşmalar yaparak söz sahibi insanları yönlendirmektir. Örneğin; X şahsın veya yapının bir hata yaptığı düşünülüyor. Olması gereken, kardeşine nasihat etmektir. Her işi en güzel şekilde, ihsan üzere yapmamızı emreden şeriata uyarak iyice düşünmek, en güzel üslubu bulmak ve muhataba nasihat etmek… Bu noktada "iliştirilmiş" tipler devreye giriyor. Söz sahibi kişinin hassasiyetine dokunarak **acele ettiriyor. Yani şeytanı sürece dâhil ediyor.** Yönlendirilmek istenen kişi duygusal ise hüngür hüngür ağlayarak, "Din elden gitti, saptık, bittik…" edebiyatı yapıyor. Yönlendirilmek istenen kişi davet hassasiyeti olan biri ise hatanın tevhid davetine verdiği zararları sıralıyor. Yönlendirilmek istenen kişi taviz konusunda hassas ise yapılan hatanın bir taviz olduğu, tavizin ardı sıra yeni tavizler doğuracağını anlatıyor. Neticede yönlendirilmek istenen kişi, o duygusallıkla hak sözü, yanlış bir üslupla söylüyor. Nasihatten umulan hayır; sökükleri dikmek, gedikleri yamamak ve çatlakları sıvamakken tam tersi bir etki yapıyor. Sökük, gedik ve çatlak iyice genişliyor.

Söz sahibi insanlar "acele ettirildiklerini" fark ettiğinde durup düşünmeliler, neden? Acele ettiren insanların hayatına bakmalılar; gerçekten bu adam din konusunda özverili mi? Namazında, ticaretinde, aile hayatında, İslam cemaatine aidiyetinde… hassas mı? Din bir bütünse ve hassasiyet kalbin ameliyse, bir insanın tüm meselelerde gevşek, yalnızca bir konuda hassas olması düşünülemez.

Bir şeyi unutmamak gerekir: Şeytan, Allah Resûlü'nün cemaatine üçte bir oranında insan iliştirmiştir: Münafıklar! Ve Allah Resûlü (sav) bazen bu münafıklardan etkilenmiş, vahiy tarafından uyarılmıştır. Nebi'yi etkileyen "iliştirilmiş tipler" hiç şüphesiz bizi de etkileyebilir:

"İnsanlardan öylesi vardır ki; dünya hayatına dair söyledikleri senin hoşuna gider/sözleriyle seni etkiler. O, kalbinde olanın (iyilik, güzellik, ıslah) olduğuna dair Allah'ı şahit tutar. Oysa o, düşmanın en beter olanıdır. (Bir işin başına yönetici olduğunda ya da) yanınızdan ayrıldığında yeryüzünde bozgunculuk yapmak, ekini ve nesli yok etmek için çalışır. (Oysa) Allah, bozgunculuğu sevmez. Ona: 'Allah'tan kork!' denildiği zaman, gururu/kibri onu günaha sürükler. Böylesine cehennem yeter. O, ne kötü bir yataktır."[10]

"Onları gördüğünde cüsseleri/kalıpları hoşuna gider. Konuşacak olsalar sözlerini dinlersin. Onlar, (kendi başına ayakta duramayan, meyve vermeyen,) duvara yaslanmış kütük gibilerdir. Her çığlığı kendi aleyhlerine sanırlar. (Dış görünüşleriyle cesur, özü sözü bir görünseler de iç dünyalarında korkak ve her şeyden ürken bir yapıları vardır.) Asıl düşman onlardır, onlardan sakın. Allah, onları kahretsin, nasıl da çevriliyorlar?"[11]

• Dolaylı Kınama

Bir insanı kınamanın iki yolu vardır. İlki, alenen kınamaktır. Bu, açıktır. İkincisi de dolaylı olarak kınamaktır. Bir tuzak olarak kullanılan ve güncel örnekleri olan kınama, ikincisidir. Dolaylı kınama, bir insanın yanında onunla aynı işi yapan bir başkasını ölçüsüzce övmektir. Bu, dolaylı olarak o kişiyi, "Sen onun gibi değilsin, işini düzgün yapmıyorsun." diyerek kınamaktır. Aynı zamanda şahsın kalbine kin, kıskançlık ve nefret tohumları ekmenin etkili yollarındandır. Saltanat dönemlerinde paşaları birbirine kırdırmak için kullanılan yöntem, "ecdadın" kafatasçı ahfadı tarafından bugün de itinayla kullanılmaktadır.

İyi niyetli övgü/iltifat, Rahmânidir. Rahmâni olan her şey gibi kalbe huzur ve inşirah verir. Kötü niyetli övgü, şeytanidir. Şeytani olan her şey gibi bu da kalbi huzursuz eder, daraltır. Böyle bir durumla karşılaşan kişi Yüce Allah'a sığınmalı, şeytanı ve dostlarını O'na (cc) havale etmelidir:

"Şeytandan sana bir dürtü/vesvese gelirse, Allah'a sığın. Şüphesiz ki O, (işiten ve dualara icabet eden) Semi', (her şeyi bilen) Alîm'dir."[12]

Şeytan, çoğu zaman dostlarının dilinden konuşur:

"Şüphesiz ki şeytanlar, sizinle tartışmaları için dostlarına (böylesi şüpheleri) vahyeder/fısıldar."[13]

O sese kulak verenler, şeytani bir istikamette yol alırlar. Ondan Allah'a sığınanlar, itikadi ve ahlaki istikametlerini korurlar.

• Operasyon Hesapları/Profilleri

Operasyonel hesaplar/profiller, belirli bir amaca yönelik oluşturulmuş yapay hesaplardır. Bir kişiyi ve camiayı destekler gibi görünür, algı oluştururlar. Örneğin; yalnızca X siyasi partisinin paylaşımını yapar, sadece Y camiasının liderini ön plana çıkarır ve taraf oldukları içerikler üretirler. Amaç; bu hesabı inceleyenlerin, hesabın profilindeki kişiyi, camianın "özel" bir ferdi zannetmeleridir. Şu âna kadar karşılaştığım örneklerden yola çıkarak bu hesaplardan üç çeşit operasyon yapıldığını söyleyebilirim:

– Günün birinde, mensubiyet algısı oluşturduğu camia hakkında olumsuz ve suçlayıcı paylaşımlar yapma operasyonu!

10. 2/Bakara, 204-206

11. 63/Münafikûn, 4
12. 7/A'râf, 200
13. 6/En'âm, 121

Dinî ve siyasi hareketlerin karşısına konan hareketler; genelde hedef hareketin içinden çıkan, o hareketin diline hâkim ve çatışmaya sebep olabilecek sorunlardan haberdar insanlardan seçilir. Dinî ve siyasi hareketlerin karşısına konan oluşumlar, hedef hareketin dilini kullanıp hedeflerine bağlılık iddiasında olsa da tüm faaliyetleri güç ve iktidar sahiplerine hizmet eder, -bir paradoks olarak- zahiren düşmanlarına fayda sağlar, dostlarına zarar verirler.

İstihbaratların sıklıkla başvurduğu bu yöntem, eski bir Yahudi tuzağıdır:

"Ehl-i Kitap'tan bir grup: 'Günün başında iman edenlere indirilene inanın. Günün sonunda da inkâr edin. Umulur ki onlar da (dinlerinden) dönerler.' dedi."[14]

"Bu onların, dinle bağları zayıf kimselerin kafalarını karıştırmak için yaptıkları bir hileydi. Zira, günün başlangıcında mümin gözüküp sabah namazını Müslümanlarla kılmak, gün sonunda ise dinlerinden çıkmak, böylece cahil insanların, 'Onlar, Müslümanların dininden onda gördükleri kusur ve noksanlıktan dolayı döndüler.' demelerini sağlamak üzere kendi aralarında konuşup anlaşmışlardı."[15]

Siz bir camianın fanatik takipçisi zannettiğiniz hesaptan, o camiayı suçlayıcı şeyler okuduğunuzda "içeriden konuşuyor" diye düşünüyorsunuz. Suçlamaların sıhhatine dair şer'i ölçüyü ihmal ediyor; tebeyyün etmeden o bilgiye inanıyorsunuz. Operasyonun hedefi de tam olarak bu! Önce bir algı oluşturmak, sonra o algıyı besleyip güçlendirmek ve nihayet algının, aklın ve şer'i ölçülerin önüne geçmesini sağlamak.

– Bir camiayı karalama operasyonu!

Bir camianın mensubu gibi görünen şahıs para topluyor, karşı cinsle ahlaksız yazışmalar yapıyor, insanlara hakaret ediyor... İslam'ın yasakladığı ne kadar fahşa ve münker varsa işliyor. Bir yandan da mensubiyet algısı oluşturmaya çalıştığı camianın paylaşımlarını yapıyor. Dışarıdan bakan bir göz de X camiaya mensup birinin ahlaksızlığını, o camianın tamamına mâl ediyor.

Sistem içindeki karanlık odaklar bu konuda çok mahir. Dün sokaklarda yaptığı şeyi, bugün sosyal medyadan icra ediyor. Şeyh Said kıyamına halkın teveccühünü gören sistem; çapulculara mücahid kıyafetleri giydirip evleri yağmalattı, mahreme el uzattırdı... PKK'ye destek veren Kürt köylerine, PKK militanı gibi giydirdiği itirafçılarla baskınlar düzenledi... Kürtlerde İslami uyanış başlayınca, eline satır tutuşturduğu adamlarına tekbir sesleriyle insan katlettirdi... Böylece uyanışa karşı, Kürtlerde soru işaretleri oluşturdu... Şimdi de aynı şeyi sosyal medyadan, tevhid ehline ve diğer sistem muhaliflerine karşı kullanıyor.

14. 3/Âl-i İmran, 72
15. İbn-i Kesîr Tefsîri, 2/437, Âl-i İmran Suresi, 72. ayetin tefsiri

– Şahısları/Cemaatleri birbirlerine düşman etme operasyonu!

Mensubiyet algısı oluşturmuş hesap, bir şahsı/cemaati hedef alıyor. Hakaret ediyor, ithamlarda bulunuyor; acısına seviniyor, sevincine üzülüyor... İnsanda kin ve buğz oluşturacak ne kadar şey varsa yapıyor... Hedef şahıs/cemaat, hesaba cevap verdiğinde şeytanın taraftarları için şenlik başlıyor. Hedef şahıs/cemaat cevap vermese bile şahıslar arasında oluşan soğukluğu kâr sayıyor.

Çözüm elbette şer'i şerife dönmek; İslam'ın ölçülerini günlük hayatımıza, sosyal ilişkilerimize, sevgimize ve buğzumuza hâkim kılmak. Örneğin;

- Bilmediğimiz şeyin peşine düşmemek[16]
- Haberleri tebeyyün edip açıklığa kavuşturmak[17]
- Şeytanın, kardeşlerin arasını bozmaya çalıştığını bilmek[18]
- Şirk ve nifak ehlinin, tuzakçı ve bozguncu olduğunu bilmek.[19]

• Paralel/Alternatif Din ve İdeoloji

Bir zihniyete karşı mücadele etmenin en etkili yolu, onun karşısına bir benzerini koymaktır. Hedef düşünce yapısının kavramlarıyla konuşan, onunla aynı hassasiyetlere sahip; ancak onun asli gayesinin tam zıddı bir amaca hizmet eden bir zihniyet... Allah Resûlü'nün (sav) sözleriyle söyleyecek olursak, "Bizimle aynı ciltten olan, bizimle aynı dili konuşan, cehennem kapısında durup Allah'a davet eden"[20] bir zihniyet... Dine karşı din,[21] ideolojiye karşı ideoloji... Yakın tarihten birkaç örnek verelim:

1917 Ekim Devrimi sonrası komünizm tüm dünyada tartışılmaya başlamıştır. Zira yaklaşık yüz elli yıldır teori olarak okunan bir ideoloji, ilk defa ete kemiğe bürünmüştür. 31 Ekim 1920 tarihinde Mustafa Kemal, çalışma arkadaşlarına yolladığı bir notta şöyle der:

"Komünistliğin memleketimizde değil, henüz Rusya'da

16. bk. 17/İsrâ, 36
17. bk. 49/Hucurât, 6
18. bk. 17/İsrâ, 53
19. bk. 6/En'âm, 123; 2/Bakara, 204-206
20. bk. Buhari, 3606; Müslim, 1847
21. Bu ifade, Şii bir sosyoloğa aittir.

bile uygulama kabiliyeti hakkında açık kanaatlerin ortaya çıkmadığı anlaşılmaktadır. Bununla beraber içeriden ve dışarıdan çeşitli maksatlarla bu cereyanın memleketimize girmekte olduğu ve buna karşı makul tedbir alınmadığı takdirde de milletin pek ziyade muhtaç olduğu birlik ve sükûnetini bozacak durumların belirmesi de imkân dairesinde görülmüştür. **En makul ve tabiî tedbirler olarak aklı başında arkadaşlardan hükümetin bilgisi dâhilinde bir Türkiye Komünist Partisi teşkil ettirmek olacağı düşünüldü. Bu takdirde memlekette bu fikre dayalı bütün cereyanları bir sonuca getirme mümkün olabilir.**

Girişimci heyeti otuz kişiden meydana gelen genel merkezi arasında seçkin arkadaşlarımızdan Fevzi, Kâzım Karabekir, Ali Fuat Paşalar ile İsmet Beyler'in de gizli olarak dâhil bulunmasını uygun gördüm. Bu sayede bugün memleketi tutan millî savaşımızın kahramanı bulunan arkadaşlarımız bu teşkilatta öncü bulunacaklar ve onların bilgi ve düşünceleri, meydana gelenler ve girişimler üzerinde etkili olacaktır."[22] [23]

Görüldüğü üzere Türkiye'de "Türkiye Komünist Fırkası" kurulmuş, M. Kemal'in yakın arkadaşları bu çalışmada yer almış ve yine M. Kemal'in emriyle parti kendisini feshetmiştir.

Amaç bellidir: Türkiye'ye gelmesi beklenen komünizm ideolojisini kontrol altına almak, halkta karşılık bulması durumunda onu rejimin çıkarları için kullanmak.

Benzer bir tablo da 12 Ağustos 1930'da, muhafazakâr cepheyi toplayan Serbest Fırka'da yaşandı. 12 Ağustos 1930'da Mustafa Kemal'in emriyle kurulan parti, 18 Aralık 1930'da kurucu Fethi Okyar'ın girişimiyle feshedildi. Sürece şahitlik eden Yakup Kadri Karaosmanoğlu -İdris Küçükömer'in aktarımıyla- şöyle der:

"Şu hâlde bir gün öyle sanıyorum ki Atatürk bir muhalefet partisinin kurulmasına yol açarken yukarıda tahmin ettiğimiz niyetlerden başka, o keskin 'intuition' kudretiyle sezinlediği **yeraltı gericilik hareketlerini meydana çıkarmak maksadını gütmüştü.** Ve bununla, aynı zamanda, devrim nizamının memlekete yerleşmiş olduğu zehabına düşmüş bulunan CHP'yle hükümeti uyarmak istemişti."[24]

"Türkiye Dâru'l İslam mı, yoksa Dâru'l Küfür mü?" sorusuna, "Türkiye Dâru'l Acaiptir (İlginçlikler Diyarıdır)." diyen hoca ne kadar da doğru söylemiş! Türkiye'de solun ve muhafazakârların, günün sonunda "Mustafa Kemal'in askerleriyiz." noktasına gelmesi, düşünen her insanı mutlaka şaşırtmıştır. Kemalizme muhalefet iddiasıyla yola çıkanların, nasıl oluyorsa Kemalizmin kurşun askerlerine dönüşmesi, işte bu müdahale ve yönlendirmelerde gizlidir. Zira Kemalizm, yalnızca kendisini var eden bir ideoloji değil, muhalifini de kurup yönlendiren bir ideolojidir. Bu sebeple Türkiye'de siyaset; iktidarıyla muhalefetiyle, solcusuyla muhafazakârıyla… ya yolun başında ya ortasında ya da sonunda Kemalistleşmektedir. Şayet yakında "Muvahhid (!) Kemalistler" gibi bir oluşum kurulursa, şaşırmayacağız.

1962 Hindistan seçimlerini Hindistan Komünist Partisi kazanır (HKP). Bu, ABD'nin Asya'da aldığı ciddi bir darbedir. CIA devreye girer ve Komünist partinin karşısına başka bir Komünist hareket koyar. Hikâye şöyle başlar: Önce parti içindeki şahsi çekişmeleri tespit eder, sonra yarayı kaşıyarak hareketi ikiye bölerler:

"CIA bir süre sonra Hindistan Komünist Partisi Madras İl Örgütünün, daha çok da şahsi çekişmeler nedeniyle Moskova yanlısı Yeni Delhi parti merkezine tepki olarak Pekin'in eleştirilerini tekrarlamaya başladığını saptadı.

Clarridge Yeni Delhi'den istasyon şefi sıfatıyla Madras'a gitmeye gönüllü oldu. Madras'a gitmeden önce Almanya'da, Münih yakınlarındaki CIA Avrasya operasyonları merkezine giderek müthiş bir harekât planı hazırlanmasında yer aldı. ABD'nin Sovyetlere karşı anti-komünist operasyonlar karargâhı Münih'teydi. Sonra da Madras'a geçerek Washington yakınlarında, Langley'deki CIA karargâhının onayından geçen planı uygulamaya başladı.

Daha önce CIA ajanları tarafından çalınmış belgelerden üretilmiş, güya Çin Komünist Partisi antetli kâğıtlarla, Madras örgütüne sanki Pekin'den gönderilmiş gibi, 'Doğru devrimci çizginizi, başarılarınızı takdirle izliyoruz.' tadında mektuplar, makaleler yollamaya başladı. Madraslı Komünist liderlerle güya Pekin'den, yani Merkez'den gelen bir Çin görevlisi sahte kimliğindeki CIA ajanıyla gizli buluşmalar dahi ayarlandı. Hintli komünistler, Çinli komünist ajanla buluştuklarını düşünürken aslında bir CIA ajanıyla buluşuyorlardı. Buluşmalara giden 'Petros' kod adlı CIA ajanı aslında Çinli bile değildi. Ama çekik gözleriyle, Hintlilerin onu Çinli var sayacaklarını düşünmüştü CIA ve yanılmamıştı.

Böylelikle Pekin'in haberi bile olmadan, sanki Pekin tarafından gönderilmiş gibi, CIA tarafından, daha çok bizzat Clarridge tarafından kaleme alınmış makaleler, Madras örgütünün yayın organında düzenli olarak yayımlanmaya başlanmıştı. Bunlar Hindistan Komünist Partisi'nin Moskova yanlısı çizgisini 'pasifist' bulan, kitleleri 'halk savaşı' için daha keskin mücadeleye çağıran makalelerdi. Mao'nun da dediği gibi, 'Zafer namlunun ucundaydı.' Aslında CIA ajanının bütün yaptığı, Çin Komünist Partisi yayın organı Halkın Günlüğü gazetesindeki başyazıları alıp, biraz daha sola çekip keskinleştirerek yeniden yazmaktı. Clarridge anılarında, her yazıyı Mao'nun ünlü bir sözüyle, 'Devrim tarihin lokomotifidir.' sözü ve 'Merkez' imzasıyla bitirdiğini yazacaktı.

22. Murat Bardakçı, Habertürk, 07.01.2018
23. Bu belge, Cumhurbaşkanlığı Arşivi'nin 01027719-01 numarasında kayıtlıdır. Belgeyi, araştırmacı tarihçi Murat Bardakçı, "Solculuk Tarihimize Ufak Bir Katkı" başlığıyla 2018 yılında yayımlamıştır. Metindeki sadeleştirme Murat Bardakçı'ya aittir.
24. Düzenin Yabancılaşması "Batılaşma", İdris Küçükömer, Kapı Yayınları, s. 108

Herhâlde kendince çok eğleniyordu Clarridge, ama yaptığının ciddi sonuçları olacaktı. Hindistan'da bölünen komünistlerin kaybettiği 1962 seçimini -aslında ABD yanlısı olmasa da, ABD'nin Sovyetlere karşı el altından desteklediği- Cevahirlal Nehru'nun Hindistan Kongre Partisi kazandı. Onu takip eden 1966 seçimini de."[25]

Dinî ve siyasi hareketlerin karşısına konan hareketler; genelde hedef hareketin içinden çıkan, o hareketin diline hâkim ve çatışmaya sebep olabilecek sorunlardan haberdar insanlardan seçilir. Dinî ve siyasi hareketlerin karşısına konan oluşumlar, hedef hareketin dilini kullanıp hedeflerine bağlılık iddiasında olsa da tüm faaliyetleri güç ve iktidar sahiplerine hizmet eder, -bir paradoks olarak- zahiren düşmanlarına fayda sağlar, dostlarına zarar verirler. Dinî ve siyasi paralel yapıları tespit etmenin yolu; hareketin yaptıklarını bir bütünlük içinde ele alıp sonuçlar üzerinden değerlendirme yapmaktır. Örneğin; sosyalizm iddiasındaki bir yapı serbest piyasa, sufizm iddiasındaki bir yapı dünyevileşme, tevhid iddiasındaki bir yapı tağuti sisteme dost olma, şii bir yapı sünnilik veya sünni bir yapı şiilik propagandası yapıyorsa... orada durup düşünmek gerekir.

* * *

Yukarıda zikredilen örnekleri okuyan bir muvahhid, endişeye kapılabilir. O hâlde biz de vahyin üslubuna uyarak, şirk ehlinin hile ve tuzaklarına karşı endişeleri izale eden, kalbe ümit tohumları eken ve tuzaklardan korunmanın yollarını gösteren nasları hatırlayalım:

"(Öyleyse) onlara üzülme! Kurdukları tuzaklar nedeniyle de canını sıkma!"[26]

Mümin, onların kurduğu tuzaklar nedeniyle canını sıkmaz, darlanmaz. Zira bilir ki:

"(Küfre meyil gösterenler) tuzak kurdular, Allah da (onların tuzaklarını bozmak ve müminlere yardım etmek için onların tuzaklarına karşı) tuzak kurdu. Allah, tuzak kuranların en hayırlısıdır."[27]

"Hiç kuşkusuz, onlardan öncekiler de tuzak kurdu. (Hayır, öyle değil!) Bilakis, bütün tuzaklar Allah'a aittir..."[28]

"...Kötülüklerle tuzak kuranlar için, çetin bir azap vardır. Bunların tuzakları bozulur, yok olur gider."[29]

"...Oysa kötü düzen/tuzak, sahibinden başkasını kuşatmaz..."[30]

"...Allah hainlerin tuzağını başarıya ulaştırmaz..."[31]

"Allah, onu, kurdukları tuzağın kötülüklerinden korudu..."[32]

Tuzakları boşa çıkarmayı Yüce Allah üstlenmiştir. Kişi Rabbine ne kadar yakınsa Rabbinin de (cc) ona kurulan tuzakları boşa çıkarması o kadar yakındır. Kişi Allah'ın sınırlarını ne kadar koruyorsa Yüce Allah'ın da onu koruması o kadar güçlüdür:

"...Şayet sabreder ve korkup sakınırsanız, onların tuzakları size hiçbir zarar vermez. Allah, onların yaptıklarını (çepeçevre kuşatan) Muhit'tir."[33]

Anahtar kavram sabır ve takvadır. Bu ikisi âdeta tuzaklara karşı önerilen manevi birer kalkandır. Bir yerde tuzak varsa; onu büyütmek, endişeye kapılmak ve kalplere korku salmak anlamsızdır. Yapılması gereken, sabrı ve takvayı kuşanmaktır.

Kur'ân, basiret ve hikmet kazandıran bir kitaptır. Onu çokça tilavet etmek, ayetleri üzerinde düşünmek (tefekkür), derin anlamlarına vâkıf olmak için çabalamak (tedebbür), ayetler arasında bağ kurmak (akletmek) ve ayetleri bir nasihatçi kılıp öğüt almak (tezekkür); kişiye basiret ve hikmet kazandırır. Kendisi nur olan Kitap, kulluk yürüyüşünde ayet ayet yola asılan bir kandil gibi, okuyucunun yolunu aydınlatır.

Son bir şey; Yüce Allah şirk ehline, onların tuzaklarını süslü gösterir:

"...Bilakis o kâfirlere tuzakları süslü gösterildi..."[34]

Onlar tuzaklarının mükemmel, muhkem ve sarsılmaz olduğuna inanırlar. Ama yanılırlar; daha doğrusu yanıltılırlar. Zira o çok güvendikleri tuzaklar, onların düzenini temelden yıkacak ve onları yerle bir edecek karşı bir tuzaktır. Tuzağın sahibi de Yüce Allah'tır:

"Muhakkak ki onlardan öncekiler de tuzaklar kurdular. Allah onların evlerini temelden yıktı, üstlerindeki tavan başlarına çöktü ve azap onlara hiç ummadıkları bir yerden geldi."[35]

"Onlar tuzak kurdu, biz de bir tuzak kurduk, onlar farkında değillerdi. Bak (bakalım), tuzaklarının sonu nasıl bitmiş? Biz onların ve kavimlerinin tamamını yerle bir ettik."[36]

Allah'a emanet olun. Selam ve dua ile...

25. Meraklısı İçin Entrikalar Kitabı, Murat Yetkin, DK Yayıncılık, s. 125-126
26. 27/Neml, 70
27. 3/Âl-i İmran, 54
28. 13/Ra'd, 42
29. 35/Fâtır, 10
30. 35/Fâtır, 43
31. 12/Yûsuf, 52
32. 40/Mü'min (Ğafir), 45
33. 3/Âl-i İmran, 121
34. 13/Ra'd, 33
35. 16/Nahl, 26
36. 27/Neml, 50-51

Feriduddîn AYDIN
feriduddinaydin@tevhiddergisi.org

MÜSLÜMANLIK VE KORKU

Vaktiyle Müslümanlığı doğurmuş olan "büyük korku", tarih boyunca Türk topluluklarında birçok korkuya daha kaynaklık etmiştir. Bu nedenle Müslümanlığı "Korku Dini" olarak nitelemek yanlış olmasa gerektir. Örneğin, bunlardan biri de çağımızda Müslüman Kemalistlerin, "büstlere yönelebilecek tecavüz" korkusudur. Bu kaygı Kemalistlerde o kadar büyük bir psikolojik rahatsızlık haline gelmiştir ki bunlar, 1940'lardan 1980'lere kadar el altından akıl hastalarına sık sık büst kırdırmış, böylece bu korkunun devam etmesini sağlamışlardır. Türk siyaset terminolojisine giren "Beka meselesi" deyimi de bu korkunun önemli simgelerindendir. Nitekim artık sıradanlaşmış bir terör olayı bile bu deyimin bir süre sıkça kullanılmasına neden olabilmektedir.

Önce "büyük korku"dan, sonra da onun tarih boyunca günümüze kadar doğurduğu başka birçok korkudan sadece bazılarının yansımalarına birkaç örnek vermek ön yargısız zihinlere ışık tutacaktır:

• Büyük korkuya tepki, ilk kez **Ahmed Yesevî** (1093-1166) ile **Abdülhâlık Gucdevânî** (öl. M 1179) arasındaki dayanışmanın -hiç şüphesiz- bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle ve özellikle **Ahmed Yesevî**'yi, Türk Müslümanlığı'nın baş mimarı olarak kabul etmek gerekir. Nitekim ünlü araştırmacılardan **Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak** onun için şu ifadeleri kullanmaktadır:

"Ahmed-i Yesevi, İslâm ve Türk tarihi boyunca yaşamış binlerce sûfiden herhangi biri değildir. O yalnız Türk sûfiliğinin değil, bir bakıma Türk halk Müslümanlığı'nın da adı bilinen ilk mübeşşiridir."[1]

Önce, bu paragrafın sonunda geçen Arapça "Mübeşşir" kelimesinin "misyoner" demek olduğunu unutmayalım! Hatırlatmak gerekir ki, "Türk Müslümanlığı'nın en büyük mimarı olmasına rağmen **Yesevî**, bu tarihî projeyi hayata geçirmek için attığı adımlarda daima sır saklamıştır. Günümüzde ırkçı kesimler tarafından, hakkında sık sık tanıtım etkinlikleri düzenlenerek 'büyük âlim ve evliya' olduğu yolunda propagandası yapılan **Yesevî**, aslında -cahil biri olmasına rağmen- çok başarılı bir kripto sûfîdir. Bu nedenle de 'Ehl-i Sünnet' eğilimli ilim adamları ve araştırmacılar tarafından

Nakşbendiliğin ilham kaynağı olan Abdülhâlık Gucdevânî'ye gelince bu şahıs, Ahmed Yesevî'nin samimi arkadaşı ve Müslümanlığın baş mimarlarından biridir. Hint dinlerinden devşirdiği sekiz kurala dayalı felsefesiyle Müslümanlık projesine büyük bir katkı sağlamıştır

1. Türk Sûfiliğine Bakışlar, Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, İletişim Yayınları, İstanbul-1996, s. 65

Önce şunu hatırlatmak gerekir ki, Peygamber, Mekke'yi fethettiği ve cahiliye düzenini kökünden kaldırmak üzere olduğu gün, putları tamamen imha ettirmiştir. Bu tarihte klasik Arap putperestliğine kati şekilde son verilmiştir. Dolayısıyla olaydan korkacak hemen hiç kimse kalmamıştır.

'Bâtınî' olarak damgalanmıştır. Nitekim Prof. Dr. Fuad Köprülü onun için şu ifadeyi kullanmaktadır: 'Ahmed-i Yesevi klasik anlamda Sünni değil, heterodoks bir sûfidir'[2] Yesevi, -öngördüğü bu yeni dinin felsefesini, milli ruha uygun şekilde düzenlerken- bir tereddüt yaşamamıştır. Çünkü o, atalar kültüne sıkı sıkıya bağlı idi."[3]

Ahmed Yesevi'nin "Türk Müslümanlığı'nın mimarı" olduğunu kanıtlayan bir ipucu da **Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak**'ın şu sözleri olmalıdır. Yazarın ifadesi şöyledir:

"Ahmed-i Yesevi'yi yalnızca dar bir biyografik çerçevede ele alıp, kendi zamanından kalma olmadığını, içine çok sonraki sûfilerin hikmet'lerinin karşılığını çok iyi bildiğimiz bugünkü Divân-ı Hikmet'ten alınma beyitler üzerine üretilen spekülasyonların içine hapsettiğimiz, onun gerçek tarihi şahsiyetini ve Türk Müslümanlığı'nın teşekkül ve yayılmasındaki misyonunu asla anlayamayız. Bunu anlayabilmek için Ahmed-i Yesevi'yi kendi yaşadığı tarihi ve sosyal çevrenin şartlarının dikkatli ve gerçekçi tahlili çerçevesinde Türk Müslümanlığı'nın, bu meyanda da Türk Sûfiliğinin başlangıç ve gelişim problemi ile birlikte mütalaa etmeliyiz."[4]

Ahmed Yesevi, mitolojik "Arslan Baba" hikâyesiyle ünlenmiştir. Bu gerçek dışı olayı, **Ord. Prof. Dr. Fuad Köprülü** şöyle nakletmektedir:

"Arslan Baba, menkıbeye göre ashâbın ileri gelenlerindendir. Meşhur bir rivâyete göre dört yüz sene ve diğer bir rivâyete göre de yedi yüz sene yaşamıştır. Onun Türkistan'a giderek Hoca Ahmed'i irşada memur olması, bir mânevi işârete dayanıyordu: Peygamber'in gazâlarından birinde, ashâb-ı kiram nasılsa aç kalarak onun huzuruna geldiler; biraz yiyecek istirham ettiler. Peygamber'in duası üzerine Cibril-i Emin cennetten bir tabak hurma getirdi. Fakat o hurmalardan bir dânesi yere düştü. Cibril dedi ki: 'Bu hurma sizin ümmetinizden Ahmed Yesevi adlı birinin kısmetidir. Her emânetin sâhibine verilmesi tabii olduğu için Peygamber, ashâbına, içlerinden birinin bu vazifeyi üzerine almasını teklif etti. Ashâptan hiçbiri cevap vermedi; yalnız Baba Arslan inâyet-i risâletpenâhi ile bu vazifeyi üzerine alabileceğini söyledi. Bunun üzerine Peygamber, o hurma dânesini eliyle Arslan Baba'nın ağzına attı ve mübârek tükrüklerinden de ihsan etti. Hemen hurma üzerinde bir perde zâhir oldu ve Peygamber, Arslan Baba'ya, Sultan Ahmed Yesevi'yi nasıl bulacağını ta'rif ve ta'lim ederek onun terbiyesiyle meşgul olmasını emretti. Bunun üzerine Arslan Baba Sayram'a -yâhut Yesi'ye- geldi ve üzerine aldığı vazifeyi yerine getirdikten sonra, ertesi yıl vefat eyledi.' "[5]

Bu münasebetle Peygamber'in "Her kim benim ağzımdan yalan söylerse Cehennem'de yerini hazırlasın!"[6] meâlindeki hadisini hatırlamamak mümkün değildir. Milli Türk Müslümanlığı'nın ilk kurucularından olan **Yesevi**'nin[7] "Divan-ı Hikmet" adlı kitabında yer alan bu hikâye, onun hem bilgi düzeyi hem de ahlâki durumu hakkında yeterli ipuçları vermektedir. Ne var ki bugün aklı başında hiçbir Müslüman Türkün, bu hikâyenin gerçek olabileceğine inandığını söylemek mümkün değildir. Bu ise hem Müslümanlığın hem de Müslümanların büyük çelişkilerinden ve "büyük korku"yu çağrıştıran önemli sembollerden sadece biridir.

Nakşbendiliğin ilham kaynağı olan **Abdülhâlık Gucdevânî**'ye gelince bu şahıs, **Ahmed Yesevî**'nin samimi arkadaşı ve Müslümanlığın baş mimarlarından biridir. Hint dinlerinden devşirdiği sekiz kurala[8] dayalı felsefesiyle Müslümanlık projesine büyük bir katkı sağlamıştır. Bunlar baş başa vererek -izahı buraya sığmayacak uzun bir hikâyesi olan- çeşitli dinlerden derledikleri inanış ve ritüeller üzerinde yeni bir din inşa etmişlerdir. Böylece Emevi döneminde yaşanan put kıyımının 500 yıl de-

2. Türk Sûfiliğine Bakışlar, Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, İletişim Yayınları, İstanbul-1996, s.53
3. Geçmişten Bugüne Nakşbendîlik Tarîkatçılığın Sırları ve Şifreleri, Feriduddin AYDIN (Eser henüz basılmamıştır.)
4. Türk Sûfiliğine Bakışlar, Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, İletişim Yayınları, İstanbul-1996, s.65

5. Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Prof. Dr. Fuad Köprülü, Ankara-1993, s. 28-29
6. Buhari, 38. İlim Bâbı
7. Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak'ın verdiği aşağıdaki bilgi, Yesevi'nin, Türk Müslümanlığı'nın ilk kurucularından olduğunu teyit etmektedir. Yazarın ifadesi şöyledir:

   "Bundan yaklaşık dokuz yüz yıl önce, Taşkent'in kuzeydoğusunda, eski Sayram -bugünkü Ispicap- şehrinde doğup bu şehrin kuzeybatısına düşen Sir-Derya havzasındaki Yesi -bugünkü Türkistan- şehrinde 1166-67 yılında vefat eden Ahmed-i Yesevi bugünkü tarihi bilgilerimize göre, Türk halk Müslümanlığının, adı bize intikal etmiş ilk öncüsü sayılır." (Türk Sûfiliğine Bakışlar, Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, İletişim Yayınları, İstanbul-1996 s.31)
8. Bu sekiz kural şunlardır: **Hûş Der Dem, Nazar Ber Kadem, Sefer Der Vatan, Halvet Der Encümen, Yâdkerd, Bâzgeşt, Nigehdâşt, Yâddâşt.** Bunlara, Muhammed Bahâuddin Buhari üç kural daha eklemiştir: **Vukûf-i zamâni, vukûf-i adedi, vukûf-i kalbi.** Ancak ne ilginçtir ki 800 yıl önce yaşayan Gucdevâni'nin ve onun takipçisi olan Buhari'nin bu kuralları nereden devşirip neden dine ekledikleri ve bu yetkiyi kimden aldıkları hakkında hiçbir Türk âlimi soruna eğilmemiş ve bu zendekayı sorgulamamıştır! Bu da Müslümanların "Tevkifiye" sistemine ve ona bağlı olarak "Ef'âl-i mukellefin"e inanmadıklarını kanıtlamaktadır. Mürcie anlayışının Müslümanlar arasındaki yaygınlığı da bunu desteklemektedir.

Günün birinde İslâm'ın Türkiye'ye sıçrama yapması Müslümanları daima tedirgin etmiştir. Bu tedirginliği, Müslümanların hemen bütün davranışlarında, tepkilerinde, geleneklerinde, yasalarında ve dinsel etkinliklerinde açıkça görmek mümkündür. Bu tedirginlik hiç kuşkusuz, asırlar önceki "büyük korku"nun günümüzdeki yansımasıdır.

vam eden psikolojik etkilerini giderecek terapi sistemini bulmuş, bu suretle Türk topluluklarını rehabilite etmeye çalışmışlardır.[9]

Muhtemelen bazıları şöyle bir itirazda bulunacaklardır: "Câhiliyye Araplarının putperestliği, eski Türklerin putperestliğinden daha meşhurdu. Türklerde -klasik anlamdaki- putperestlik Araplardaki kadar çok yaygın değildi. Peygamberimizin hemen her Arap'ın bir veya birkaçına taptığı, toplam 360 çeşit olduğu söylenen putların tümünü imha ettirmesi, sizin 'büyük korku'ya bağladığınız olaya ilişkin tezinizi zayıflatmaktadır."

Böyle bir itirazda bulunabileceklerin, hesaba katmadığı ya da katamadığı şu noktaları açıklamakta yarar vardır:

Önce şunu hatırlatmak gerekir ki, Peygamber (sav), Mekke'yi fethettiği ve cahiliye düzenini kökünden kaldırmak üzere olduğu gün, putları tamamen imha ettirmiştir. Bu tarihte klasik Arap putperestliğine kati şekilde son verilmiştir. Dolayısıyla olaydan korkacak hemen hiç kimse kalmamıştır. Bu gerçek o kadar kesindir ki Kur'ân-ı Kerim, şeytanın mü'min toplumdan umudunu tamamen kestiğini tescil ve ilân etmiştir.[10] Putperestlik, -İslâm'ın 40 yıl sonra tarihe karışmasının ardından -bu kez insanın insana tapması şeklinde- kılık değiştirerek ancak Arap toplumuna geri dönebilmiştir. Nitekim bu tür putperestlik, 540 yıl sonra Türkistan'da inşa edilen Müslümanlıktaki putperestlik için ilham kaynağı olmuştur. Sonuç olarak, Mekke'nin fethinden sonra Arap toplumunda 40 yıl gibi bir süre için de olsa "Muhammed ve İslâm korkusu" diye bir şey söz konusu değildir. Oysa Türkleri yöneten ve yönlendiren Müslüman elit tabakada, günümüze kadar devam eden müthiş bir "İslâm korkusu" mevcuttur. Bir komplo olarak İslâm Müslümanlıkla özdeşleştirildiği için halk arasında bu korku sezilememektedir.

Şunu da eklemek lâzımdır ki 661 yılından sonra Araplar -Kur'ân'ın dilini bildikleri halde- yeniden bir cahiliye toplumuna dönüşmüş ve -adına Müslümanlık diyemez isek de- yeni bir dine girmiş, bir tür Müslümanlaşmışlardır. Bu dinin ana ekseni Araplarda liderlere tapmak, Türklerde ise hem liderlere hem evliyalara tapmaktır.

• Büyük korkunun ikinci yansıması Türk Müslümanlar -ve Arap selefiler- arasında yaygın olan "Muaviyecilik"-tir. Arapların Muaviyeciliği anlaşılabilir gibidir. Çünkü, 1000 yılı aşkındır Araplara kin besleyen İranlılar **Ali**'yi ve soyunu âdeta ilâhlaştırmış bulunuyorlar. Araplar da -buna misilleme olarak- **Ali**'ye ve soyuna düşman olan **Muaviye**'yi idol haline getirmişlerdir. İranlılara misilleme yapmayı meşrulaştırmak için Arapların Muaviye'yi savunmasının esas sebebini, temelde bu toplumdaki -putperestliğe yeniden dönme özlemi olarak- lidere tapınmada aramak gerekir. Ayrı ayrı gerekçelerle de olsa, Muaviye hayranlığının yansımasını "Bayezid" isminde görebiliyoruz. Hem Araplar hem Türkler, bu ismi kullanmışlar, toplumdan hiçbir tepki almamışlardır. Bilindiği gibi, bir meşhur tasavvuf büyüğünün ismi de, Osmanlılarda bir padişahın ismi de, günümüzde meşhur bir şovmenin ismi de **Bayezid**'dir. Anlamı "Yezid'in babası" demek olan bu isim, sadece **Muaviye** hayranlığını değil, aynı zamanda **Muaviye**'den çok daha müfsid bir ismi, Peygamber torunu **Hüseyn**'in katilinin ismini de içermektedir. Ancak Türk Müslümanların **Muaviye** hayranlığı çok daha farklıdır. Bunu "Sünni Türklerin ve Arapların ortak anlayışı" olarak savunmak son derece yanlıştır. Bu hayranlığın Sünnilikle hiçbir bağlantısı olmadığı gibi Müslümanların Sünniliği (?) de esasen "örtbas" olayında kullanılan bir perdeden başka bir şey değildir. Meselenin içyüzüne ait ilk şifrelerden birini, -özetle- şöyle çözmek mümkündür:

Türkler Emevi döneminde aşağılandıkları kadar tarihin hiçbir döneminde ve başka bir millet tarafından aşağılanmamışlardır. Hâl böyle olunca Türkler neden Emevi sülâlesinin başı olan -Üstelik Peygamberin (sav) yakınlarına derin bir düşmanlık beslemiş bulunan- **Muaviye**'ye hayranlık duysunlar? Bunun mantıklı bir nedeni var mıdır? Ayrıca "Muaviye'nin ashaptan olduğu ve vahiy kâtipliği yaptığı", **Müslümanları** asla ilgilendirmemektedir. Bu mesele, esasen yalnızca İslâm'ın mensupları olan **Müslim-mü'minleri** ilgilendirebilir. Çünkü -defalarca tekrarlandığı üzere- **Müslümanlık** ile **İslâm**, birbirinden

9. Büyük korkunun buradaki ipuçlarından yararlanabilmek ve Müslümanlığın önce mistik temeller üzerinde- nasıl tasarlanıp zamanla nasıl hayata geçirildiğini -tarihi süreçleriyle- izleyebilmek için tasavvuf ve tarikatlar konusunda çok geniş bir ilmi birikime sahip olmak gerekir. Unutmamak lâzımdır ki Müslümanlık, Tasavvuf ve tarikat temelleri üzerinde inşa edilmiştir. Yine unutmamak icap eder ki gerek tasavvufta, gerekse tarikatlarda iman kurumu yoktur. Dolayısıyla Müslümanlığın esasen "İmansız evliyalık" sistemi üzerinde bina edildiği, hatırdan çıkarılmamalıdır.

10. bk. 5/Mâide, 3

tamamen bağımsız iki ayrı dindir. Ayrıca Müslümanlıkta "vahiy" diye bir kavramının yeri yoktur ki "vahiy kâtipliği"nden söz edilebilsin.

Bütün bu analizler ise Türk Müslümanların Muaviye'ye neden hayran oldukları hakkında bize önemli bir ipucu sunmaktadır; "örtbas!" Çünkü hem Şiilikle savaşmayı devam ettirebilmenin hem de Müslümanlığı İslâm kisvesinde gösterebilmenin, aynı zamanda İslâm'ı savmanın da bir yolu işbu Muaviye hayranlığıdır.

• Büyük korkunun üçüncü yansıması, Müslümanların, kurduğu devlet yapısı içinde bir şûrâ meclisine hiçbir zaman yer vermemiş olmalarıdır. Çünkü şûrâ, İslâm'ın insanlığa sunduğu en yüce değerlerden biridir. Bu sistemi Yunanlılardan kalma "demokrasi" ile karıştırmamak gerekir. Müslümanlar siyasi yönetim şekli olarak daima monarşiyi tercih etmiş, böylece İslâm'ın -bir bütün olarak- yeniden tarih sahnesine çıkmasını bilinçli olarak engellemişlerdir. Günümüzde başta Müslüman Türkiye olmak üzere[11] Müslümansı Araplar arasında da yaygın olan "tek adam rejimleri" bunu açıkça kanıtlamaktadır.

• Büyük korkunun dördüncü yansıması, Müslümanların İslâm'ı cami ile mezarlığa hapsetmiş olmalarıdır. Bu suretle İslâm'ın hayat damarları koparılmış, sosyal yaşam alanlarıyla ilişkisi kesilmiştir.

• Büyük korkunun bir başka tezahürü de Müslümanların tarih boyunca âlim yerine sırf din adamı yetiştirmek için harcadıkları çabalardır. Bu gelenek günümüzde de bütün hızıyla devam etmektedir. Nitekim İmam Hatip okullarının ve İlahiyat fakültelerinin yaygın hale getiriliyor olması bunu güçlü şekilde kanıtlamaktadır. Nedenine gelince; âlim kişi toplumu İslâm'a yönlendirecektir, bu ise korkulanın başa gelmesine izin vermek anlamına gelir ki Müslümanların bunu kabullenmesi mümkün değildir. Son yıllarda "Akademisyen" unvanlı bilim adamlarının yetişiyor olması, tamamen Batı dünyasının sırf taklitle örnek alınmasının sonuçlarından başka bir şey değildir.

Günün birinde İslâm'ın Türkiye'ye sıçrama yapması Müslümanları daima tedirgin etmiştir. Bu tedirginliği, Müslümanların hemen bütün davranışlarında, tepkilerinde, geleneklerinde, yasalarında ve dinsel etkinliklerinde açıkça görmek mümkündür. Bu tedirginlik hiç kuşkusuz, asırlar önceki "büyük korku"nun günümüzdeki yansımasıdır. Elit bir yönlendirici grubun kendi vicdanında şu soruyu fısıldadığı, âdeta duyulur gibidir: "Acaba günün birinde yine putlarımız toplatılıp ateşe verilecek mi?" (Nitekim birileri tarafından saldırıya uğrayabilir kaygısı ile tanrı-liderin heykellerini korumak adına toplumun yaşadığı sürekli alarm hâli, İslâm'a karşı duyulan korkunun en büyük kanıtıdır.) Fakat -büyük olasılıkla- on milyonlarca insanın DNA'sına işlemiş olan bu gizli soruyu gün yüzüne çıkarabilecek bir teknoloji maalesef henüz keşfedilmemiştir. Onun için Müslümanlardaki "İslâmofobi"nin dış dünyadaki "Müslümanofobi"den çok daha şiddetli olduğu muhakkak ise de, bunu somut biçimde ortaya çıkarmak oldukça zordur. Evet, gerçeği söylemek gerekirse, korku ile yatıp korku ile kalkan Müslümanların, -gizliyor olsalar bile- en büyük korkusu, hiç şüphesiz İslâm'dır. Kur'ân-ı Kerim bu sırrı bize açıklamaktadır.[12]

11. Yazar Koray Şerbetçi'nin -16 Nisan 2017 referandumuna gönderme yaparak- kaydettiği şu sözler, bu hakikati teyit etmektedir: "Türk milletinin zihinsel alt yapısının oluştuğu Orta Asya bozkırlarında siyaset modeli; tek ve güçlü bir hükümdar etrafında kümelenen konar göçer kabilelerin, sosyal birlik ve uyuma ulaşma çabalarıdır." Milliyetçi Türklerin hepsi bu kanaattedirler.

12. bk. 3/Âl-i İmran, 15
"سَنُلْقٖى فٖى قُلُوبِ الَّذٖينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَٓا اَشْرَكُوا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطَانًاۚ وَمَاْوٰيهُمُ النَّارُۜ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمٖينَ"

Özcan YILDIRIM
ozcanyildirim@tevhiddergisi.org

SU GİBİ OLMAK

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَٓاءِ مَٓاءً مُبَارَكًا فَاَنْبَتْنَا بِهٖ جَنَّاتٍ وَحَبَّ
الْحَص۪يدِۙ (٩)

9. Gökten bereketli bir su indirdik ve onunla bahçeler ve biçilen taneler bitirdik.

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَض۪يدٌۙ (١٠)

10. Üst üste binmiş tomurcukları ile uzun hurma ağaçlarını da...

رِزْقًا لِلْعِبَادِۙ وَاَحْيَيْنَا بِهٖ بَلْدَةً مَيْتًاۜ كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ (١١)

11. Kullara rızık olması için... Biz, o (su ile) ölmüş bir beldeye hayat verdik. İşte, (kabirlerden) çıkış da böyledir.

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَاَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُۙ (١٢)

12. Onlardan önce Nuh Kavmi, Ress halkı ve Semud (Kavmi) de yalanlamıştı.

وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَاِخْوَانُ لُوطٍۙ (١٣)

13. Âd, Firavun ve Lut'un kardeşleri de.

وَاَصْحَابُ الْاَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍۜ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
وَع۪يدِ (١٤)

14. Eyke halkı ve Tubba' Kavmi de. Hepsi resûlleri yalanladı ve benim tehdidim (azabım) hak oldu.

اَفَعَي۪ينَا بِالْخَلْقِ الْاَوَّلِۜ بَلْ هُمْ ف۪ي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ
جَد۪يدٍ۟ (١٥)

15. Biz, ilk yaratılışta güçsüz/aciz mi kaldık (ki yeniden diriltmeye gücümüz yetmesin)? İşin aslı onlar, yeni yaratılışta (yeniden dirilme konusunda) şüphe içindelerdir.

Suyun toprağı harekete geçirmesi gibi muhataplarını kımıldatmalı davetçi. Kâinatta görülen her bir ayet, davet vesilesi olmalı ona. Onları bir araç bilmeli. Su, tohumu nasıl harekete geçiriyorsa o da fıtratlardaki tevhid inancını uyandırmalı ve filizlenmesi için sözleriyle onların kalplerine akmalıdır.

Allah'ın adıyla.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Kâf Suresi'ndeki tefsir yolculuğumuza kaldığımız yerden devam ediyoruz:

"Gökten bereketli bir su indirdik ve onunla bahçeler ve biçilen taneler bitirdik. Üst üste binmiş tomurcukları ile uzun hurma ağaçlarını da... Kullara rızık olması için... Biz, o (su ile) ölmüş bir beldeye hayat verdik. İşte, (kabirlerden) çıkış da böyledir."[1]

Allah (cc) bu ayetlerde, verdiği nimetleri kullarına hatırlatarak ahiret ve ba's'a/yeniden dirilişe dikkat çekmeyi sürdürüyor.

Rabbimiz, "Gökten bereketli bir su indirdik..." diye buyururken suyun bereketli olduğunu bizlere bildiriyor, bu hususta tefekkür etmemiz gerektiğine işaret ediyor.

"Gökten inen su, aslında ölü toprağı diriltmeden önce ölmüş kalpleri dirilten bir mucizedir. Yağmurun manzarası hiç şüphesiz kalbe özel bir etki yapar... Yağmurla sevinen ve bu yüzden sevinçle tüy gibi uçanlar sadece çocuklar değildir. Hassas ruhlu büyüklerin de kalpleri bu manzaradan duygulanır, onların da kalpleri daha dünyaya yeni gelmiş masum çocukların kalbi gibi çarpar.

Sure burada suyu 'bereket' olarak nitelemekte ve suyu bahçelerdeki meyveleri, taneli ekinleri ve hurmaları bitirmek için Yüce Allah'ın kudretinin bir sebebi olarak göstermektedir. Ve ağaçlar güzellik ve yükseklikle nitelenmektedir: **'Birbirine girmiş kat kat tomurcukları olan yüksek hurma ağaçları...'** Burada hurma tomurcuğunun 'kat kat' olarak nitelenmesi upuzun hurma ağacında küme küme tomurcuğun güzelliğini ortaya çıkarmak içindir. Bu ifadeler de güzel ve yüce olan Hakk'ın atmosferi ve gölgeleriyle paralellik kurmak içindir."[2]

"O kâfirler, göklerin ve yerin bitişik olduğunu, bizim onları birbirinden ayırdığımızı ve **her canlıyı sudan yarattığımızı** görmediler mi? İman etmezler mi?"[3]

"O, gökten su indirendir. O (suyla) her türlü bitkiyi çıkardık. O (sudan) bir yeşillik çıkardık. Ondan da birbiri üstüne binmiş taneler çıkarırız. Hurma ağacının tomurcuğundan (yere) sarkmış salkımlar, birbirine benzeyen ve benzemeyen üzüm, zeytin ve nar bahçeleri... (O bahçeler) ürün verdiğinde meyvesine ve olgunluğuna bakın. Şüphesiz ki iman eden bir topluluk için bunda (ibret alınıp, Allah'ın azamet ve gücünün anlaşılacağı) nice ayetler vardır."[4]

"(Onlar mı daha hayırlıdır yoksa) gökleri ve yeri yaratan, sizin için gökten su indiren (Allah mı)? Ki o suyla, sizler için göz alıcı güzellikte bahçeler bitirdik. Siz, onun tek bir ağacını dahi bitiremezdiniz! Allah'la beraber başka bir ilah mı?! (Hayır, Allah'tan başka ilah yok!) İşin aslı onlar, (başka varlıkları Allah'a denk tutup) sapan bir topluluktur."[5]

Allah (cc) tevhidi, insanların pervasızca ve keyfekeder israf ettiği su üzerinden anlatır. Basitleşmiştir insanın hayatında su. "Sudan ucuz", "sudan sebep", "sudan cevap", "sudan bahane" gibi deyimlerle günümüzde dilimize dahi yansımıştır bu basitlik (!), zira insanoğlu için sıradandır su. Tüketim hesaplaması dahi yapılmayandır. İlginçtir ki ayetin de ifadesiyle, çekildiği ânda nereden getireceğini bilemeyecek ve bocalayacak olan insanoğlu, su politikalarına dair uluslararası forumlar düzenler. Dünyanın bir kısmı su gibi doğal kaynakları kendilerine pompalarken geri kalanlara ise suyu israf etmemek gerektiğinden dem vururlar.

Evet, Allah (cc) bolca yarattığı su üzerinden anlatır tevhidi; basit gibi görülen, ancak en büyük nimetlerden olan su ile... Çünkü suyla canlanır insanlık. Medeniyetler kurulur ve suyun o hareketliliğiyle hareket alır insanlar. Ve çünkü kabirlerden çıkış da böyle olacaktır. Sessiz, yol kenarında, çamların içerisinde, etrafı duvarlarla örülü kabirlerden... Geceleri ıssızlığından dolayı fobi durağı olan bu mekânlar bir ânda hayat bulacaktır. Ölü bir beldenin suyla hayat bulduğu gibi...

* * *

Suyun toprağı harekete geçirmesi gibi muhataplarını kımıldatmalı davetçi. Kâinatta görülen her bir ayet, davet vesilesi olmalı ona. Onları bir araç bilmeli. Su, tohumu nasıl harekete geçiriyorsa o da fıtratlardaki tevhid inancını uyandırmalı ve filizlenmesi için sözleriyle onların kalplerine akmalıdır.

Su gibi olmalı bir davetçi, bir mürebbi. Etrafındakilere, dizinin dibindekilere yönelen, onlara fayda sağlayan... Her biri İslam davasına adanmış çeşit çeşit çiçekleri sulayıp güzelliklerini ortaya çıkarmalı.

Karşılaştığı ya da geçtiği her ortamı yeşertmeli. Filizlenecek yerlere ve taptaze tohumlara ulaşmak için tüm birikmiş enerjisiyle engelleri ve bentleri yıkmalı, aşmalı...

Su gibi olmalı davetçi. Çağladıkça, fışkırdıkça çevresine güzellikler katan, içindeki kirleri arındıran, kendisiyle sükûnet bulunan, enerji alınan; öyle bir enerji ki kendisiyle karanlık bir beldeyi aydınlığa kavuşturan...

Yitik olsa da kıymeti asrımızda, su gibi olmak duası ile...

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

1. 50/Kâf, 9-11
2. Fî Zılâl-il Kur'ân, 14/22, Kâf Suresi, 9. ayetin tefsiri
3. 21/Enbiyâ, 30
4. 6/En'âm, 99
5. 27/Neml, 60

ZAFERDEN HEZİMETE

Enes YELGÜN
enesyelgun@tevhiddergisi.org

Hamd, Allah'a; salât ve selam, O'nun Resûl'üne olsun.

Peygamber (sav), ashabıyla beraber Medine'ye hicret edince küçük çaplı birçok çatışma yaşandı, ama asıl savaş Bedir Harbi'ydi. Bu savaşın başlangıcına baktığımızda aslında Peygamber ve ashabının bir kervanı ele geçirme girişiminde bulunduklarını ve neticede bir orduyla karşılaştıklarını görmüştük.

İlerleyen aşamalarda da İslam toplumunun topyekûn ve büyük çaplı savaşlardan kaçındığını ve Mekkelilerle daha çok siyasi ve ekonomik yönden mücadele yöntemlerini tercih ettiğini zikretmiştik. Medine içerisinde bağımsız ekonomik faaliyetler için adımların atılması; Mekkelilerin, müttefiklerini anlaşma veya çatışmayla saf değiştirmeye zorlaması; kervan yollarına müdahale edilmesi ve ekonomik dar boğaza sokma çabaları, bu duruma verilebilecek birkaç örnektir.

Fakat şirkin merkezini dolaylı yollardan zayıflatmayı amaçlayan tüm bu adımlara rağmen büyük bir savaşla karşı karşıya gelinirse buna da hazırlıklı bir İslam toplumu vardı.

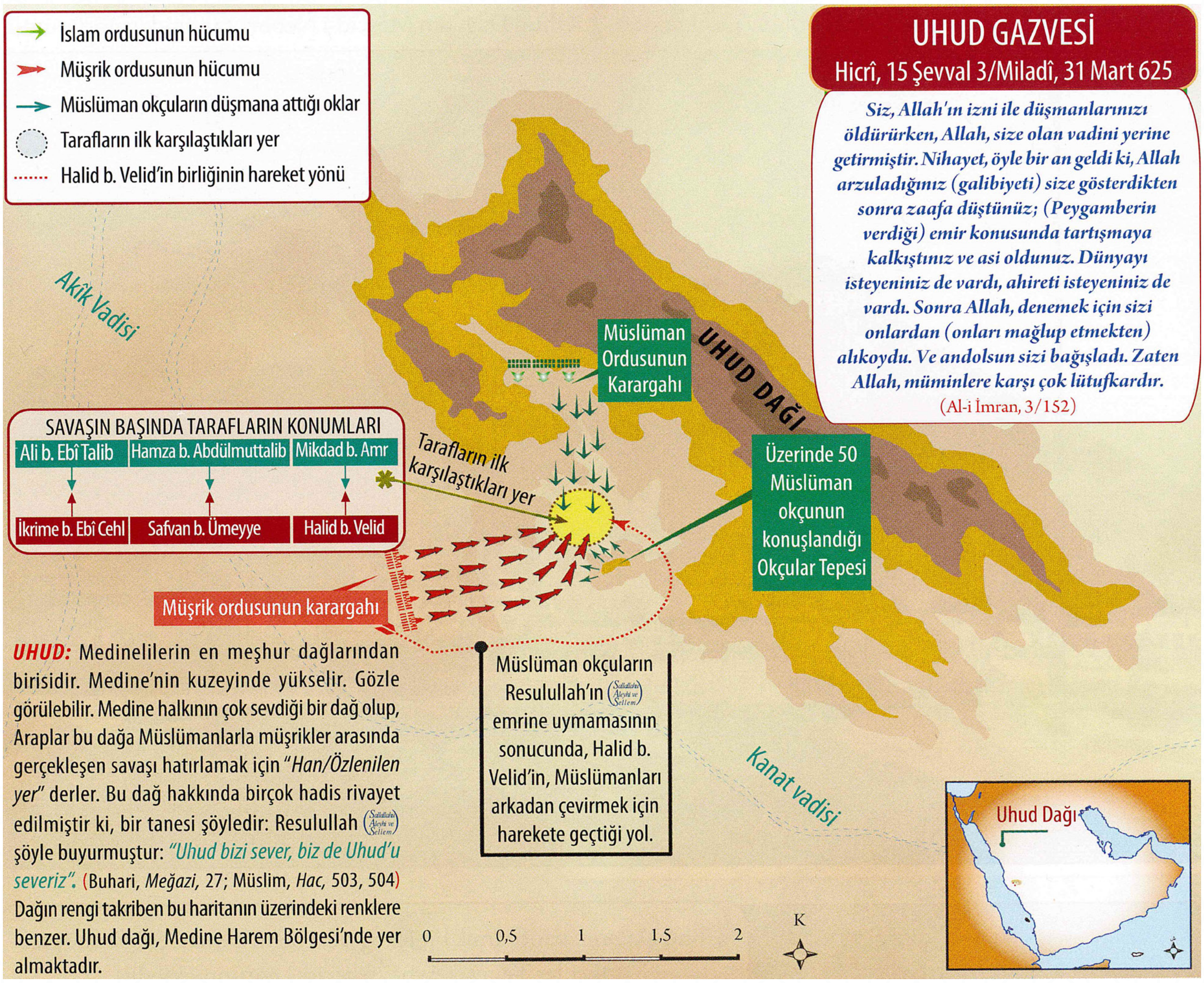
Bedir Zaferi sonrası müşriklerin yaşadığı şok, yerini kısa sürede intikam alma duygularına bırakmıştı. Ebu Sufyan'ın liderliğini de pekiştirecek bu hamle için müşrikler her türlü hazırlığı yaptılar.

Peygamber (sav) ashabıyla beraber, Mekkelilerin bu hazırlıklarını savaştan kısa bir süre önce öğrendi ve istişare neticesinde Medine dışında savaşmaya karar verdi.

Aslında bu karar Peygamberimizin (sav) istediği bir karar değildi. Bunu çok sonra fark eden müminler Peygamberimize özürlerini arz etseler de istişareden çıkan karar değişmedi. Fakat sahabe toplumu, ders alan bir toplumdu. Kısa bir süre sonra Hendek Savaşı olacak ve aynı durum orada da yaşanacaktı. Ancak bu kez sahabilerin tutumunun daha farklı olduğu görülecekti.

Münafıkların liderinin hoşuna gitmese de bu karara rağmen onlar da orduyla beraber hareket ettiler ve Uhud Dağı'na doğru yola çıktılar. Savaş meydanına varmadan hemen önce münafıklardan bir darbe geldi ve ordunun üçte

> *Rabbimiz müminlere hemen bir hatırlatmada bulundu: Sakın ha! Gücü ve izzeti sayıda aramayın. Veliniz Allah ise sırtınız yere gelmez. Asıl dayanacağınız ve destek alacağınız merci O'dur.*

** Görsel için bk. Siyer Atlası, Sami ibni Abdullah el-Mağlûs, s. 243

biri geri döndü. Evet bu, kısmi bir sarsıntıya sebep oldu, ancak münafıkların hakiki hâllerini bilenler için çok da şaşırtıcı bir durum yoktu. Nifak ehlini tanımayanlar için ise bu bir imtihandı. Bir ortamda, vahiyle desteklenen bir nebi olsa dahi fitne ehline kulak verecek kimseler her daim olur. İtaatin ilk adımı kulak vermek ve işitmektir. Eğer kulaklar ve kalpler hayırla dolmaz ve ona itaat etmezse şeytan boşluğu farklı şekilde doldurur. Mümin her zaman bu bilinçte ve şuurda olmalıdır. Fitne zamanında uyanık bir şekilde hareket etmeli ve kime kulak verdiğini sorgulamalıdır:

"(Hatırlayın!) Hani sizden iki grup neredeyse bozguna uğrayacaktı. (Oysa) Allah, o ikisinin velisiydi. Müminler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler. Andolsun ki, Bedir'de zayıf/güçsüz olmanıza rağmen Allah size yardım etti. Allah'tan korkup sakının ki şükretmiş olasınız. (Hatırla!) Hani sen müminlere: '(Gökten) indirilmiş üç bin melekle Rabbinizin sizi desteklemesi yetmez mi?' diyordun."[1]

Rabbimiz müminlere hemen bir hatırlatmada bulundu: Sakın ha! Gücü ve izzeti sayıda aramayın. Veliniz Allah (cc) ise sırtınız yere gelmez. Asıl dayanacağınız ve destek alacağınız merci O'dur.

Müminler hemen toparlandılar ve Uhud'daki mevkilerine yerleştiler.

Savaşın başlangıcında çok net bir şekilde müminlerin ezici zaferi açıkça görülmekteydi. Hamza, Ali, Dücane (r.anhum) şirk ordusunu fırtına gibi biçiyorlardı. Savaş düzenini bozmadan müşrikleri hezimete uğratan bir İslam ordusu vardı. İşte tam bu aşamada savaşın seyrini değiştiren üç hadise peş peşe gerçekleşti:

- İslam ordularının kumandanı diyebileceğimiz Hamza (ra) şehit düştü.
- Okçular, Peygamber'e (sav) itaatsizlik edip yerlerini terk ettiler ve İslam ordusu iki taraftan sıkıştırıldı.
- İslam ordusunun düzeni bozulmaya başladı. Akabinde Peygamber'in (sav) öldüğü söylentisi ordunun içerisinde hızlı bir şekilde yayıldı. Bu söylenti de ordunun daha hızlı bir şekilde dağılmasına ve karışıklığının iyice artmasına sebep oldu.

1. 3/Âl-i İmran, 122-124

Şimdi bu hadiseleri siyer kaynaklarından okuyalım. Sonraki sayımızda da çıkartacağımız derslere geçeceğiz inşallah:

Bera ibni Azib (ra) diyor ki:

"Harp başladı ve ilk saldırıda Müslimler müşrikleri yenilgiye uğrattılar. Vallahi ben o sırada düşman ordusundaki müşrik kadınları gördüm ki onlar elbiselerini toplamış; bacaklarındaki halhalları, baldırları görünecek şekilde açmış bir hâlde -ya bozgun askere moral vermek için ya da kaçarak Uhud Dağı'na çıkmak için- süratle koşuyorlardı.

Müslimlerin bu galibiyeti üzerine Abdullah ibni Cübeyr'in kumandasındaki piyade okçular birbirlerine, 'Kardeşler, ganimet, ganimet! Cephedeki kardeşlerimiz düşmanı yendi. Daha ne bekliyorsunuz? Gidelim, biz de ganimete konalım.' dediler.

Abdullah ibni Cübeyr (ra) bunlara karşı, 'Kardeşler! Resûlullah'ın (sav) size verdiği emri unuttunuz mu?' dediyse de yanındakiler, 'Vallahi kardeşlerimizin yanına mutlaka gideceğiz, ganimetten bize düşeni elbette alacağız.' diye ısrar ettiler ve emredildikleri şeyi bırakarak ordunun içine daldılar. Onlar varır varmaz, yüzleri geldikleri tarafa çevrildi. Ve ordunun bütün kuvvetleri yenilmiş bir hâlde Medine'ye yönelerek geri dönmeye başladı.

Bu kötü vaziyet ânındaydı ki Resûlullah (sav) askerin geri kalanlarını, 'Ey Allah'ın kulları! Bana geliniz. Ey Allah'ın kulları, bana geliniz! Ben Allah'ın Resûlü'yüm. Her kim geri döner de düşmana hücum ederse ona cennet vardır!' diye çağırıyordu. O sırada Resûlullah'ın (sav) yanında on iki kişiden başka kimse kalmamıştı."[2]

Cubeyr ibni Mutim'in kölesi Vahşi şöyle dedi:

"Vallahi ben Hamza'ya bakıyordum. Kureyşli müşrikleri kılıçtan geçiriyor ve tıpkı azgın bir erkek deve gibi dokunduğu hiçbir şeyi bırakmıyordu. O sırada ona benden önce Şiba ibni Abduluzza gitti.

Hamza (ra) ona, 'Bana doğru gel! Ey Ümmü Emmar kadınının oğlu!' dedi ve ona bir darbe indirdi.

Vurmasıyla onu kesmesi bir oldu. Sanki kılıç hiç şaşmadı. Hamza Bedir Harbi'nde Tuayme ibni Adiyy ibni Hıyar'ı da öldürmüştü.

Efendim olan Cubeyr ibni Mutim bana, 'Eğer amcam Tuayme'ye bedel olarak Hamza'yı öldürürsen sen hürsün.' dedi. Bunun üzerine ben de savaşa çıktım. Ben mızrağımı ona doğrultarak salladım. Nihayet ona isabet edeceğine kanaat getirince üzerine gönderdim. Mızrak onun göbeği ile kasığı arasına saplanarak iki ayasının arasından çıktı. Sonra bana yöneldiğinde takatsiz bir şekilde yere düştü. Onu biraz bekledim, nihayet öldü. Ben de gidip mızrağımı aldım ve ordugâha doğru uzaklaştım."[3]

2. Buhari, 3039
3. Siretu İbni Hişam, 2/71-72

"Müşriklerin saldırısı karşısında Müslimler geri çekildiler. İşte o gün imtihan ve deneme günüydü. Allah o günde Müslimlere şehitliği ikram etti. Düşman, Resûlullah'a (sav) kadar ulaşıp taş attı. Atılan taş dişine isabet edip yüzünü ve dudağını yaraladı. Ona isabet ettiren kimse Utbe ibni Ebi Vakkas idi. Utbe ibni Ebi Vakkas, Resûlullah'a (sav) işte o günde taş attı ve sağ alt dört dişini (yani ön dişler ile azı dişler arasındaki kesici dişlerini) kırdı ve alt dudağını yaraladı. Abdullah ibni Şihab Ez-Zühri de Resûlullah'ın (sav) alnını yardı, İbni Kamie de yanağının üst tarafını yaraladı. Miğferinin halkalarından iki halka, yanağının üst tarafına girmişti. Resûlullah (sav), Ebu Amir'in Müslimlerin içine düşmesi için yaptığı çukurlardan bir çukura düştü. Müslimler ise bu çukurları bilmiyorlardı. Ebu Ubeyde ibni El-Cerrah Resûlullah'ın (sav) yüzündeki iki halkadan ilkini (dişleriyle) çıkarırken ön dişi düştü. Sonra diğer halkayı çıkarttı. Bu sefer de diğer ön dişi düştü. Böylece ön dişlerinin ikisi düşmüş oldu."[4]

Duamızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir.

4. age. 2/80

HİKMET PARILTILARI

İKİ YOL

“Biz ona iki yol gösterdik. Ancak o sarp yokuşa (salih amellere) atılmadı. Sen, sarp yokuşun ne olduğunu nereden bileceksin? O, köle azat etmektir. Ya da açlık gününde doyurmaktır. Yakın (akraba) olan bir yetimi, Veya toprağa yapışmış (zorluk çeken) bir miskini/ihtiyaç sahibi yoksulu. Sonra da iman eden ve birbirlerine sabrı ve merhameti tavsiye edenlerden olmasıdır. İşte bunlar, (amel defterlerini sağdan alıp, cennet ehli olan) Ashab-ı Meymene’dir. Ayetlerimizi yalanlayanlarsa onlar, (amel defterlerini soldan alıp, cehennemlik olan) Ashab-ı Meş’eme’dir.”[1]

Rabbimiz (cc), insanın önüne iki yol sermiş, başka bir seçeneği olmayan.

İman edeceğim vakit -tabii ben bugünleri hayal dahi etmiyordum- Rabbim bana bir Müslim’in ağzından bu ayetleri okudu ve sordu: “Hangi yolu seçiyorsun?”

İki yol var önünde...

Birisi cennet yolu.

Bu yol zor; sarp yokuşlar barındırıyor. Kan var... Ter var... Gözyaşı var...

Bu yol acı; gözyaşı dökeceksin. Kalp üzülecek, göz yaşaracak ama dilin, Rabbini razı etmeye çalışacak...[2]

Bu yol engebeli, düşeceksin, dizlerin kanayacak, hırpalanacaksın.

Bu yol kolay değil ve kolay da olmayacak.

Ama sonu cennet!

Ya da...

Rahat olan yolu tercih edeceksin.

O yol çok kolay; sarp yokuşları yok.

Şatafatlı, albenisi çok...

Nefsin arzuladığı ne varsa bu yolda mevcut.

Ama sonu cehennem!

Sonsuz bir ateş...

Bir gün dahi hafiflemeyen sonsuz bir azap...

Hangi yolu seçiyorsun?

Rabbimize hamdolsun. O’nun (cc) dilemesiyle sarp yokuşu seçen müminlere de selam olsun.

Bu yolda yorulanlara, uykusuz kalanlara, gecesi gündüzüne karışanlara, bedeni tükenenlere, İslam en yüce olsun diye mücadele edenlere, “Rabbim Allah’tır!” dediği için zindanda bekletilenlere, esirlerin yolunu gözleyenlere, bu yolda gözyaşı dökenlere, bu yolda kayıplar verenlere, dert sahibi olanlara, bunlarla hüzünlenenlere, nefsini ıslah etmeye çalışanlara ve bu uğurda sabredenlere selam olsun!

Rabbimizden umuyoruz ki sarp yokuşlarımızın mükâfatı cennetler olsun. Rabbim bizleri razı olunmuş kullar olarak Firdevs Cennetlerine koysun, Peygamberimiz (sav) ile komşu kılsın. Allahumme âmin.

---

1. 90/Beled, 10-19
2. **“Göz yaşarır, kalp hüzünlenir. Biz ancak Rabbimizin razı olacağı sözleri söyleriz…”** Buhari, 1303; Müslim, 2315

Enes DOĞAN
enesdogan@tevhiddergisi.org

SÜNNET, KUR'ÂN'I AÇIKLAR

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla...

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

"Sünnet Üzerine" isimli yazı dizimizde şu âna kadar, "Sünnetin vahiy kaynaklı olması, teşri kaynağı olması ve Sünnete ittibanın Kur'âni bir yükümlülük olduğu" konularını işledik. Bu sayımızda "Sünnetin, Kur'ân'ın açıklayıcısı/beyanı olduğu" konusunu işlemeye başlayacağız.

Allah (cc), tüm resûllerini vazifelendirdiği gibi Allah Resûlü'nü de tebliğle vazifelendirmiştir. Yani, resûller, kavimlerine gelecek ve Allah'ın (cc) emir ve yasaklarını ulaştıracaklar, bu emir ve yasaklara göre yaşamanın gerekliliğini insanlara duyuracaklar:

"Ey Resûl! Rabbinden sana indirileni (insanlara) tebliğ et. Şayet bunu yapmazsan (Allah'ın) risalet (mesajını) tebliğ etmemiş/vazifeni yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Şüphesiz ki Allah, kâfirler topluluğunu hidayet etmez."[1]

Onun (sav), tebliğ vazifesini hakkıyla yerine getirdiğine ümmeti şahittir:

"...'Aranıza öyle bir şey bıraktım ki, ona sarıldığınızda bundan sonra asla sapıtmazsınız. Bu, Allah'ın Kitabı'dır. Beni size soracaklar, o zaman ne diyeceksiniz?'

Orada bulunanlar, 'Senin, dini tebliğ ettiğine, görevini yerine getirdiğine ve nasihat verdiğine şahitlik ederiz.' dediler.

Bunun üzerine şehadet parmağını semaya doğru kaldırıp arkasından insanlara doğru çevirerek üç defa 'Allah'ım şahit ol, Allah'ım şahit ol.' buyurdu."[2]

Aişe Annemiz'den (r.anha) şöyle rivayet edilmiştir:

"Her kim Allah Resûlü'nün, kendisine vahyedilenlerden bazısını gizlediğini anlatırsa, onu doğrulama..."[3]

Allah Resûlü'ne (sav) indirilen iki şey vardır. Bunlardan biri Kur'ân-ı Kerim; diğeri ise Sünnettir/hikmettir:[4]

"...Allah, sana Kitab'ı ve hikmeti indirdi ve sana bilme-

Kur'ân yirmi üç senede parça parça inmiştir. Tek seferde bir bütün olarak inmemesinin nedeni önemlidir. Yaşanan olay üzerine inen ayetin/ayetlerin insanlarda tesiri ve anlattıkları elbette daha fazladır. Ayetler iner, Allah Resûlü ayetleri okur ve gerektirdiklerini ve hayattaki karşılığını sözleri ve yaşantısıyla açıklar/beyan eder.

1. 5/Mâide, 67
2. Müslim, 1218; Ebu Davud, 1905 (Veda Hutbesi'nden ilgili bölüm alınıştır.)
3. Buhari, 7531
4. Konunun tafsilatı için Tevhid Dergisi'nin 99 ve 101. Sayılarının "Sünnet Üzerine" yazılarına bakabilirsiniz.

diklerini öğretti. Allah'ın senin üzerindeki lütuf ve ihsanı çok büyüktür."[5]

Mikdam ibni Ma'dikerib'ten (ra) rivayet edildiğine göre Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"Dikkat edin, bana Kitap ve onun bir misli verildi. Dikkat edin, karnı tok bir adamın koltuğuna yaslanarak size, 'Bu Kur'ân'a uymanız gerekir. Onda helal bulduklarınız helal, haram bulduklarınız haramdır (başka kaynağa ihtiyacınız yoktur!)' demesi yakındır. Dikkat edin! Allah'ın Elçisi'nin haram kıldıkları, Allah'ın haram kıldıkları gibidir."[6]

Binaenaleyh Allah Resûlü (sav), vahy-i metluvv olan Kur'ân'ı tebliğ etmekle vazifeli olduğu gibi vahy-i gayri metluvv olan Sünneti de tebliğ etmekle emrolunmuştur. O da (sav) kendisine indirilen tüm şeyleri insanlara tebliğ etmiş ve hiçbir şeyi gizlemeden, ertelemeden ümmetine ulaştırmıştır.

Allah Resûlü'nün görevi tebliğle sınırlı değildir. Ayrıca Kur'ân'ı tebyin/açıklama görevi de vardır. Allah Resûlü (sav), sözleri, fiilleri ve takrirleriyle yani Sünnetiyle Kur'ân'ı beyan etmiş, ayetlerden neyin murad edildiğini, kapalılığa yer kalmayacak şekilde açığa kavuşturmuştur. Sünnetin tebliğ edilmesi de Kur'ân'ın açıklayıcısı olması özelliğiyle daha bir önem kazanmaktadır.

Allah (cc) şöyle buyurur:

"(Peygamberleri) apaçık deliller ve Kitaplarla (yolladık). Sana da bu zikri/Kur'ân'ı indirdik ki, insanlara indirileni onlara açıklayasın/beyan edesin. Umulur ki düşünürler."[7]

Ayette "لِتُبَيِّنَ" ifadesi geçiyor ve "...açıklayasın/beyan edesin." deniliyor. Bu, tebliğden ayrı bir görevdir. Tebliğ, ulaştırmak anlamındadır. Allah Resûlü (sav) Kur'ân'dan hiçbir şeyi gizlememiş, bunları ulaştırmıştır. Tebyin ise, açıklamak demektir. İnsanlar kendilerine ulaşan ayetleri doğru anlasınlar diye onlara açıklamıştır.

Ayetteki "Sana da bu zikri/Kur'ân'ı indirdik ki, insanlara indirileni onlara açıklayasın/beyan edesin." ibaresi dikkat çekicidir. Yani, "Başka bir şekilde de insanlara bu kitabı verebilirdik. Bir melek aracılığıyla ya da iki kapak arasında bir kitap olarak... Ancak gaye, insanlara bu kitabın ulaşması değildir sadece. Doğru anlaşılması için insanların beyana ihtiyacı vardır. Kitab'ı indirdik ve beyan vazifesini sana verdik." vurgusu yapılmaktadır.

Bu anlamda Allah (cc) şöyle buyurur:

"Hakkında anlaşmazlığa düştükleri hususları onlara açıklaman, iman eden bir topluluğa hidayet ve rahmet olması için bu Kitab'ı sana indirdik."[8]

"Biz, her peygamberi kendi kavminin diliyle yolladık ki, onlara açıklasın. Allah dilediğini saptırır, dilediğini hidayet eder. O, (izzet sahibi, her şeyi mağlup eden) El-Azîz, (hüküm ve hikmet sahibi olan) El-Hakîm'dir."[9]

Allah Resûlü'nün (sav) bu görevi ile Kıyâmet Suresi'ndeki şu ayetler arasında önemli bağ vardır:

"Onu (anlama ve ezberlemeyi) çabuklaştırmak için, dilini onunla hareket ettirme. Şüphesiz ki onu (kalbinde) toplamak ve okutmak bizim işimizdir. Onu okuduğumuzda sen okunmasını takip et. Sonra kuşkusuz, onu açıklamak da bizim işimizdir."[10]

Yani, "Kur'ân'ı biz indirdik, onu toplayacağız, okutacağız. Okuyucuya açıklanması gereken şeyleri açıklamak da bizim işimizdir. Kur'ân'ın açıklanması katımızdan sana verdiğimiz yetki ve daha önce bilmediğin ilimle olacak. Sen Allah'ın muradını insanlara açıklayacaksın..."

Peygamberler vahyin ilk duraklarıdır. Vahyedilenden kastedilenin, Allah'ın murad ettiklerinin ne olduğunu da herkesten daha iyi bilirler. Çünkü Allah (cc) insanlara gönderdiği elçilere sadece vahyetmemiş, vahyin ilmini de vermiştir:

"İnsanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği şekilde hükmedesin diye bu Kitab'ı sana hak olarak indirdik. Hainlerin savunucusu olma!"[11]

"...Allah, sana Kitab'ı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediklerini öğretti..."[12]

Aişe Annemizden (r.anha) rivayet edildiğine göre Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"...Hiç şüphesiz sizin Allah'ı en iyi tanıyanınız ve O'ndan en çok korkanınız benim."[13]

Cabir ibni Abdullah'tan (ra) şöyle rivayet edilmiştir:

"...Resûlullah (sav) bizim ortamızda bulunuyor, (zaman zaman) kendisine Kur'ân iniyor, bu inenlerin yorumunu/te'vilini de biliyordu. Kendisi ne yapmış ise biz de öyle yapıyorduk..."[14]

Ümeyye ibni Abdullah ibni Halid'den şöyle rivayet edilmiştir:

"Kendisi, Abdullah ibni Ömer'e şöyle sormuştu: 'Vakit namazları, korku namazı Kur'ân'da var. Fakat yolculuk (sefer) namazını Kur'ân'da bulamıyoruz.' dedi.

İbni Ömer dedi ki: 'Ey yeğenim, Aziz ve Celil olan Allah bize Muhammed'i (sav) gönderdi (vakit namazları ve korku namazları dâhil olmak üzere) hiçbir şey bilmiyorduk, (O bize her şeyi öğretti.) Dolayısıyla Muhammed'in (sav) yaptığını gördüğümüz şeyleri biz de yaparız.' "[15]

5. 4/Nisâ, 113
6. Ebu Davud, 4604; Tirmizi, 2664
7. 16/Nahl, 44
8. 16/Nahl, 64
9. 14/İbrahîm, 4
10. 75/Kıyâmet, 16-19
11. 4/Nisâ, 105
12. 4/Nisâ, 113
13. Buhari, 20
14. Müslim, 1218
15. Nesai, 1434; İbn Mace, 1066

Hassan ibni Atiyye'den şöyle rivayet edilmiştir:

"Cibril (as) Allah Resûlü'ne Kur'ân'ı indirdiği gibi, Sünneti de indirirdi. Ona (sav) Kur'ân'ı öğrettiği gibi Sünneti de öğretirdi."[16]

Eyyüb'den (rh) şöyle şöyle rivayet edilmiştir:

"Bir adam Mutarrıf ibni Abdullah ibni eş-Şihhir'e, 'Bize Kur'ân'dan başka bir şeyden bahsetmeyiniz.' der.

Mutarrıf ise ona şöyle cevap verir: 'Vallahi biz (hadisleri-Sünneti) Kur'ân'ın yerine koymayı amaçlamıyoruz. Bizim amacımız Kur'ân'ı bizden daha iyi bilenin sözlerini aktarmaktır.' "[17]

Ya'la ibni Hakim'den şöyle rivayet edilmiştir:

"Bir gün Said ibni Cubeyr, Allah Resûlü'nün bir hadisini aktardı.

Bir adam dedi ki: 'Allah'ın Kitabı'nda bu rivayetle zıtlaşan şeyler var.'

Said ibni Cubeyr dedi ki: 'Allah Allah! Ben sana Resûlullah'tan (sav) hadis rivayet ediyorum. Sen ise Allah'ın Kitabı ile ona ters/zıt düşen bir şey var diyorsun! Resûlullah (sav) Allah'ın Kitabı'nı senden daha iyi bilirdi.' "[18]

Kur'ân yirmi üç senede parça parça inmiştir. Tek seferde bir bütün olarak inmemesinin nedeni önemlidir. Yaşanan olay üzerine inen ayetin/ayetlerin insanlarda tesiri ve anlattıkları elbette daha fazladır. Ayetler iner, Allah Resûlü (sav) ayetleri okur ve gerektirdiklerini ve hayattaki karşılığını sözleri ve yaşantısıyla açıklar/beyan eder. Vakıanın sıcak olaylarıyla birlikte Allah Resûlü'nün sözlü ve fiilî beyanı gerçekleşsin diye Kur'ân-ı Kerim parça parça inmiştir:

"Kâfirler dediler ki: 'Kur'ân onun üzerine bir seferde indirilseydi ya!' Böyle (parça parça) indirdik ki kalbini sağlamlaştıralım. Ve onu tertil üzere/ağır ağır okuduk."[19]

Eğer Kur'ân sadece tebliğ edilecek bir kitap olsaydı kâfirlerin, "Kur'ân bir defada indirilse ya!" gibi sözlerinde haklılık payı olurdu. Böylece Kur'ân iki kapak arasında tek seferde indirilir, Allah katından olduğu ve tabi olunması gerektiği tebliğ edilerek anlaşılması/açıklanması insanlığa bırakılırdı. Zira Mekkeliler Arap lugatının altın devrini yaşamaktaydılar. Herkes Kur'ân'ı kendi birikimine ve örfüne göre yorumlayabilirdi. Ancak Allah (cc) Kur'ân'ın, herkesin kendi bakış açısına göre değerlendirdiği bir kitap olmasına izin vermedi. Resûlullah'a (sav), Kitab'ı beyan etmesini emretti. Kitab'ın doğru açıklamasını ve hayattaki karşılığını bilmek isteyenlere Allah Resûlü'nü adres olarak gösterdi. Mutlak anlamda lugavi tahlillere, akli önergelere, örf, âdet ve geleneklere terk etmedi Kitab'ını...

16. El-Medhal ile Ulumi's Sünen, Beyhaki, 162
17. Camiu Beyani'l İlmi ve Fadlih, 2349
18. Darimi, 610
19. 25/Furkân, 32

"Andolsun ki sizin için, Allah'ı ve Ahiret Günü'nü uman ve Allah'ı çokça zikredenler için Allah Resûl'ünde güzel bir örneklik vardır."[20]

"Ve hiç kuşkusuz, sen büyük bir ahlak üzeresin."[21]

Sa'd ibni Hişam'dan şöyle rivayet edilmiştir:

"... Ben Aişe'ye, 'Ey müminlerin annesi! Resûlullah'ın ahlakından bana bilgi versen?' dedim.

'Sen Kur'ân okumuyor musun?' dedi.

'Okuyorum.' dedim.

'Allah Resûlü'nün ahlakı Kur'ân'dı.' dedi.

Ben de (bu özlü cevaptan sonra) yanından ayrılmaya ve (artık) ölene kadar kimseye bir şey sormamaya karar verdim, ama sonra aklıma geliverdi: 'Resûlullah'ın gece namazını da bana bildirsen?' dedim.

O, 'Sen Müzzemmil Suresi'ni okumuyor musun?' dedi.

'Okuyorum.' dedim.

'Yüce Allah, bu surenin başında gece namazını farz kıldı. Bunun üzerine Allah Resûlü (sav) ve ashabı bir yıl gece namazı kıldı. Allah, Müzzemmil Suresi'nin sonunu on iki ay semada tuttu. Nihayet Yüce Allah bu surenin sonundaki hafifletmeyi indirdi. Böylece gece namazı farz olduktan sonra nafileye dönüştü.' dedi."[22]

Herhangi bir kitaptan bir pasaj okudunuz. Konuya dair bazı sorularınız var. Her bir insanın fehmetme derecesi farklıdır. Anlamadığınız noktalar oldu ya da doğru anlayıp anlamadığınızı tespit etmek istiyorsunuz. Ne yaparsınız? Kitabın yazarıyla direkt görüşme imkânı varsa ona sorabilirsiniz, mail atabilirsiniz ya da o konuya dair alanında uzman, güvenilir birine sorabilirsiniz. Böylece soru işaretleri cevaplanır, kapalılıklar açıklıkla yer değiştirir.

Aynı durumu Allah Resûlü (sav) devrinde yaşıyormuş gibi düşünelim. Allah Resûlü'nden (sav) ayetleri dinledik. Ancak kafamıza takılan bazı şeyler oldu. Bu durumda ne yapardık? "Kur'ân açıktır, başkasının açıklamasına ihtiyacı yoktur." der miydik? Ya da "Kur'ân'ı anlayabilirim. En uygun gibi görünen cevap budur." deyip sormadan bir tercihte mi bulunurduk? Elbette mümkün değil! Gider, Allah Resûlü'ne sorumuzu arz eder, cevabımızı alırdık.

Evet... O hayattayken ona (sav) başvuruşumuz onun vefatıyla son bulmamıştır. Onun Sünneti, ilk Kur'ân talebelerinin büyük bir sorumluluk ve ciddiyet hissederek rivayette bulunmasıyla aramızda, raflarımızdadır. Günümüzde de Kur'ân'ı doğru anlamak için onun sünnetine başvurmalıyız.

20. 33/Ahzâb, 21
21. 68/Kalem, 4
22. Müslim, 746

Emre ACAR
emreacar@tevhiddergisi.org

KİMİN İÇİN YAŞIYOR, KİMİN İÇİN ÖLÜYORSUN?

Şeytan, insanın ayağını kaydırmak için her yolu dener. Ancak bu tuzaklar içinde insanoğluna etki eden en tesirli tuzağı ise riyadır. Kalbini gösterişten arındırmamış hastalıklı kişiler, bu tuzağa daha fazla yakalanmaktadır. Bu nedenle önce kalbimizde gösteriş, kendini beğenme, riya duygularını temizleyip ihlası yerleştireceğiz, daha sonra da şeytanın bu tuzağına karşı uyanık olacağız.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Kıymetli Kardeşim,

Kimin için yaşıyor ve kimin için ölüyorsun? Vatan, bayrak, toprak, örf, aşiret, aile, para veya sevdiğin bir kadın için mi? Bunlar için yaşar ve ölürsen kazancın ne olacak? Bunlar adına yaşayıp bunlar adına ölmek için, karşılığında büyük bir kurtuluş olması gerekmez mi? Çünkü insanın elindeki en değerli nimetlerden birisi hayatıdır/canıdır. Can ise ancak önemli ve büyük mükâfatlar için feda edilebilir.

Yaşamını ve ölümünü kendisine feda edecek kadar senin yanında en değerli, en önemli kişi kimdir? İşte bu sorunun cevabı iman meselesidir. Çünkü insan, kimin için yaşıyor ve kimin için ölüyorsa onu Rabb edinmiş olur. Bundan dolayıdır ki insan sadece Allah için yaşamalı ve Allah için ölmelidir. Tabii ki bunun da gerçekleşebilmesi için insanın hayatında Allah'ın ve şiarlarının önemli olması gerekir. Aksi durumda ise insan, Allah (cc) için yaşayıp ölmediği gibi, kendisi için yaşayıp öleceği insanlar, maddeler, merciler, ideolojiler bulacaktır.

Günümüzde olduğu üzere, insanlar vatan, bayrak, millet, toprak, para, kadın... için yaşayıp ölüyor. Ve bu, eğitim müfredatlarıyla çocuklara, gençlere aşılanıyor. Sonuç olarak, Allah'ın verdiği hayatı, Allah'tan başkası için yaşayan, "Önce vatan, millet." diyen ve bunun için ölen toplumlar ortaya çıkıyor. Bu, Rabbimizin bizlerden isteği değildir. Peki, Allah'ın bizden istediği nedir? Kimin için yaşamalı ve kimin için ölmeliyiz? Gelin, Rabbimizin bu hususta bizden ne istediğine ayet üzerinden bakalım:

"De ki: 'Şüphesiz ki benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben bununla emrolundum ve ben Müslimlerin/şirki terk ederek tevhidle Allah'a yönelen kulların ilkiyim.' "[1]

Namazı neden Allah'a kılıyoruz? Kurbanı neden Allah'a kesiyoruz? Bu ibadetlerin kendisine yapılmasını hak eden tek ilah, Allah (cc) olduğu için, değil mi? Çünkü gökyüzünü ve yeryüzünü yaratan, kullarına hesapsız ve karşılıksız nimetler veren, zorda, darda kalmışlara genişlik veren, sıkıntılarını gideren, hasta olanlara şifa veren, Allah'tır. Güç ve kuvvet

1. 6/En'âm, 162-163

sahibi olan, bütün kâinatı nizam içerisinde devam ettiren, dünyanın ve ahiretin sahibi, Allah'tır. Bundan dolayı namazımızı ve kurban ibadetimizi Allah'a yapıyoruz.

Peki, neden yaşamımızı ve ölümümüzü Allah için gerçekleştirmiyoruz? Kendisi için yaşayıp öldüğün kadını, parayı, vatanı, bayrağı, örfü ve aşireti yaratan ve sana bütün nimetleri lütfeden, Allah değil midir? Rabbimizin verdiği bu nimetlere karşılık şükrümüz, ona ortak koşarak mı olmalı? Hayatı sana kim veriyorsa ancak onun için yaşayabilir ve onun için ölebilirsin. Aksi durumda ise kişi Rabbine karşı müşrik, nankör olmuş olur.

Aziz Kardeşim,

Konumuza ışık tutacak, yukarıda zikrettiğimiz ayete tefsir bağlamında, rahmet parıltılarından bir hadisle devam edelim ve hadisin üzerinde detaylıca duralım:

"Ebu Musa El-Eş'ari aktarıyor: 'Allah Resûlü'ne, cesaretini sergilemek, vatanını/milletini korumak ve gösteriş yapmak için savaşanlardan hangisinin Allah yolunda savaştığı soruldu.'

O, 'Kim, Allah'ın kelimesi yüce olsun diye savaşırsa o, Allah yolunda savaşmıştır.' buyurdu."[2]

Sahabenin -Allah onlardan razı olsun- bu sorusu, günümüzde çokça ihtiyaç duyulan sorulardan bir tanesidir. Resûlullah (sav) suale, öz bir şekilde "Sadece Allah'ın kelimesi yüce olsun diye savaşan, Allah yolunda savaşmış olur." diye cevap veriyor. Yani kul, sadece Allah'ın kelimesi, dini, Kitab'ı, sünneti, yeryüzünde en yüce olsun, yeryüzüne hâkim olsun diye yaşar ve ölür. Çünkü gökte de yerde de üstün olan İslam'dır. İşte bunun uğruna ölürse o zaman insan, şehit diye isimlendirilir. Aksi durumda bu kişi şehit diye isimlendirilemez.

İslam'a savaş ilan etmiş, Allah'ın haram kıldığına helal, helal kıldığına haram diyen, İslam karşıtı demokrasiyi, laikliği korumak için canını vermiş birine nasıl şehit diyeceksin? Allah'ın dini için mücadele etmeyen, tam aksine Allah'a kafa kaldırmış, Allah demekten nefret edip onun yerine Tanrı diye söylettiren ordularda ölenler şehit midir? Zina evlerinin önünde nöbet tutarken ölen adama şehit deyip, nasıl cenaze namazını kılacaksın? Bu insanlar, tağutun yolunda ölmüş ve Allah'a karşı kâfir olmuşlardır:

"İman edenler Allah yolunda savaşırlar. Kâfirler ise tağutun yolunda savaşırlar. (Öyleyse) şeytanın dostlarıyla savaşın. Şüphesiz şeytanın hilesi pek zayıftır."[3]

Kavmiyetçilik/Milliyetçilik İçin Yaşamak ve Ölmek

Bugün dünya düzenini ifsad eden aristokrat kesim, insanları Kürt, Türk; zengin, fakir; güçlü, güçsüz; diplomalı, diplomasız; laik, dinci şeklinde parçalara ayırdı. Daha sonra milliyetçilik, ırkçılık ve gösteriş bayrağını çekti. İnsanları batıl ve boş olan şeyler uğruna birbirleriyle karşı karşıya getirip savaştırdı. Kürt'e, "Ne mutlu Türk'üm diyene." sözünü ezberlettirdi ve söylettirdi. Kürtler, Türklerin yaptıklarının sonucunda Türklere düşman kesildi.

Avrupa'da ise beyaz, siyah şeklinde insanlar sınıflandırıldı. Beyazlar, siyahlardan daha üstün tutuldu. Böylelikle her fırsatta beyazlar, siyahları ezdi ve toplumdan dışladı. Bu kavmiyetçilik sonucunda beyaz, siyah birbirine düşman kesildi. Hâlen bu savaşın sürdüğünü görmekteyiz.

Bu gündemlerin sonucunda toplumun küçüğünün, büyüğünün damarlarına kadar aşılanan ırkçılık, milliyetçilik yerleşmiş oldu. Ve bu ahlaka sahip olan insanlar, kendi ırkından olanı kabul edip, diğerlerine yaşam hakkını kabul etmedi. "Yallah Arabistan'a" veya "Yallah Kandil'e" demeye başladı. Bu nasıl bir insanlıktır? Dünyayı yaratan, ona hükmeden sen misin? Hani özgürlük vardı?

Oysa üstünlük Allah katında ırk, renk, dil ile değildir. Bilakis takva iledir:

"Ey insanlar! Şüphesiz ki sizleri bir erkek ve dişiden yarattık. Karşılıklı olarak tanışıp kaynaşmanız için sizleri halklara ve kabilelere ayırdık. Gerçek şu ki Allah katında en değerliniz, en takvalı olanınızdır. Şüphesiz ki Allah, (her şeyi bilen) Alîm, (her şeyden haberdar olan) Habîr'dir."[4]

Biraz da Peygamberimizin (sav) ırkçılığa, kavmiyetçiliğe karşı tutumuna ve muamelesine bakalım:

"Irkçılığa çağıran bizden değildir. Irkçılık davası uğruna savaşan bizden değildir. Irkçılık davası uğruna ölen bizden değildir."[5]

"İslam, cahiliyeden kalan kavmiyetçiliği ve kabileciliği ortadan kaldırmıştır."[6]

Allah Resûlü Dönemi'nde sahabiler arasında cahiliyeden kalma ırkçılık duyguları ara ara nüksediyordu. Peygamberimiz kavmiyetçilik söylemi ve muamelesini gördüğünde hemen sahabesini uyarıyor, bu davranışın cahiliye davranışı olduğunu söylüyordu. Çünkü Arap insanının yıllardır kavgasını yaptığı, uğruna savaştığı, öldüğü ve öldürdüğü ırkçılık, kavmiyetçilik anlayışı vardı. Allah Resûlü (sav), sahabenin bu ahlaka dönme tedirginliği sebebiyle, konunun üzerinde hassasiyetle duruyordu.

Sahabe arasında gerçekleşen ırkçılık söylemlerine dair birkaç örnek verelim:

İlk Müslimlerden olan Bilal (ra), Habeşli siyah bir köleydi. Bir gün Bilal ve Ebu Zerr tartışmış, bu esnada Ebu Zerr, siyahi olan annesinden dolayı Bilal'i ayıplamıştı. Buna çok içerleyen Bilal de Allah Resûlü'ne gidip durumu haber vermişti.

2. Buhari, 2810
3. 4/Nisâ, 76
4. 49/Hucurât, 13
5. Ebu Davud, 5121
6. Buhari, 3518

Ebu Zerr'in bu davranışında cahiliye zihniyetinin izlerini fark eden Peygamberimiz, onu gördüğünde şöyle uyarmıştı: "Ebu Zerr! Onu annesinden dolayı mı ayıplıyorsun? Demek ki sen, kendisinde hâlâ cahiliye (den izler) bulunan bir kimsesin."[7]

Başka bir örnek de Benî Mustalık Gazvesi'nde, sahabe arasında yaşanan olaydır. Biri Ensar'dan biri Muhacirlerden iki genç kavga etmiş, sonrasında her iki taraf, "Yetişin, ey Muhacirler!" ve "Yetişin, ey Ensar!" şeklinde bağırmaya başlamışlardı. Allah Resûlü (sav), olayı duyduğunda, "Bu cahiliye çağrıları da nedir?" diyerek bu ayrılıkçı hareketlere tepki göstermişti.

Sonrasında da onlara kayıtsız şartsız kabileye itaati, onu savunmayı ve kabile taassubunu değil de İslam kardeşliğini tavsiye eden şu sözleri söyledi: "Kişi zalim de olsa, mazlum da olsa din kardeşine yardım etsin. Eğer kardeşi zalimse, onu engellesin. Çünkü zalimi yaptığı işten döndürmek ona yapılacak bir yardımdır. Eğer mazlum ise ona yardım etsin!"[8]

Riya/Gösteriş İçin Yaşamak ve Ölmek

İnsanın nefsine hoş gelen, hatta nefsini en güzel tatmin ettiği duygusu riyadır. Riya, insanoğlunun hoşuna gitse de Allah (cc) katında küçük şirktir. Çünkü riyanın temelinde, yapılan amelleri insan endeksli yapmak vardır.

Örneğin, riyakâr insanlar infak yapacağında, "Ne kadar çok infak yapıyor, cömert adam." demelerinin beklentisi ve niyetini taşıyor. Veya İslam için hizmet yapıyor, günlerini feda ediyor, yoruluyor. Sonra "Ne kadar güzel hizmet ediyor, çok çabalıyor, fedakârlık yapıyor." desinler diye insanların ortamında bu yaptıklarını sürekli anlatıyor veya ima ediyor. Dikkat edilirse riyanın temelinde, insan endeksli amel yapmayı görebiliriz.

Bunun zıddı olan ihlasa gelince, onun temelinde de amelleri sadece Allah (cc) için yapmak vardır. Olması gereken ve Rabbimizin kabul ettiği ameller de sadece O'nun rızası için yapılan amellerdir. Aksi takdirde gösteriş için yapılan her amel, salih olsa da Allah katında kabul değildir ve kişi bundan dolayı günahkârdır.

"Ameller zirve ameller olsa da riya olduğunda kabul edilmez." mevzusuna örnek olması için hepimizin bildiği meşhur bir kıssayı hatırlatmak istiyorum:

"Kıyamet Günü hesabı ilk görülecek kişi, şehit düşmüş bir kimse olup huzura getirilir. Allah, ona verdiği nimetleri hatırlatır, o da hatırlar ve bunlara kavuştuğunu itiraf eder.

Allah, 'Peki, bunlara karşılık ne yaptın?' diye sorar.

'Şehit düşünceye kadar senin uğrunda cihad ettim.' diye cevap verir.

Allah, 'Yalan söylüyorsun. Sen, 'Babayiğit adam' desinler diye savaştın, o da denildi.' buyurur.

Sonra emrolunur, o kişi yüzüstü cehenneme atılır.

Bu defa ilim öğrenmiş, öğretmiş ve Kur'ân okumuş bir kişi huzura getirilir. Allah, ona da verdiği nimetleri hatırlatır. O da hatırlar ve itiraf eder.

Ona da, 'Peki, bu nimetlere karşılık ne yaptın?' diye sorar.

'İlim öğrendim, öğrettim ve senin rızan için Kur'ân okudum.' cevabını verir.

Allah, 'Yalan söylüyorsun. Sen 'Âlim' desinler diye ilim öğrendin, 'Ne güzel okuyor.' desinler diye Kur'ân okudun. Bunlar da senin hakkında söylendi.' buyurur.

Sonra emrolunur o da yüzüstü cehenneme atılır.

Daha sonra Allah'ın kendisine her çeşit mal ve imkân verdiği bir kişi getirilir. Allah, verdiği nimetleri ona da hatırlatır. Hatırlar ve itiraf eder.

Allah, 'Peki, ya sen bu nimetlere karşılık ne yaptın?' buyurur.

'Verilmesini sevdiğin, razı olduğun hiçbir yerden esirgemedim, sadece senin rızanı kazanmak için verdim, harcadım.' der.

Allah, 'Yalan söylüyorsun. Hâlbuki sen, bütün yaptıklarını, 'Ne cömert adam' desinler diye yaptın. Bu da senin için zaten söylendi.' buyurur.

Emrolunur, bu da yüzüstü cehenneme atılır."[9]

Sonuç olarak şunu söylemek isterim: Şeytan, insanın ayağını kaydırmak için her yolu dener. Ancak bu tuzaklar içinde insanoğluna etki eden en tesirli tuzağı ise riyadır. Kalbini gösterişten arındırmamış hastalıklı kişiler, bu tuzağa daha fazla yakalanmaktadır. Bu nedenle önce kalbimizde gösteriş, kendini beğenme, riya duygularını temizleyip ihlası yerleştireceğiz, daha sonra da şeytanın bu tuzağına karşı uyanık olacağız.

Rabbim bizleri, Allah'ın kelimesi en yüce olsun diye yaşayan ve ölen ihlaslı kullarından eylesin. Rabbim bizleri, riya, kibir gibi kötü hasletlerden muhafaza etsin. Bizleri salih ve kabul olunmuş amellere muvaffak kılsın. Allahumme âmin.

Davamızın sonu, âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdetmektir.

Bir sonraki yazımızda görüşmek ümidiyle...

7. Buhari, 30; Müslim, 1661
8. Müslim, 2584

9. Müslim, 1905

HESABI VERİLEBİLİR YAŞAMAK

Ömer AKDUMAN
omerakduman@tevhiddergisi.org

Yaşıyoruz yaşamasına, fakat hesabını vermeyecek miyiz bu hayatın? Sorguya çekilmeyecek miyiz? Mühim soru...

"Yoksa insan (emredilmeden, nehyedilmeden, bir şeriata tabi tutulmadan) başıboş bırakılacağını mı sandı?"[1]

Bu hayatın bir sahibi var ve O (cc), hesap soracak. Ne yediğimizden niçin yediğimize, ne konuştuğumuzdan niçin konuştuğumuza, ömrü, zamanı nerede tükettiğimize kadar her şey bize sorulacak:

"Kıyamet Günü'nde insanoğlu şu beş şeyden hesaba çekilmedikçe Rabbinin huzurundan bir yere kımıldayamaz: Ömrünü nerede ve nasıl geçirdiğinden, gençliğini nerede yıprattığından, malını nereden kazanıp nerede harcadığından, bildiği ile amel edip etmediğinden."[2]

Beş mesele. Beş soru ve bu beş soruya verilecek cevap... Vereceğimiz cevapları hazırlıyor muyuz? Tabi o gün, yaşamadığımız dinin cevabını veremiyoruz, biliyor olsak da. Yaşadığımız kadarına cevap verme imkânımız var. Kopya çekmek ise katiyen yasak ve imkânsız.

Şimdi biz bir soruyla başlayalım o hâlde. Orada sorulmadan burada, şu dâr-ı dünyada biz kendimize soralım: Niçin yaratıldım? Niçin dünyaya gönderildim?

Bunun cevabını iki ayet bize açıkça izah ediyor:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Ben cinler ve insanları yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım."[3]

مَٓا اُر۪يدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَٓا اُر۪يدُ اَنْ يُطْعِمُونِ

"Ben, onlardan bir rızık istemiyorum, beni doyurmalarını da istemiyorum."[4]

Biz Allah'ı doyurmak veya O'na (cc) rızık temin etmek için yaratılmadık haşa. Veren O, ikram eden O, rızıklandıran O, doyuran O... Biz Allah'a ibadet için, O'nun hoşnutluğunu kazanmak için yaratıldık. Bizim elimize Rabbimiz bir ölçü vererek bu âleme gönderdi. Rıza-i İlahi ölçüsü. Bireysel hayatımız, ailemiz ve toplumsal varlığımız bu ölçü üzerine inşa edilmelidir.

1. 75/Kıyâmet, 36
2. Tirmizi, 2416
3. 51/Zâriyat, 56
4. 51/Zâriyat, 57

İnsan, birey olarak hayatının gayesini belirlemek zorundadır. Niçin yaşadığını, gidişinin nereye olduğunu belirlemeyen bireyin hayat gayesini nefsi belirler. Nefsin vereceği karar ve hüküm, insanı geçici dünya hayatında geçici bir rahatlığa ulaştırabilir. Fakat nihai varış yeri olan ahiret hayatı açısından sonuç hüsrandır.

Birey, yukarıda zikrettiğimiz ayet doğrultusunda Allah'a (cc) kulluk için çalışmalı, alacağı kararları bu yönde almalı, adımlarının belirleyicisi bu ilke olmalıdır. Zira dünyaya bunun için gönderilmiştir. Bu gayeyi yerine getirdiği oranda Rabbi katında yükselecek, yükseldikçe huzurun sonsuz olanını yakalama fırsatını elde edecektir.

Bireylerin oluşturduğu aile de aynı istikamette ilerlemelidir. Ailenin değerlerini; İslam'a aykırı örfler, âdetler, töre ve gelenekler belirlememelidir. Çünkü mümin için sorumlu olduğu bir dini, ona değerlerini anlatan bir hayat düzeni vardır. Bu hayat düzeni bireysel olarak Allah (cc) rızasında kendisini bulurken, ailevi olarak da dinden soyutlanmış olmamalıdır. Dinden soyutlanan, dinî değerlerden uzak bir aile düzeni İslami değerlerden mahrumdur. Çocuk, cahilî gelenekler ışığında bir değer yargısına sahip olacak, ahlak kurallarını ahlaksız cahiliyeden alacaktır. Bu hâl üzere büyüyen bir çocuk, geleceğin beklenen muvahhidi olmak konusunda ailesini hayal kırıklığına uğratabilir.

Aile, toplumu oluşturan yapı taşıdır. Ailenin ıslahı demek, toplumun ıslah olması demektir. Ailenin harap olması, cahilî değerleri kendisine düstur edinmesi toplumu da harap eder. Ailenin tevhidle mamur bir yapı olması, nihai olarak o toplumun da İslam ile mamur bir belde olmasına imkân verir.

Toplumsal kurallar, kabuller, değerler bireyin ve ailenin hayatına yön veren "Allah'a kulluk" bilincinden neşet etmelidir. Bu bilinç, o toplumu muvahhid bir toplum kılarken diğer taraftan Allah'ın yanında da aziz kılar. Muvahhid toplum, kula kulluktan kurtulmuştur. Onun yalnızca bir Rabbi vardır ve O'na ibadet eder. Zira o Rabb en üstün, en hayırlı ve aziz olandır:

"Ey zindan arkadaşlarım! Birbirinden ayrı, darmadağınık rabbler mi daha hayırlıdır, yoksa El-Vâhid ve El-Kahhâr olan Allah mı?"[5]

5. 12/Yûsuf, 39

Salim KANDEMİR
salimkandemir@tevhiddergisi.org

RESÛLULLAH'IN MÜEZZİNİ: BİLAL İBNİ RABAH EL-HABEŞİ

Bugün Bilal gibi muvaffak olduğu amelin tadına doyamayan muhsinler olduğu gibi bu bilincin uzağında olan insanlar da çoktur. Dertleri dünya ya da dünyayla ilgili değersiz şeylerdir.

Önceki yazılarımızda Bilal'in (ra) cesaret dolu hayatından bahsettik. Her türlü zorluklara nasıl göğüs gerip sebat ettiğini, Allah Resûlü'nün (sav) yanında mukdim duruşunu anlattık. Ebu Bekir'le (ra) olan dostluğundan diğerkâmlığı öğrendik. Elbette onun hayatından daha birçok şey öğrenilebilir. Ancak bizler en bariz özelliği olan müezzinliğinden bahsedecek ve hayatının son kısmını anlatarak yazımızı noktalayacağız.

Bilal ve Ezan

Ezan, Bilal'in (ra) hayatının simgesiydi. Zor günde de kolay günde de bu simgeyi bariz bir şekilde yansıtmıştı. Mekke sokaklarını "Ehadun Ehad" sesiyle doldurduğu gibi Medine sokaklarını da ezan sesiyle doldurmuştu. Tevhidin en büyük şiarlarından biri olan ezanla ayrı bir ilişkisi vardı. Allah Resûlü (sav), "Ey Bilal! Namaza (çağırmak ve ezan okumak) için kalk ve onunla rahatlat bizi"[1] derdi. O da kalkar ezan okur, insanları namaza çağırır, hem Allah Resûlü'nü (sav) hem de Müminleri rahatlatırdı. Bu yüzden kendisine "Resûlullah'ın Müezzini" lakabı verildi.

İslam'ın ilk yıllarında bugünkü şekliyle okunan ezan yoktu. İnsanlar namaz vakitlerinde mescide gelir, Allah Resûlü'nü (sav) bekler, daha sonra birlikte namaza dururlardı. Ancak Müslimlerin sayısı her geçen gün daha da artıyor, insanları toparlamak zorlaşıyordu. Birçok meselede olduğu gibi bu mesele de çözümü için bazı dertli yiğitleri, hayrın anahtarlarını arıyordu.

İbni Ömer (ra) anlatıyor:

"Müslimler Medine'ye geldikleri zaman, bir araya gelip namaz vakitlerini beklerlerdi. Namaz için bir çağrıda bulunulmazdı. Bir gün bu konu üzerinde konuşmaya başladılar.

Biri, 'Hristiyanların çanı gibi bir çan edinin.' diye önerdi.

Diğer biri, 'Aslında Yahudilerin borazanı gibi bir borazan edinin.' diye teklifte bulundu.

Nihayet Ömer (ra), 'Namaza çağıracak bir adam niye göndermiyorsunuz?' dedi.

1. Ebu Davud, 4985; Taberi, 6215

Yirmi yıllık mücadele başarıyla sonuçlanmıştı. Tevhid İmamı İbrahim'in temellerini yükselttiği Kâbe artık ilk günkü gibi İbrahim'in Hanif milleti üzere ibadete hazırdı. Bu mukaddes görev için ilk iş Kâbe'yi şirkten/putlardan temizlemekti. Ve şimdi ezan vakti...

Bunun üzerine Allah Resulü (sav), 'Ey Bilal! Kalk ve namaz için seslen.' buyurdu."[2]

Bilal (ra), faziletinden dolayı kura çekmek zorunda kalınacak kadar kıymetli bir göreve muvaffak olmuştur.[3] Hem sesçe daha gür hem de dilce daha fasih olan onca sahabe varken müezzinliğin Habeşli birine nasip olması, üzerine düşünülmesi gereken bir durumdur. Allah (cc); derdi dava olanları, hizmetinde samimi olanları, daha önemlisi o amelin kıymetini bilenleri işte böyle seçer. O seçilmiş kimseler bu amelleri ifa ederken öyle tat alır ki onunla sevinip mutlu olur, onunla huzur duyar, onunla hüzünleri gider ve onu bırakamazlar:

Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

" 'Allah (cc), bir kulu için hayır dilediğinde onu tatlandırır.'

Sahabe, 'Nedir, bu işin tatlandırması?'

Peygamber (sav), 'Allah, ölmeden önce ona bir taat kapısı açar ve onun üzerine de canını alır.' "[4]

Bugün Bilal (ra) gibi muvaffak olduğu amelin tadına doyamayan muhsinler olduğu gibi bu bilincin uzağında olan insanlar da çoktur. Dertleri dünya ya da dünyayla ilgili değersiz şeylerdir. Fasid amellerden öyle tat alırlar ki tavşanın burnunun ucundaki havuç misali durmadan o cezbedici görüntüye doğru son sürat koşarken hem dünyasını hem de ahiretlerini ziyan ederler. Korunmuş kişi, Allah'ın koruduğu kişidir...

Kâbe'nin Üzerinde İlk Ezan

Bilal (ra) Allah Resûlü'nden (sav) ölünceye dek ayrılmadı. Kalbi onun sevgisiyle dolup taştığından, o nerede Bilal oradaydı. Mekke'de Daru'l Erkam'da, Medine'de Mescid-i Nebevi'de, Bedir'de, Uhud'da, Hendek'te... gölgesi gibi takip ediyor, imamının ezanını okuyor, hizmetini yapıyordu:

"Bilal ezanı bitirince Peygamber'in (sav) ezan okunduğunu bilmesini istediğinde kapıda durur, 'Haydi namaza, haydi kurtuluşa. Namaz, Ey Allah'ın Resûlü (sav) derdi."[5]

Yıllar böyle birbirini kovalarken Fetih günü gelip çatmıştı. Dün öz yurdundan kovulan Peygamber (sav) bugün beldesine izzet ve tevazuyla giriyordu. Başını siyah sarığıyla, sakalı bineğine değecek kadar Allah'ın huzurunda eğiyor, Rabbinin kendisine bahşettiği bu nimetten dolayı şükrediyor ve Rabbini tesbih ediyordu:

"Allah'ın yardımı ve fetih geldiği zaman. İnsanların, topluluklar hâlinde Allah'ın dinine girdiğini görürsün. (O zaman,) Rabbini hamd ile tesbih et ve O'ndan bağışlanma dile. Çünkü O, (tevbeye muvaffak kılan ve tevbeleri çokça kabul eden) Tevvâb'tır."[6]

Yirmi yıllık mücadele başarıyla sonuçlanmıştı. Tevhid İmamı İbrahim'in (as) temellerini yükselttiği Kâbe artık ilk günkü gibi İbrahim'in Hanif milleti üzere ibadete hazırdı. Bu mukaddes görev için ilk iş Kâbe'yi şirkten/putlardan temizlemekti:

"Allah Resûlü (sav) Fetih günü Mescid-i Haram'a girdi. Haceru'l Esved'e doğru yöneldi, onu selamladı. Sonra Kâbe'yi tavaf etti. Elinde bir yay vardı. Kâbe'nin etrafında ve üzerinde üç yüz altmış put bulunuyordu.

Elindeki yayla putları itiyor ve şöyle diyordu: 'Hak geldi. Batıl zail oldu. Şüphesiz ki batıl, yok olmaya mahkûmdur.'[7] 'Hak geldi. Batıl, ne bir şeyi başlatıp var edebilir ne de geri getirebilir.'[8]

Putlar yüzleri üstü birbiri üzerine devriliyordu."[9]

Ve şimdi ezan vakti...

"Resûlullah (sav) Bilal'e, Kâbe'ye çıkarak ezan okumasını emretti."[10]

Mekke'de huzur veren ezan sesinin dalga dalga yayılmasıyla birlikte kalplere sekinet iniyor, bir bahar esintisi

2. Buhari, 604; Bir başka rivayette ezan Abdullah ibni Zeyd'in (ra) ve Ömer'in (ra) rüyasında görmesiyle meşru kılınmıştır. (bk. Ebu Davud, 498)
3. "İnsanlar, eğer ezan okumak ile namazın ilk safında yer almada ne (gibi bir hayır ve bereket) olduğunu bilselerdi, sonra da bunu elde etmek için kura çekmekten başka çare kalmasaydı, mutlaka kuraya başvururlardı." (Buhari, 615)
4. Ahmed, 17784; Bu hadisin altına Halis Hoca'mızın şu güzel tespitini paylaşmak istiyorum: "Hadiste, tatlandırmak manasında "عسل/bal" kelimesi geçer. Yani kişi o ameli yaptığında Allah (cc), -deyim yerindeyse- kulun ağzına bir parmak bal çalar, kulun ağzı tatlandırılır. Kul, o ameli yaptıkça amelden manevi bir lezzet duyar, yüreği genişler, sıkıntılarını unutur..." (El-Esmau'l Husna, Tevhid Basım Yayın, 1/408)
5. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/266
6. 110/Nasr, 1-3
7. 17/İsrâ, 81
8. 34/Sebe', 49
9. Buhari, 17; Müslim, 1781
10. Zâdü'l Meâd, Resûlullah'ın Yaşadığı İslam, İbni Kayyım el-Cevziyye, Gerçek Hayat Yayınevi, 2/330; Peygamberimizin Hayatı ve Daveti, Safiyyürrahman Mübarek Furi, Risale Yayınları, s. 414

Dün taşların altında ezilen Bilal, bugün Kâbe'nin üzerinde. Vaktiyle kayaların altında ezilirken de Fetih Günü'nde Kâbe'nin üzerindeyken de tevhidin sesi oldu. İşte budur "sırat-ı müstakim". Zaman, mekân, şartlar... ne değişirse değişsin ilk günkü gibi yaşamak ve yaşatmaktır İslam'ı. İlahi bir kanunun neticesidir bu durum. Müminler zorlukta ve kolaylıkta sabrederlerse er ya da geç, muhakkak Allah vaadini yerine getirecek, onları yeryüzüne vâris kılacaktır. Yapılması gereken tek şey istikamet üzere sabretmektir.

gibi manevi duygular doluyordu. Müminlerin yüzleri gülümsüyordu.

Tabii bu manzara karşısında herkes mutlu değildi. Henüz iman etmeyen bazı Mekkeliler bu durumu gördüklerinde perişan olmuşlardı. Tevhidin en büyük şiarlarından biri olan ezan onlara iç acısı olmuştu. Dudaklarından şu cümlelerin dökülmesine mâni olamadılar:

"Allah Resûlü (sav), Mekke'nin fethedildiği gün Bilâl'e Kâbe'nin üstünde (damında) ezan okumasını emretti. O da Kâbe'nin üstünde ezan okudu. (O sırada) El-Haris ibni Hişam ile Safvan ibni Ümeyye oturuyorlardı.

Biri diğerine, 'Şu Habeşliye bak!' dedi.

Bunun üzerine öteki de, 'Şayet Allah onu çirkin görseydi değiştirirdi.' dedi."[11]

"Attab ibni Useyd şöyle dedi: 'Allah (babam) Useyd'e ihsanda bulundu da kendisini öfkelendirecek olan şu sesi işitmedi.' "[12]

Dün taşların altında ezilen Bilal (ra), bugün Kâbe'nin üzerinde. Vaktiyle kayaların altında ezilirken de Fetih Günü'nde Kâbe'nin üzerindeyken de tevhidin sesi oldu. İşte budur "sırat-ı müstakim". Zaman, mekân, şartlar... ne değişirse değişsin ilk günkü gibi yaşamak ve yaşatmaktır İslam'ı. İlahi bir kanunun neticesidir bu durum. Müminler zorlukta ve kolaylıkta sabrederlerse er ya da geç, muhakkak Allah (cc) vaadini yerine getirecek, onları yeryüzüne vâris kılacaktır. Yapılması gereken tek şey istikamet üzere sabretmektir:

"Sabret! Şüphesiz ki Allah, muhsinlerin/kulluğunu en güzel şekilde yapmaya çalışanların ecrini zayi etmez."[13]

Vakit Dolunca

Hani Resûlullah'ın müezzini dedik ya onun için. Öyleydi ve öyle kaldı. Başka kimsenin müezzini olmadı. O (sav) vefat ettikten sonra ismi anılınca kelimeler boğazında düğümlenip kaldı. Peygamber sevgisiyle dolup taşan kalbi, ondan (sav) sonra ezan okumaya izin vermedi:

"Allah Resûlü (sav) vefat etmiş, ancak henüz kabre konmamışken Bilal ezan okudu. 'Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah (Ben şehadet ederim ki Muhammed, Allah'ın Resûlü'dür).' dediği zaman insanlar mescidde hıçkırarak ağladı."[14]

"Allah Resûlü (sav) defnedildiğinde Ebu Bekir Bilal'e, 'Ezan oku!' dedi.

Bilal, 'Sen beni sadece seninle beraber olmam için azat ettiysen buna yol vardır (bunu benden istemeye hakkın vardır, o zaman ezan okurum). Ama beni Allah için azat ettiysen o zaman beni, kendisi için azat ettiğin (Allah) ile baş başa bırak!' dedi.

Ebu Bekir, 'Seni sadece Allah için azat ettim.' dedi.

Bilal, 'Öyleyse ben de (bundan böyle) Allah Resûlü'nden (sav) başka hiçbir kimse için ezan okumuyorum.' dedi.

Ebu Bekir, 'Bu senin bileceğin bir iştir.' dedi..."[15]

Resûlullah'ın (sav) vefatıyla çok sarsılmıştı. Artık Medine onun için eski Medine değildi. Bu yüzden gitmek istiyordu oradan. Halife Ebu Bekir'e (ra) geldi ve Şam'a gidip cihada katılmak için izin istedi:

"Allah Resûlü (sav) vefat ettiği zaman Bilal, Ebu Bekir Sıddık'a geldi ve şöyle dedi: 'Ey Allah Resûlü'nün halifesi! Ben Allah Resûlü'nü şöyle derken duydum: 'Müminin en faziletli ameli, Allah yolunda cihat etmektir.' '

Ebu Bekir, 'Ne istiyorsun, ey Bilal?' diye sordu.

Bilal, 'Düşmanın saldırma tehlikesi olan yerde (hazır kıta gibi), ölünceye kadar nöbet tutmak istiyorum.' dedi.

Ebu Bekir, 'Ey Bilal! Sana Allah'ı hatırlatırım. (Allah'tan kork!) Benim hatırım ve (senin üzerindeki) hakkım için (beni bırakıp gitme!) Yaşlandım, düşkün oldum ve ecelim yaklaştı.' dedi..."[16]

Ebu Bekir Bilal'i çok seviyor, Medine'de onun gibi birini kaybetmeyi hiç istemiyordu. Bu yüzden izin vermeye yanaşmıyordu.[17] Bilal ısrar ederek Ebu Bekir'e diyordu ki:

"Şayet beni kendin için satın alıp azat ettiysen yanında tut, yok eğer beni Allah için satın alıp azat ettiysen Allah yolunda amel etmem için bırak."[18]

11. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/266
12. Es-Sîretü'n-Nebeviyye, İbn Hişâm, Mektebetu ve Matbuatu Mustafa el-Babî el-Halebî ve Evladûh, 2/413
13. 11/Hûd, 115
14. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/269
15. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/269
16. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/268
17. Hayatu's-Sahabe, Yüzden Fazla Sahabinin Gerçek Yaşam Öyküleri, Mahmud el-Mısri Ebu Ammar, Polen Yayınları, s. 366
18. Buhari, 3755

"Ebu Bekir cuma günü minbere oturunca Bilal ona, 'Ey Ebu Bekir!' dedi.

Ebu Bekir, 'Efendim, buyur.' dedi.

Bilal, 'Beni Allah için mi yoksa kendi nefsin için mi azat ettin?' diye sordu.

Ebu Bekir, 'Allah için.' dedi.

Bilal, 'Öyleyse bana izin ver ki Allah yolunda savaşayım.' dedi.

Bunun üzerine Ebu Bekir ona izin verdi. O da Şam'a gitti ve orada öldü."[19]

Bilal (ra) artık hayatının geri kalanını Allah yolunda cihad etmeye adamıştır. Uhud'da yankılanan Enes ibni Nadr'ın (ra) sesi, hayatının geri kalan dönemi için esas olmuştur: "Ondan sonra hayatı ne yapacaksınız? Kalkın, siz de onun üzerine öldüğü şey uğruna ölün..."[20] Bilal de bu uğurda canını Rabbine teslim etmiştir. Yaşamını Şam'da noktalamıştır. Ölüm döşeğinde sevinç içerisinde ahirete intikal etmiş, gözlerini hayata yummuştur:

"Bilal ölüm döşeğindeyken, 'Yarın sevdiklerime, Muhammed'e (sav) ve arkadaşlarıma kavuşuyorum.' dedi.

Bunu duyan karısı, 'Âh, ne üzücü!' derken, o 'Âh, ne mutlu!' diyordu."[21]

Ardında Bıraktığı Dersler

Bilal (ra), hayatıyla nice değerli dersler bırakmıştır. Hepsine değinmek tabii ki mümkün değil. Ancak bir kavram var ki onun hayatı bu kavramın gramerini öğretir; o da tevazudur. Yıllar Bilal'i değiştirememiştir. İlk gün ne ise son günde odur. Allah ve Resûlü (sav) yanında çok kıymetli olmasına rağmen, kendisini hiçbir zaman ayrıcalıklı addetmemiştir:

"Bilal ve kardeşi, Yemenli bir aileden kız istediler.

Bilal onlara şöyle dedi: 'Ben Bilal'im ve bu da benim kardeşimdir. Biz Habeşli iki köleyiz. Yolumuzu sapıtmıştık, Allah bize hidayet nasip etti. Köleydik, Allah bizi azat etti. Şayet bizi evlendirirseniz Allah'a hamdolsun! Şayet bize (bu konuda) engel çıkarırsanız, Allah büyüktür, (kısmetimizi başka yerde ararız).' "[22]

İşte onun tevazusu buradan anlaşılabilir. Bilal (ra), "Ben Allah Resûlü'nün (sav) sahabesi, onun müezziniyim, ona ilk iman eden, onunla hicret edenlerdenim, Bedir'de müjdelenen Uhud'da sabredenlerdenim..." ve daha nice sözler sarf edebilecekken sadece, "Ben Bilal'im ve bu da benim kardeşimdir. Biz Habeşli iki köleyiz." diyerek bir imtiyaz beklememiştir.[23] Hatta insanlar kendisine faziletlerinden bahsettiğinde bile benzer cümlelerle normal bir Müslim olduğunu ifade etmiştir:

"İnsanlar Bilal'e gelip onun faziletlerini ve Allah'ın ona nasip ettiği hayırları anlatırlardı.

O ise şöyle derdi: 'Ben sadece bir Habeşliyim, (daha) dün bir köleydim.' "[24]

Selam olsun Bilal'e. Allah (cc) kendisinden razı olsun...

19. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/269; İbni Kesir şöyle der: "Allah Resûlü (sav) vefat edince Bilal savaşmak için Şam'a gidenlerin arasına katıldı. Kendisinin Ebu Bekir'in hilafeti boyunca müezzinlik yaptığı söylense de ilk, doğru ve meşhur olan bu görüştür." (El-Bidâye ve'n-Nihâye, İbni Kesir, Daru'l Fikri, 5/333-334)
20. Zâdü'l Meâd Rasûlullah'ın Yaşadığı İslam, İbni Kayyım el-Cevziyye, Gerçek Hayat Yayınevi, 2/167
21. El-Muhtedarin, İbni Ebi'd Dünya, Daru ibni Hazm, s.207 (Hadis No. 294); Siyeru A'lamin Nubela, Zehebi, Müessesetü'r-Risale, 1/359
22. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/269
23. İslami çalışmalarda bulunan Müslimler Bilal'in bu özelliğini unutmamalı ve daima üzerinde bulundurmalıdır. Allah için yaptıkları amellerin karşılığını yalnız ahirette Allah'tan beklemelidir. Yaptıkları fedakarlıklardan dolayı bir imtiyaz beklentisi içerisine girmemelidir.
24. Kitabü't-Tabakati'l-Kebir, İbni Sa'd, Siyer Yayınları, 3/271

Kerem ÇAĞLAR
keremcaglar@tevhiddergisi.org

İSLAM'IN SOSYAL MEDYADA TEMSİLİ

Toplumların etki altına alınıp yönlendirilmesindeki en önemli faaliyetlerden biri de propagandadır. Sosyal medyadaki fesat mecraların yaptığı da etkin ve yaygın bir propaganda faaliyetidir. Doğru bilgiyi çarpıtmaya yönelik/dezenformatif propaganda alanında oldukça profesyonel bir şekilde çalışan sosyal medyadaki siber haçsız inanç haydutları, yakaladıkları zayıf noktalardan, gençler başta olmak üzere kitleleri sorular ve şüpheler güzergâhından, şirk ve küfür istikametine kanalize etmektelerdir.

Sosyal medya mecralarında tevhid inancına ve İslami değerlere yönelik saldırılara karşı, İslam'ın sosyal medyadaki temsili meselesinde, tevhid davetini maksat ve meslek edinmiş kimi istisnalar hariç oldukça cılız kalınmaktadır. Bu mecralarda tartışma platformu adıyla yoğun ve etkin İslam karşıtı hesap ve siteleri takip edenlerin önemli bir bölümünün ortaöğretim ve üniversite çağındaki çocuklar ve gençler olduğu gerçeği, bu durumun ne denli tehlikeli boyutlara ulaştığını göstermektedir.

Bu okullarda, son birkaç yıldır iddia edildiği ve büyük ölçüde doğrulandığı gibi deist veya ateist bir neslin yetişiyor olmasından daha vahim başka bir sorundan söz edilemez kuşkusuz. Bu sorunun hangi boyutlarda olduğunu net olarak ölçümlemek pek mümkün değildir. Fakat şu bir gerçektir ki ülke sathında birçok aile, kendi yuvasında yeni nesil genç gavur evlatlarıyla hoşça vakit geçirmeye devam etmektedir.

On altı ila yirmi beş yaş aralığındaki lise ve üniversiteli gençlerin hiç de azımsanmayacak bir kısmı deist veya ateist olmakla beraber süreç içerisinde İslamofobik/İslam düşmanı bir inanç, düşünüş ve yaşam tarzı istikametine yöneldikleri, daha doğrusu yöneltildikleri apaçık ortadadır. İslamofobik/İslam düşmanı söylem ve eylemlere, başta Fransa olmak üzere Avrupa'nın birçok ülkesindeki uygulamalardan aşina olduğumuz gibi halkın tepkisi genellikle, "Eh, elin gavuru kendisine yakışanı yapıyor." şeklinde oluyor. Elin gavuruna yakıştırılan cürmün, kendi evlerinde yaşayan evlatlarında sadır olduğundan dahi bihaber olacak kadar sorumsuz ebeveynler de ayrı bir problem.

İslam'a hakaret etmek, İslami değerleri aşağılamak, alay konusu yapmak ve küfretmek amacıyla kurulmuş olan binlerce sosyal medya mecrasından ve bunların abonesi ya da takipçisi olan yüz binlerce, hatta milyonlarca gençten söz ediyoruz. Bu gençlerin çoğu ya dindar bir tüccarın ya beş vakit cemaatle namaz kılan bir esnafın ya bir imamın ya muhafazakâr bir siyasetçinin veyahut dinle herhangi bir sorunu olmayan sıradan bir ailenin ya da mütedeyyin bir memurun çocuğudur. Yani toplumun her kesiminden insanları birinci derecede ilgilendiren ciddi bir problemle karşı karşıya herkes.

Gençler, ya hayatta bir anlam bulamadığında içine kapanıp dış dünyayla ilişkisini büyük ölçüde keser ya da yaşamakta olduğu âna kadar kalbinde ve zihninde birikmiş tortuyu temizlemek yerine keskin bir sapmayla makas değiştirip ilhada sapar. Yani ilhad ve materyalist propagandalarının etkisinde kalarak, fikren önce akla ve hevaya hitap eden söylemlerle tavlanır. Süreç, adım adım deizm ve ateizm gibi itikadi sapkınlıklara kadar gider.

Sanal Âlemde Haçsız Teknoşirk Seferleri

Toplumsal yapıda yerleşik olan geleneksel dindarlığın/Müslümanlığın dahi izlerini tamamen silmeyi amaçlayan bu siber haçsız saldırı mecraları çok sayıda takipçi sayısına ulaşabilmektedir. Bu türden sitelerin veya kanalların yüksek izlenirlik oranına ulaşıyor olmaları kesinlikle sahih bilgiye dayalı, ilmî, teknik veya görsel açıdan iyi ve kaliteli bir iş çıkardıklarından değildir.

Açıkça söylemek gerekirse İblis'in sanal âlemdeki yandaş ve yoldaşları, hâkim olduklarını düşündükleri "Siber Dünya"da; aynı şartlarda mukavemette bulunup hezeyanlarını bütünüyle etkisiz kılacak siber akınlar yapabilme kapasitesinde yeterli sayıda siber muvahhid "komutan"lar ve izzet ordusunu bulmamış olmaktan, hedef kitlenin -özellikle de gençlerin- ilmî açıdan eksi değerlerde sürünmesinden ve bilgili, birikimli doğru dürüst muhataplarla karşılaşma ihtimalini düşük görmekten de cesaret almaktadır. Zafiyet görüntüsü yahut suskunluk hâli, inkârcı materyalistlere ve modernistlere alan kazandırmaktadır.

Lise ve üniversitelerde İslamofobik/İslam düşmanı eğilimlere yahut deist ve ateist yönelimlere şahit olan mütedeyyin gençler de okul ortamındaki çevre baskısına ya da akran zorbalığına maruz kalmaktan çekindiğinden ve dahası herhangi bir savunma argümanını ileri sürdüğünde kendisiyle, "Akıl ve bilim düşmanı!" ya da "Müslüman!" diye dalga geçilmesinden ve dışlanmaktan korktuğu için genellikle hiçbir tepki vermemektedir. Bu pasif tavır, dindar veya dinle sorunu olmayan genç için pek farkında olmasa da aslında içinde bulunduğu vakıanın doğal bir ara sonucudur. Fıtrat ve itikad bozukluğu, ahlak ve mürüvvetin de bozulmasına sebep olur. Bu durumdaki bir genç eğer elini çabuk tutup tevhid ve sünnete doğru yönelme iradesi göstermezse kendisinin de bir deist, ateist ve hatta ileriki aşamalarda İslamofobik/İslam düşmanı mecralara makas değiştirme tehlikesiyle yüz yüze kalması kaçınılmaz olacaktır.

Sosyal medya mecralarındaki İslamofobik/İslam düşmanı kanal ve sitelerin hemen hemen hepsinin aynı kaynaklardan beslenmeleri ve ateist, siyonist ve sapkın yazarları referans alarak benzer argümanları kullanmaları da ayrıca dikkat çekicidir. Göze çarpan bir başka husus da bu ifsad kanalları ve sitelerin sayı çokluğundan kaynaklı olarak seslerinin de çok yüksek çıkmasıdır. Seslerinin yüksek çıktığı, abone ve takipçi sayılarından anlaşılmaktadır. Bu mecralarda kısa süreli bir gözlem yapan kimse görecektir ki hiçbir ilmî ve ahlaki kural gözetmeden ateist, deist ve İslamofobik/İslam düşmanı yayın yapan bazı sitelerin takipçi sayısı bir milyonun üzerindedir.

Fıtratı ve itikadı sistematik olarak ifsad edilmiş ve hâlen ifsada devam edilen bir toplumda İslamofobik/İslam düşmanı her bir ses ve hareket büyük reyting almaktadır. Bu yayınlara maruz kalan kitlelerin en önemli kesimi olan gençler arasında yapılan paylaşımlar da bu sayıları katlayarak arttırmaktadır. Meselenin ne denli vahim olduğu şu misalle daha iyi anlaşılacaktır: Türkiye'de kendilerini İslam'a nispet eden dernek, vakıf, cemiyet, platform, inisiyatif ve farklı isimlerdeki tüm sivil toplum kuruluşları ve gönüllülerinin sayısından kat kat daha fazla "sanal" bir ifsad ordusundan söz ediyoruz.

Bu durum doğal olarak başka din düşmanı küfürbaz güruhların da iştahını kabartıyor. Böylece birbirlerine destek vererek yeni kanal ve siteler açmakla, gençler arasında ciddi yankı bulan bir "Eko şirk Sistemi"ni yaygınlaştırmaktalar.

Tevhide Karşı Klasik Dezenformatif Propaganda

Toplumların etki altına alınıp yönlendirilmesindeki en önemli faaliyetlerden biri de propagandadır. Sosyal medyadaki fesat mecraların yaptığı da etkin ve yaygın bir propaganda faaliyetidir. Doğru bilgiyi çarpıtmaya yönelik/dezenformatif propaganda alanında oldukça profesyonel bir şekilde çalışan sosyal medyadaki siber haçsız inanç haydutları, yakaladıkları zayıf noktalardan, gençler başta olmak üzere kitleleri sorular ve şüpheler güzergâhından, şirk ve küfür istikametine kanalize etmektelerdir.

"Müslümanım" diyen insanların büyük çoğunluğu ilimden, bilgiden, okumaktan, tevhidden... uzak oldukları için itikad eşkıyalarının dezenformatif saldırılarında hedef hâline gelmektedir. Zira okumayan, aydınlanmayan ve dolayısıyla aktif olmayan tembel beyinler, menfi propagandayı çok daha kolay sindirir. Ateizm, deizm ve İslamofobik/İslam düşmanı propagandistlerin yöntemi tarih boyunca benzerlik göstermektedir.

Velid ibni Muğire, Umeyye ibni Halef ve Ebu Cehil'in, Resûlullah'ın (sav) tevhid davetine karşı sürdürdükleri alay, iftira ve yalan temelli dezenformatif propagandaların, günümüzde çok daha yoğun, yaygın ve çeşitlendirilmiş modern versiyonlarıyla karşı karşıyayız:

Kalemin, kameranın ve klavyenin; kılıçtan, namludan ve füzelerden daha etkili olduğu bir çağda yaşıyor olmak, mümin şahsiyetin söz konusu alanlarda gönülden ve tüm gücüyle gayret göstermesi için ayrıca davetiye beklememelidir. Sözün ve görselin, kılıçtan bile daha keskin olduğu bu devirde kalemini ve kelâmını Allah'ın dinine hizmetten esirgemek cimriliğin en kötüsüdür.

اُو۬لٰٓئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِۚ وَاللّٰهُ يَدْعُٓوا اِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهٖۚ وَيُبَيِّنُ اٰيَاتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ...

"...Bunlar (müşrik erkek ve kadınlar), ateşe davet ediyorlar. Allah ise kendi izniyle cennete ve bağışlanmaya davet ediyor. İnsanlar öğüt alsınlar diye (Allah) ayetlerini açıklıyor."[1]

Şirk ve küfürde Ebu Cehil ve ortaklarının propaganda yöntemlerini modern usullerle etkin biçimde kullanan çağımızın inanç haydutlarının, tembel beyinlere boca ettikleri yalanlar, muhataplarda karşılık buluyor ne yazık ki. Çünkü propaganda esnasında yalan söylemek onların şiarlarındandır. Zira yalan söylüyor olsalar dahi kendilerine inananların olacağını biliyorlar. İlk denemede başarılı olamadılarsa bu yalanlar silsilesine devam etmeleri gerektiğinin de farkındalar. Yalan da olsa bir şeyi tekrar ettikçe insanların bu yalana inanma oranının git gide artacağını da tecrübeyle biliyorlar.

Tevhid akidesiyle ilgili şüphe tohumları, tembel beyinlerde kısa zamanda zehirli meyvelerini vermeye başlar. Sonra sıra, modernizm fikriyatını zihinlerde ve hayatın tüm alanlarında hâkim kılmaya gelir. Günümüzde İslam dışında, tıpkı daha önce diğer tüm beşerî ideolojilerin temel dayanaklarını kökten kuruttuğu gibi moderniteyi de etkisiz kılabilecek bir başka din veya düşünce yoktur.

Modernizm şunu iddia etmektedir: "Bugün insanlık tarihinde, olunabilecek en yüksek medeniyet, ilim, ahlak, teknoloji ve her türlü gelişimin en iyi noktasındayız. Bunun ötesinde bize yol göstericilik yapabilecek başka bir güç, otorite ve nizamı kabul etmiyoruz. Bugün yaşadığımız hayat, insanlık için en iyi fikirdir. Biz bugün zirvede bir hayat yaşıyoruz. Oysa İslam böyle bir hayatı tasvip etmiyor. İslam da dâhil, modernizm dışında kalan ve modern hayatın akışına ters olan bütün inançlar ve yaşam tarzları hatalıdır."

Modernizm, kendisinden başka hiçbir fikre hayat hakkı tanımaz. Bunun vahiy kaynaklı tevhid akidesi veya beşer ürünü bir ideoloji olması arasında hiçbir fark gözetmez.

İslam coğrafyasındaki işgal ve sömürünün temel motivasyonundan biri haçlı-siyonist düşmanlığı ise bir diğeri de modernizm ideolojisidir. Modernizm ideolojisi ve bu ideolojiyi üreten modernite aslında deizme ve ateizme doğru giden yolun başladığı kalkış noktasıdır. Aynı zamanda bugün sosyal medyada yoğunlukla karşılaştığımız İslam'a saldırıların, fikrî plandaki en önemli çıkış noktalarındandır.

İslam'ın Temsili Yanılgısı ve Ürettiği İticilik

Gençlerin modernizme, oradan da deizme, ateizme ve İslamofobik/İslam düşmanı mecralara savrulmalarında, kendilerini o istikamete iten sebeplerin varlığı ve etkisi muhakkaktır.

Örneğin, toplumda âlim, hoca, şeyh, seyda ve kanaat önderi olarak bilinen kişiliklerin büyük çoğunluğu her seçim döneminde, kendilerine tabi olan kitlelere, muhafazakâr milliyetçi hükümete oy verilmesi yönünde çağrıda bulunmaktadır. Seçim sonrasında ise hükümetin uyguladığı yanlış politikalara dahi herhangi bir itirazda bulunmadan, açıktan desteğe devam etmektedir.

Bu durum, kendileri açısından anlaşılabilir bir şey. Fakat destek verdikleri muhafazakâr milliyetçi hükûmet, yasama çalışmalarında Allah'ın (cc) haramlarından bir haramı helalleştirdiğinde veya bunun tam tersini yaptığında, aynı hoca seyda takımından itirazî hiçbir ses çıkmıyor. Desteği açıktan veriyorlar ama eğer varsa dahi eleştirilecek bir şey, bunu da gizliden yapıyorlar. Hâl böyle olunca insanlarda şöyle bir algı oluşuyor: "İslamcı meşreplerin büyük çoğunluğu sırf kendilerinden gördükleri için hükûmetin İslam dışı uygulamalarına bile destek veriyor." Bu durum İslam'a mesafeli olan veya dinle herhangi bir problemi olmayan gençleri daha çok rahatsız ediyor ve kısmen de olsa kutsallık atfettiği din ve dinsel olan her şeye karşı kendisini karşıtlık pozisyonunda konumlandırmayı kolaylaştırıyor.

Bir başka itici husus da her yılın 29 Ekim'inde, Cumhuriyet Bayramı kutlamaları adı altında apaçık bir şekilde modern de değil, bildiğimiz ilkel paganist ritüellerin rutin

1. 2/Bakara, 221

hâle gelmesidir/getirilmesidir. Beş ila on yaş aralığındaki çocuklar, karşılarında tutulan ölmüş bir tağutun posterine yöneltilerek secdelere yatırılmakta. Bu çocukların ileriki yaşlarda etkin konumlarda ve "kaliteli" İslamofobik/İslam düşmanı yeni nesil ateist Prof. Celal Şengör karikatürü olarak karşımıza çıkmaları kuvvetle muhtemeldir.

Bu manzaralara tanıklık eden diğer gençler, muhafazakârlık/dindarlık iddiasındaki bir iktidar bile bu tür ayinlerin yapılmasına itiraz etmiyorsa bizim de deist veya ateist olmamızda herhangi bir mahzur yoktur o hâlde, diye düşünüyorlardır. Bu şirk ritüellerine zımnen de olsa onay verip göz yuman iktidar, âdeta çocukları ve gençleri her türlü şirk ameline teşvik eder tarzda bir tutum sergilemektedir.

Deist ve ateist mecralara yönelten itici unsurlar arasında şunu da sayabiliriz: Kemalist olsun, diğerleri olsun; laiklerin hemen hemen hepsi, hoca sıfatı taşıyanların siyasetle ilgili hiçbir şey konuşmamaları gerektiğini on yıllardır ikaz edip dururlar. Öyle anlaşılıyor ki söz konusu hocalar da bu ikaza itaatle karşılık vermektedir. Türkiye'de sınırlı sayıdaki tevhid davetçilerinin dışında onca kelli ferli hocaefendilerden, şeyhlerden, seydalardan, ilahiyat profesörlerinden ve sair ulema etiketli zevatlardan, hükûmetin eğitim veya ekonomi politikalarını ciddi anlamda eleştiren kimseyi duyan ya da gören olmadı şu âna dek. Hemen hemen herkesin yaptığı eleştiriyi, bunlar da sahip olduklarını iddia ettikleri bilgi ve donanımla yapmaları hâlinde mürtekib-i kebire olmaktan mı korkuyorlar acaba? Bu zevatlar esasen "din adamı veya cami imamı" kimliğiyle yetinerek laiklerin onları sabitlemeye çalıştığı dar bir çerçeveye sıkıştırmak suretiyle kendi kendilerine seküler bir rol biçmiş olmakla bizzat kendi öz nefislerine zulmetmektelerdir.

Gençlerin malul oldukları ilimsizliği profesyonelce istismar eden itikad eşkıyaları, onların zihnine boca ettikleri sorular ve şüphelerle zaten can çekişir hâlde olan inançlarını kaybettirecek ölümcül darbeler vurmaktadır. Sorular ve şüpheler, ateist forumlardan kalplere ve zihinlere sağanak sağanak yağarken, cevapları gür bir sedayla aynı mecrada duyamadıkları ve göremedikleri için gençler de aynı mihrakların kendilerine, hem de İslam adına konuşarak anlattıklarını doğru kabul etmekten başka alternatif olmadığını düşünüyorlar. Bunun bir sebebi de İslam'ın sosyal medyadaki temsilinde, görünürlüğün olması gereken düzeyden oldukça uzak bir yerde olmasındandır.

İlhad ve inkârcı mecralara âdeta itici etkisi olan meselelerden biri de şudur: Son birkaç on yılda, bulundukları ülkelerde etkin olan -1990'lı yıllarda Cezayir'deki GIA (Silahlı İslami Grup)'dan günümüzde Irak'taki Rafızi Haşdu Şabi'ye kadar geniş yelpazedeki- kimi silahlı terör örgütlerinin toplum nezdinde İslam'ın temsilcileri gibi lanse edilmeleri ve bu gibi örgütlerin İslam tarafından asla tasvip edilmeyen katliam ve akıl almaz terör faaliyetleri gerçekleştirmeleri de gençleri deist, ateist ve İslamofobik/İslam düşmanı zihniyete iten olgulardır.

Gençlerin çoğunun itikaden korumasız ve edilgen pozisyondayken maruz bırakıldıkları sorular ve şüphelerin çoğu uzun yılardır, başta müsteşrikler olmak üzere yerli müşriklerin de üzerinde çalıştıkları konulardır: İslam'da kadın haklarının olmadığı ve kadınların ikinci sınıf insan muamelesi gördüğü hezeyanı, kölelikle ilgili iftiralar, mürtedlerin öldürülmesi meselesi, İslam'ı ve insanların manevi duygularını istismar eden tasavvufi tarikatlar, İslam'ın tevhid inancına tamamen ters olmasına rağmen İslamcı (!) meşreplerin -demokrasi gibi- Batı kökenli sistem ve değerler karşısında gösterilen acziyet ile Ahzâb Suresi'nin 33. ayetine[2] dair sorular ve şüpheler...

Gündemi, mesleği ve maksadı tevhid davetinden ibaret olan ve bunun dışında ümmet için faydasız şeylerle meşgul olmayan sınırlı sayıdaki sosyal medya hesapları ve siteleri, konulara vâkıf ilim ehliyle bu şüphe oklarını etkisiz kılmak için tüm güçleriyle gayret etmektedir. Ancak eşi benzeri az görülen siber haçsız teknoşirk saldırıları karşısında umulan ve amaçlanan sonuçları elde etmek için her mümin sahip olduğu tüm imkânlarla, izah etmeye çalıştığımız manzaranın daha da kötüye gitmemesi için sanal âlemde varlık göstermelidir.

Kalemin, kameranın ve klavyenin; kılıçtan, namludan ve füzelerden daha etkili olduğu bir çağda yaşıyor olmak, mümin şahsiyetin söz konusu alanlarda gönülden ve tüm gücüyle gayret göstermesi için ayrıca davetiye beklememelidir. Sözün ve görselin, kılıçtan bile daha keskin olduğu bu devirde kalemini ve kelâmını Allah'ın (cc) dinine hizmetten esirgemek cimriliğin en kötüsüdür.

Nesilleri ifsad eden mülhid materyalist ve bilumum tevhid düşmanlarına da şöyle bir müjde vardır:

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَاۜ هِيَ حَسْبُهُمْۚ وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌۙ

"Allah, erkek münafıklara, kadın münafıklara ve kâfirlere içinde ebedî kalacakları cehennem ateşini vadetti. O, onlara yeter. Allah, onlara lanet etmiştir. Ve onlar için sürekli olan bir azap vardır."[3]

2. "Evlerinizde karar kılın. İlk cahiliye kadınlarının (kendilerini görünür kılmak için) süs ve güzelliklerini açtıkları gibi yapmayın…"
3. 9/Tevbe, 68

KISSADAN HİSSE

SİRK ASLANI

Bir sirk aslanından bahsetmek istiyorum. Aslı, bir aslan… Hani hep ormanların kralı diye anlatılan. Ama aynı zamanda bir sirkte çalışıyor. Palyaçonun kontrolünde gösteri yapıyor ve insanları eğlendiriyor.

Peki nasıl olabiliyor bu?

Aslan fıtratı gereği vahşidir. İnsandan kat be kat güçlü ve hızlı olan canlıları avlar. Fakat nasıl oluyor da bir sirkte hem de bir palyaçonun kırbacı altında insanlara gösteri yapabilir hâle geliyor. Yani kedi gibi olabiliyor.

Öncelikle aslan, yaşadığı ortamından alıkonuluyor, sürüsünden uzaklaştırılıyor, kafeslere kapatılıyor. Fıtratının ortaya çıkamayacağı bir alana hapsediliyor. Sonrasında türlü ödül-ceza eziyetlerine maruz bırakılıyor. İstenilen şeyi yapmadığında ciddi şekilde cezalandırılıyor, canı yakılıyor, aç bırakılıyor, dövülüyor… Saldırdığında veya karşı koymaya çalıştığında cezanın dozu arttırılıyor. Ta ki aslan, boyun eğene kadar, bu ceza dozu öyle bir artıyor ki gördüğü işkenceden dolayı hayvan bitap düşüyor. Sonra boyun eğdikçe ödüllendiriliyor. İstenileni yaptıkça ceza verilmiyor; hatta ödüllendiriliyor, yemek veriliyor. Bu şekilde, yıllar içinde aslan “eğitiliyor”.

Eğitilmiş hâlde büyüyen aslan, zamanla her kırbaç şakladığında poz veren, her düdük öttüğünde ateşli çemberden atlayan, insanları eğlendiren bir sirk kedisine dönüşüyor. Ve herkesin güldüğü, ciddiye almadığı palyaçodan korkar hale geliyor. Palyaçonun yapabileceklerinden öyle bir korkuyor ki, her komutunu anında yerine getiriyor. Dışarıdan aslan görünümlü ama yüreği kedi gibi olan, her şeyden korkan, çekinen bir canlıya dönüşüyor.

Firavuni düzenlerin içinde, firavunların kırbacı altında ezilen İslam beldeleri ve boyun eğmeyen, karşı koyanlara reva görülen eziyetlerin amacı ve metoduna dair tanıdık geldi mi? Boyun eğenlerin ve boyun eğmeyenlerin hâl ve tavırları gözünüzün önüne geldi mi?

Yukarıda anlatılan, vahşi bir hayvanı sindirip boyun eğdirecek boyutta sistematik bir zulüm yöntemi. Ancak unutulmaması gereken çok kilit bir nokta var. Yöntemin işlemesi iki şey üzerine kurulu: Aslanların sayısının azlığı ve izleyicilerin alkışları…

Müslimler bir vücut hâlindeyken, birlik ve beraberlik içerisindeyken palyaço korkutucu olmaz. Palyaço kırbacının etkili olabilmesi için, parçalanmış bir sürü gerekir. Bu hususta gerçekçi bir bakış açısı kazanmak ve direnmek için Müslimlerin tek yardımcısı âlemlerin Rabbi olan Allah’tır.

* * *

KORUNAKLI İKİ KALE

MAHİ
mahi@tevhiddergisi.org

Çocuk eğitimi bizim AÇIK yaramız. Hiç kapanmıyor üstelik, sürekli KANIYOR. Tedavisine dair birçok şey okuyoruz, dinliyoruz, soruyoruz. Ancak uygulama faslına gelince ERTELİYORUZ. Ya da kısa süre uyguluyor, sonra sonuç alamadık bahanesiyle TERK EDİYORUZ.

Oysa bildiklerimizi uygulamamak neslimize İHANETTİR... Bunun bedelini ebeveyn olarak biz ödeyeceğiz ama bu arada bizimle beraber bir TOPLUMU da zayi edeceğiz. Bu VEBALİ göze alıyor olmak büyük bir cesaret!

Yavrusunu her türlü kötülükten korumaya çalışan anne babaların korkulu rüyası, KORUNAKSIZ ÇOCUKLAR. Dışarıda ne kadar kötü söz, uygunsuz hareket ve şiddet varsa maalesef bu korunaksız, kendine sınırlar çizilmeyen, yeterince ilgi, sevgi ve şefkat görmeyen, ihtiyaçları vaktinde ve zamanında giderilmeyen, arkadaş çevresi kontrol edilmeyen çocuklar tarafından diğer çocuklara öğretiliyor. Her gün yenilikle geliyor çocuk okuldan. Bir gün küfür, bir başka gün küfürlü el hareketi... Bir diğer gün uygunsuz içeriklerin paylaşılması... Ardı arkası kesilmiyor. Aileler MUZDARİP.

Bu olumsuz davranışları sergileyen yavrularımız, namazda omuz omuza saf tuttuğumuz KARDEŞLERİMİZİN ÇOCUKLARI. İşte bu, sorunu daha da derinleştiriyor. İçinde yaşadığımız toplumdan BERİYİZ. Şirk ya da küfürleri bize bulaşmasın diye uzağız onlardan. Kendi çocuklarımızın ahlakını korumak için MÜSLİMLERDEN de mi uzaklaşalım? Hayır, elbette bunu istemeyiz. Fakat neslimizi fesada veren ne varsa tepkimizi göstermeli ve ISLAH etmeliyiz. Islah olmuyorlarsa işte o zaman araya MESAFE koymaktan çekinmemeliyiz. Çocuklarımızı küfür ve şirkten sakındırdığımız gibi kötü ahlaktan da sakındırmak, onları korumak bizim görevimiz.

Bu korumaya dair ilk adımımız, hepimizin bildiği ama çoğunlukla ihmal ettiği, önemli ve bir o kadar da hayati bir adım.

Korumak ve korunmak için atacağımız ilk adım, ALLAH'A SIĞINMAK. Evet, yanlış okumadınız, Allah'a sığınarak korunacağız. "Bu muydu ilk adım?" dediğinizi duyar gibiyim. Hafife almayın bu adımı, bakın içeriğine.

Tüm kötülüklerin anası ŞEYTAN, öyle değil mi? Ve onun vazifesi özellikle nesli ifsad etmek, bu uğurda yayaları ve süvarileriyle önden, arkadan, sağdan, soldan yanaşarak sesiyle kışkırtmak, SAPTIRMAK değil mi? Ona karşı tek korunma yöntemi de Allah'a sığınmaktır. Zira şeytan bizi görüp plan kurarken, biz onu görmeyiz ve planlarından habersiziz. Tüm ACZİYETİMİZLE, "Rabbim, kovulmuş ve taşlanmış şeytandan sana sığınıyorum." dediğimiz ânda büyük bir LİMANA sığınmış, korunaklı KALELERLE çevrilmiş olacağız. Hangi zırhlı, girdiğimiz kaleyi yıkabilir? Hangi güç, bizi o kaleden çıkarabilir? Mümkün mü sizce?

Çokça tekrar ediyoruz aslında biz "istiazeyi". Namazda, surelere başlamadan söylüyoruz. Oysa gün içinde bir DUA gibi, sırf yavrularımızı hatta kendimizi dahi sağlama almak için VİRD gibi telaffuz etmeliyiz bu cümleyi: EÛZU BİLLAHİ MİNE'Ş ŞEYTANİ'R RACÎM...

Bir yol daha var ki onu da kutlu Nebi'nin (sav) dilinden öğreniyoruz. Kötü sözlerle ve davranışlarla evinize mi girdi şeytan ve avanesi? BAKARA SURESİ'ni okuyun ya da dinleyin, gerekirse ses aygıtı aracılığıyla kısık bir tonda gece gündüz bu ses size eşlik etsin. Çünkü Canım Peygamberim, "Bakara Suresi'nin okunduğu yere şeytan girmez."[1] buyurarak, derdi evlatları olan ebeveynlere harika bir yol gösteriyor.

Denedik, olmadı mı?

"Bir gün karnı ağrıyan biri Resûl'ün (sav) yanına geliyor. Ağrısı için Nebi (sav) bal şerbetini öneriyor. Ağrım geçmedi deyince, 'Kardeşinizin karnı yalan söylüyor.' buyuruyor."[2]

Denemenize rağmen olmuyorsa, bu sözün ve surenin gerçekten tesir edeceğine dair yakini eksik bırakıyor olabilirsiniz. İnanın ve yeniden deneyin... Göreceksiniz...

1. Müslim, 780
2. Buhari, 5684; Müslim, 2217

Dr. Gözde TERCUMAN
gozdetercuman@tevhiddergisi.org

NÖROMOTOR GELİŞİM

Ödünç almak ve paylaşmak, toplumsal yaşamın bir parçasıdır ve karşılıklı yapılan bir eylemdir. Çocuk, bireysel yaşamdan toplumsal yaşama geçiş göstermeye başlar. Bu noktada diğer çocuklar ve diğer ebeveynler de devreye girer. Bir ailenin, çocuğunu, paylaşmak ve ödünç vermek konusunda eğittiği kadar, diğer ailenin de ödünç aldığını geri verme konusunda çocuğunu eğitmiş olması gerekir ki toplumsal ilişkilerde denge kurulabilsin. Yoksa kavramları yeni öğrenmeye başlayan çocuklar arasında gerilim yaşanması kaçınılmaz olur.

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla...

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Es-Selamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berakatuhu,

18. Ay

- ❖ Tutunarak/Yardımla merdivenden çıkar.
- ❖ Yardımsız sandalyeye çıkabilir.
- ❖ Oyuncağını taşıyarak yürüyebilir.
- ❖ İki ila dört küpü üst üste koyar.
- ❖ Topu, karşısındaki kişiye atabilir.
- ❖ Resimleri tanır ve adlandırır.
- ❖ On kelimeyi anlar ve kullanır.
- ❖ Sorulduğunda iki üç organı işaret edebilir.
- ❖ Yemeğin tümünü yardımsız yiyebilir.
- ❖ Giysilerini, çoraplarını, eldivenlerini çıkarabilir.

Bebek on sekizinci ayına geldiğinde artık merdiven inip çıkmak için gereken kasları gelişmiş, denge merkezi aktifleşmiş ve sağ sol koordinasyonu kazanmış durumdadır; destekle merdiven inip çıkmaya hazırdır. Merdiven çıkmak, inmekten daha kolaydır. Kullanılan kasın türü ve gereken denge sebebiyle merdiveni inmek her zaman daha zordur.

Oyuncağını, gücü yettiği doğrultuda kendisi taşımalıdır. Ebeveyn, çocuğun taşıyabileceği oyuncakların sorumluluğunu üstlenmemeli, çocuk kendi oyuncağını taşıma, getirip götürme, sahip çıkma konusunda teşvik edilmelidir. Çocuğun yaşına uygun sırt çantaları edinilebilir.

On beşinci ay civarında bir küpü üst üste koyarak oluşmaya başlayan yüdakseklik algısı, on sekizinci ayda iki ila dört küpü üst üste koyabilme becerisiyle gelişmeye devam eder; iki yaşına geldiğinde ise dört ila altı küpü üst üste koyabilir. Küpleri üst üste dizerek yüksek kuleler yaptıktan sonra kuleyi devirmek, yani yüksekliğini alçaltmak en sevdiği oyunlardan birisidir. Çocuklarda kavramlar çoğu zaman zıddıyla beraber gelişim gösterir. Önce "yüksek" ve "daha az yüksek" olarak farkındalık oluşur, sonrasında daha az yüksek olan şeylerin "alçak" olduğu çocuk tarafından algılanabilir. "Yüksek" kavramı gelişirken aynı zamanda

Ebeveynler için bir kitabın okunup bitirilmesinden ziyade çocuğun, kitabın sayfalarını çevirdiği, dikkatini çeken noktalar üzerinde detaylı durulduğu, çocuğa sorular sorarak sohbet edildiği bir kitap okuma şekli çocuğun beyin gelişimine daha fazla destek olur.

"alçak" kavramı da karşılaştırmalı olarak öğrenilmeye başlanır. Normalde iç içe geçebilen, ters çevrildiğinde kule gibi üst üste dizilebilen bardak tipi, basit, plastik oyuncaklar, gelişimi destekleyecektir.

Çocukların gelişimine göre oyun şekilleri değişkenlik arz eder. Oynadığı oyuncaklar da yaş dönemine göre farklılık gösterir. Arkadaşlarıyla oynama, kurallı oyun oynama, role girerek hayalî oyun oynama... gibi çeşitli oyun şekilleri vardır. Oynanan oyun da çocuğun gelişimine katkı sağlar. Çocuklar ilk zamanlar uzun bir süre "sırt sırta" oyun oynarlar. Sırt sırta oyun çağındaki çocuklar, birbirlerine sırtlarını dönerek kendi oyuncaklarıyla kendi başlarına oynarlar. Sırt sırta dönem ileride "karşılıklı oyun" dönemine geçiş yapar. Karşılıklı oyun döneminde çocuklar birbirleriyle oyun oynamaya başlar. Bu dönemde çocuğun yaşına ve gelişimine göre değişen; oyuncak paylaşımı, kurallı oyun, rol paylaşımı, amaçlı oyun, taklit ederek oynama görülür. İleride başlayacak olan "karşılıklı oyun" evresinin ilk adımları bu aylarda atılmaya başlanır. İki kişinin karşı karşıya geçip, topu, arabayı... birbirlerine atma oyunları on sekizinci ayda başlar. Başlarda çocuk topu attığında topun kendisinin olmaktan çıkacağı endişesine kapılıp topun peşinden gitse de karşı tarafın da topu ona atmasıyla, bunun karşılıklı "giden ve geri gelen" oyuncak oyunu olduğunu kısa zamanda ayırt eder.

Karşılıklı top oyunu başladığında paylaşma duygusu da oluşturulmaya başlanmalıdır. Paylaşmak teşvik edilmeli, ancak çocuğa ısrar edilmemelidir. Paylaşma konusunda çocuk önceleri isteksiz olabilir, paylaşması beklenen oyuncağa "yegâne oyuncak" muamelesi yapabilir. Paylaşmak zamanla ve desteklendikçe öğrenilen bir kavramdır. Adım adım alıştırılabilir, ilk başlarda "oyuncağın tamamen karşısındaki kişinin olması" yerine, "oyuncağın kendisinin olduğu ama oynamak için ödünç verilebileceği ve daha sonra geri alınacağı" konusunda çocuk telkin edilebilir. Oyuncak geri geldikçe, paylaşmaya olan isteksizlik azalır. Oyuncaksız dönemde çocuğun başka şeylerle oyalanabilmesi, mevcut oyuncağın vazgeçilmez olmadığını öğretir. Burada şu noktanın vurgulanması gerekir. Çocuk, bazı dönemlerde bazı oyuncaklara takılıp kalabilir. Oyuncağı amacı dışında sürekli yanında taşıyabilir, her işini o oyuncakla yapmaya başlayabilir, her oyununda o oyuncağı kullanıyor olabilir. Paylaşmayı öğretmek için bu oyuncaktan başlanmaması daha uygun olur, zira ters tepki yapabilir; paylaşması istendiğinde agresif davranışlar sergileyebilir. Ebeveynler bu konuda daha dikkatli olmalıdır.

Ödünç vermek ve paylaşmak öncelikle ebeveyn çocuk arasında başlamalı, aylar içinde çocukta güven geliştiğinde diğer çocuklar arasında paylaşım/ödünç verme olmalıdır.

Ödünç almak ve paylaşmak, toplumsal yaşamın bir parçasıdır ve karşılıklı yapılan bir eylemdir. Çocuk, bireysel yaşamdan toplumsal yaşama geçiş göstermeye başlar. Bu noktada diğer çocuklar ve diğer ebeveynler de devreye girer. Bir ailenin, çocuğunu, paylaşmak ve ödünç vermek konusunda eğittiği kadar, diğer ailenin de ödünç aldığını geri verme konusunda çocuğunu eğitmiş olması gerekir ki toplumsal ilişkilerde denge kurulabilsin. Yoksa kavramları yeni öğrenmeye başlayan çocuklar arasında gerilim yaşanması kaçınılmaz olur. Paylaşmak kavramı; ödünç vermek, ödünç almak, tamamen paylaşmak, ödünç aldığını, yani emaneti muhafaza etmek gibi birçok alt başlık içerir. Bu başlıklar da yeri geldikçe yavaş yavaş öğretilebilir ve yaşarken uygulanması için teşvik edilebilir.

Daha öncesinde, "Öğreniyorum" kartlarından kavramları, eşyaları, nesneleri öğrenen çocuk, artık resimleri gördüğünde kendisi tanıyabilir ve adlandırmaya başlayabilir.

Kelime dağarcığı önceki aylara göre daha da gelişmiştir ve gelişmeye de devam edecektir. Özellikle ilk üç yaşta duyulan kelimelerin çokluğu ve çeşitliliği, çocuğun öğrenme başarısına hayatı boyunca direkt etkili olan önemli bir faktördür. Bu konuda çocuklarımızla bol bol sohbet etmeli, onlara kitap okumalı ve konuşmalarını destekleyerek sabırla dinlemeliyiz, "neden" ve "nasıl" gibi sorular sormalarını onaylamalı ve doğru cevaplarla merakını gidermeliyiz.

Vücudundaki organların isimlerini ve kısaca görevlerini öğrenmeye başlar. Daha sonra gelecek olan benlik duygusunun öğrenilmesi için ön adımlardır.

Bu evrede insan vücuduyla ilgili kartlar, oyuncaklar, maketler, resimler daha ön plana çıkabilir.

On sekiz aylık bir çocuğun, yemeğinin tamamını yardımsız yemesi, "çatal kaşık kullanarak tabağındakini bitirmesi" demek değildir. Eline verilenlerin tamamını yardımsız yiyebilir. Daha önceden elindeki salatalığın, avuç içindeki kısmını yiyemeyen, hep aynı tarafı dişleyen, bir başkasının çevirmesine, yiyeceği kısmı düzeltmesine ihtiyaç duyan çocuk bunları artık kendisi yapabilir. Bu aylarda çocuk, dökmeden yemeye alıştırılmaya çalışılabilir. Etrafa saçma döneminin yavaş yavaş kaybolması beklenir. Bu evre, iki yaş civarında gelecek olan çatal ve kaşıkla yeme evresinin ön adımıdır.

Daha önceden giyinme ve soyunmasına yardım edilen çocuk bu aylarda giysilerini kendisi çıkartmaya başlar. Eldivenlerini, çoraplarını çıkarmayı öğrenir. Anneler bu evrede çocuğun kıyafetlerini kendisinin çıkartmasını desteklemeli ve daha pasif kalmalı, çocuk daha aktif olmalıdır.

2 Yaş (24 Ay)

- Koşar.
- Yardım almadan iki ayağıyla merdiven iner, çıkar.
- Kalemle daire ve enine çizgi çizer.
- Kitap sayfalarını çevirebilir.
- Bildiği objelerin resmini gösterir.
- Dört ila altı küpten kule yapar.
- Çatal ve kaşığı tutar.
- İki üç kelimelik kısa cümle kurar.
- "Sen, ben" kavramlarını kullanabilir.

Koşmak, yürüme eyleminin daha seri hareketlerle, peş peşe ve dengeli hâlde yapılmasıdır. Yürüme eyleminde tam beceri sağlayan çocuk koşmaya başlayacaktır. Artık yakalamacılık oyunlarının başladığı yaşlar gelmiştir.

Denge ve sağ sol uyumunun iyice gelişmesiyle merdivenleri yardımsız inip çıkabilir.

Kulenin yüksekliği önceki aylara göre biraz daha artar.

Daha önceden çocuğun dinleyici, ebeveynin okuyucu olduğu kitap okuma şekli, iki yaşla birlikte kitap sayfalarının çocuk tarafından çevrildiği, resimlerin dikkat çektiği ve tanındığı, kitabın birlikte okunduğu döneme geçiş gösterir. Çocuk, kitap okumaları esnasında pasif konumdan aktif konuma geçer. Ebeveynler için bir kitabın okunup bitirilmesinden ziyade, çocuğun kitabın sayfalarını çevirdiği, dikkatini çeken noktalar üzerinde detaylı durulduğu, çocuğa sorular sorarak sohbet edildiği bir kitap okuma şekli, çocuğun beyin gelişimine daha fazla destek olur.

Çocuk bu dönemde kelime döneminden cümle dönemine geçiş gösterir. Kelimelerin art arda, sıralı ve kurallı bir şekilde bir araya gelmesiyle cümle kurduğumuzu göz önüne alırsak; kelime dağarcığı, cümle bilgisi, konuşma dili özellikleri ön plana çıkar. Cümlelerin düzgün olması için çocukla birlikte düzenli kitap okunmalıdır.

Bu okumalarda kitap sayfalarını çocuğun çevirmesine izin verilmeli, kitaptaki resimleri çocuğun tanıması ve isimlendirmesi sağlanmalıdır. Kitap, resimler, karakterler hakkında çocuk kısa cümleler kurmak için teşvik edilmeli. Çocuğa "neden" ve "nasıl" sorularıyla yol gösterilmelidir.

İleriki yaşta gelişecek olan benlik duygusunun bir diğer ön adımı da bu yaşlarda "sen" ve "ben" kavramlarının öğrenilmesiyle atılır. Bu yaşta "ben yaptım, şimdi sıra sende" şeklinde sırayla aynı işlerin yapılması, bir oyunun "bir sen, bir ben" şeklinde ebeveyniyle oynaması çocuk için faydalıdır.

Daha önce yemeğini yardımsız yiyebilen çocuk, artık araçlarla yemeyi öğrenmeye; çatal ve kaşık tutmaya başlar. Bu konuda ince motor becerileri gelişir. Bu dönem, sağ elle yeme alışkanlığı kazandırılması gereken dönemdir.

Kalemi tutabilen çocuk, iki yaşında daire ve enine çizgiler çizebilir. Çocuğun çizimleri sürekli desteklenmelidir. İki yaşındaki çocuktan belli amaçlar doğrultusunda resimler yapması beklenmemelidir. Çocuğun çizdiklerine bakarak, anlamsız karalamalar olduğu düşünülebilir. Aslında çocuk kalemle çizebildiği tek şeyi çiziyordur. Hem kazandığı motor becerisini geliştiriyor hem de bir sonraki motor becerisine hazırlık yapıyordur. Kalemi elinden alıp ona güzel resimler yapmak doğru olmaz, çocuğun yapabildiği kadarını desteklemek ve materyal sağlamak yeterlidir.

Sonraki sayıda görüşmek dileğiyle...

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

ÖĞRENME YOLUNDA NEGATİF VE POZİTİF ETMENLER

Psikolojik Danışman
Melek ŞEREF

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Allah'a hamd, Resûl'üne salât ve selam olsun.

Bir önceki sayımızda "Öğrenme Nedir?" başlığıyla mukaddimemizi yapmıştık. Allah'ın (cc) izniyle bu ay mezkûr yazı dizimize "Öğrenmeyi Etkileyen Pozitif ve Negatif Faktörler" konusuyla devam edeceğiz. Rabbimizden, bu bilgileri hakikatleriyle öğrenmeyi ve amele geçirmeyi El-Alîm ismiyle niyaz ederek konumuza başlıyorum.

Öğrenme yeni anlayış, bilgi, davranış, beceri, değer, tutum ve tercihler edinme sürecidir.[1] demiştik. Bununla birlikte tam bir öğrenmenin gerçekleşmesini etkileyen birçok etmen vardır. Biz bu etmenleri dört ana başlık altında detaylarıyla inceleyeceğiz.

Öğrenme sürecinde dikkat, öğrenme verimini en fazla etkileyen faktörlerden biridir. Zihnin belli bir uyarıcıya yönlendirdiğinde açığa çıkan enerji hâline dikkat edersek göreceğiz ki dikkatimizi ne kadar toplarsak uyarıcıyı o denli verimli edinmiş oluruz. Dikkatimizi veremediğimiz bilgilerin veya konuşmaların, aklımızdan uçup gittiğini hepimiz yaşamışızdır.

1. Öğrenen ile İlgili Faktörler

Öğrenen kişiye bağlı olarak gelişen ve öğrenme kalitemizi etkileyen birçok faktör bulunmaktadır.[2] Bu faktörleri kısaca şöyle açıklayabiliriz;

• Bilgi, onu edinecek canlının doğasına ve sistemine uygun olmalıdır. Bir balığın ve kuşun, uçmayı öğrenmek istediğini hayal edelim. Kuş bunun için uygun bir donanıma sahipken balık için aynı şey söz konusu değildir. Uygun donanıma sahip olmak, elde edilen verimi arttıracaktır. Bundan dolayı alacağımız bilgiyle bağdaşan ekipmanları oluşturmamız gereklidir. Rabbimiz (cc) Ahzâb Suresi'nin 72. ayetinde, "Şüphesiz ki biz; göklere, yere ve dağlara emaneti (şer'i sorumluluğu/irade ve mükellefiyeti) teklif ettik. Onu yüklenmekten kaçındılar. Ve ondan endişeye kapıldılar. (Ama) insan onu yüklendi. Çünkü o, pek zalim, pek cahildir." demektedir. Bu ayetten şunu anlayabiliriz ki insan, emaneti yüklenme potansiyeline ve becerisine sahip bir varlıktır, bu sebeple Rabbimiz mezkûr görev için bizi uygun görmüştür. Kişi bu potansiyeli kullanabilmek için zulüm ve cehalet yönünü tedavi etmelidir. Zulüm, şer'i sınırlara riayet ederek; cehalet, şer'i ilim öğrenerek tedavi edilir.

• Uygun bir donanıma sahip olmanın ardından, edinilecek bilgi için kişinin fiziksel ve bilişsel olarak yeterli olgunluğa

1. Richard Gross, Psychology: The Science of Mind and Behaviour 6E, Hachette UK
2. Seven, M. A., & Engin, A. O. (2008). Öğrenmeyi etkileyen faktörler. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(2), 189-212

Bazı kişiler öğrenmek için öğretmene ihtiyaç duyarken, bazıları video izlemeye, bazıları kendi başına okumalar yapmaya, bazıları da bunların hepsine ihtiyaç duyar. Burada bilgiyi aldığımız kaynağın önemini vurgulamakta fayda görüyorum: Öğretici kaynağımız, bize çeşitli alanlarda rol model olacak vasıflarda olmalıdır.

erişmesi gerekir. Örneğin, iki yaşındaki bir çocuğun yazı yazmayı öğrenmesini yahut bir yaşındaki çocuğun kendi başına yemek yemeyi öğrenmesini ya da dikkat dağınıklığı olan bir çocuğun altmış dakika boyunca ders çalışma becerisi edinmesini istemek; yeterli fiziksel ve bilişsel olgunlukta olmadıkları için uygun değildir.

• Bir şeyi öğrenmek istediğimizde uyarılmışlık düzeyimizi kontrol etmemiz gerekir. Çevreden gelen uyarıcılara açık olmak öğrenmeyi arttırır. Örneğin, bir konuyla alakalı video izlerken o konunun alanına giren arka plandaki olayları veya unsurları fark etmek, uyarılmışlık seviyemizin yüksek olduğu anlamına gelir ve bu durum bilgi dağarcığımızı geliştirir. Peki, sizce tüm uyaranlara karşı açık olmak bizim için her zaman faydalı mıdır? Cevap, hayır. Öğrenme konumuzun alanı dışına çıkan uyarıcılar dikkatimizi dağıtabilir. Odamızda çalışırken sokaktan gelen seslere açık oluşumuz öğrenmeyi geliştirmez, aksine ket vurabilir.

• Öğrendiğimiz bilgiye ihtiyaç duyma oranımız, öğrenme verimini etkilemektedir. Yemek yapmayı pek de bilmeyen biri olarak ben kendi evimde yemek yapmak için yemek tariflerini öğrenmeye dair bir açlık içindeyken, yurtta kalan kardeşimin yemeği hazır getirildiği için asla mutfakta vakit geçirmek veya yemek yapmayı öğrenmek gibi bir ihtiyaç ya da istek duymayacaktır. Dolayısıyla içinde bulunduğum durum beni güdüleyerek öğrenmeye itecektir.

• Eski deneyimlerimiz de öğrenmemizi olumlu ya da olumsuz etkileyecektir. F klavyeyle bilgisayar kullanan birisinin, Q klavye kullanmaya başlarken bunu öğrenmede zorlanması, olumsuz kısma örnek verilebilir. Bu noktada toplum içinde sıkça karşılaştığımız bir duruma değinmek istiyorum: Öğrenilmiş çaresizlik. Bakara Suresi'nde Rabbimiz, "Allah kimseye gücünden fazlasını yüklemez..."[3] demektedir. İnsanlarla biraz sohbet edip biraz da gözlem yaptığımda şunu görüyorum ki insanların birçoğu hayatın ve sorumluluklarının onlara ağır geldiğini düşünüyor. Yetişememenin ve başarısızlıkların getirdiği çaresizlik duygusu sonucunda insanlar artık çabalamak istemiyor. Bu durum psikoloji biliminde de yer edinmiştir. Kişi ne kadar emek verirse versin sonucun değişmeyeceğini düşünür ve sonunda çabalamaktan vazgeçer. Bu durumdan kaynaklı birçok kişi, birkaç başarısız denemeden sonra öğrenmekten hemen vazgeçmektedir.[4]

Olumlu etkisine ise; küçükken sürekli suyla oynayan bir çocuğun yüzmeyi öğrenmek istemesi ve önceki deneyimleriyle bunun çok daha rahat ve kolay olabileceğini örnek olarak verebiliriz.

• Kişinin yaşadığı toplum, onu kaliteli bilgi edinmeye itmelidir.

Birçok toplumda insanların neyi nasıl öğreneceği, sosyokültürel normlar ve ihtiyaçlar doğrultusunda şekillenmektedir. Örneğin, bir toplumda eğitim geride ise öğretmenlik, adaletsizlik fazla ise avukatlık mesleği doğrultusunda eğitim alınması kişilere salık verilmektedir.[5]

• Son olarak; öğrenme sürecinde dikkat, öğrenme verimini en fazla etkileyen faktörlerden biridir. Zihnin belli bir uyarıcıya yönlendirdiğinde açığa çıkan enerji hâline dikkat edersek göreceğiz ki dikkatimizi ne kadar toplarsak uyarıcıyı o denli verimli edinmiş oluruz. Dikkatimizi veremediğimiz bilgilerin veya konuşmaların, aklımızdan uçup gittiğini hepimiz yaşamışızdır. Oysaki dikkatle dinlediğimiz kırk dakikalık bir videonun ilk on dakikasını hiç unutmayız. İşte, dikkat faktörü bu minvalde önemli bir unsurdur.[6]

2. Öğrenme Yöntemi ile İlgili Faktörler

Öğrenen kişiye bağlı faktörler kadar, öğrenme yöntemiyle ilgili faktörler de öğrenmeyi etkilemektedir. Öğrenme yöntemi adı altında; konunun yapısı, zamanın kullanımı, alınan geribildirimler, etkin katılma ve tekrar etme durumu öğrenmeyi etkileyen faktörler olarak sayılabilir:

• Konunun yapısına dair şunu diyebiliriz: Öncelikle konuyu nasıl bir yapılandırmayla çalışacağınıza karar vermelisiniz. Bu noktada, konuyu bir bütün hâlinde çalışmak ya da kısımlara ayırarak ilerlemek işlerinizi kolaylaştıracaktır. "Genel olarak eğitim sistemleri, par-

3. 2/Bakara, 286

4. Seligman, M. E. (1972). Learned helplessness. Annual review of medicine, 23(1), 407-412
5. Bu noktada toplumun, kişinin öğrenmesinde yönlendirici ve şekillendirici etkisini görmekteyiz.
6. Güven, M. (2004). Öğrenme stilleri ile öğrenme stratejileri arasındaki ilişki.

çalara bölerek öğrenmenin kolay ve uygun olduğu konu ve dersleri içermektedir."[7]

• Bazı kişiler öğrenmek için öğretmene ihtiyaç duyarken, bazıları video izlemeye, bazıları kendi başına okumalar yapmaya, bazıları da bunların hepsine ihtiyaç duyar. Burada bilgiyi aldığımız kaynağın önemini vurgulamakta fayda görüyorum: Öğretici kaynağımız, bize çeşitli alanlarda rol model olacak vasıflarda olmalıdır. Örneğin, ilkokul öğrencilerinin sınıfta hem öğrenim görmelerini hem de sınıf öğretmenlerinin birçok sosyal ve ahlaki davranışlarını kendilerine örnek almalarını, rol modelin öğrenci üzerindeki etkisine misal verebiliriz. Bundan sebep, bilgiyi aldığımız kaynak bizim için önemlidir.

• Çalışacağınız yapıya karar verirken zamanı nasıl kullanacağımızı da planlamalıyız. İki temel çalışma metodundan bahsedelim: Ara vererek çalışırsak bilginin kalıcılığını arttırırız. Toplu çalışırsak -bir kerede bilgiyi edinmek- bilgi uzun süre zihinde kalamaz[8], fakat güncel durumda tüm bilgiyi tam kapasite kullanma imkânı sunar bize (sınavlar, sözlüler gibi). "Allah katında amellerin en makbulü, az da olsa devam üzere yapılanıdır."[9]

• Öğrenen, kendi öğrenme kapasitesi hakkında bir farkındalık içinde olmayabilir (Ahzab Suresi 72. ayette açıkladığımız gibi). "Öğrenen, öğrendiği konuyu ne derece öğrenmiş? Hangi kısımları eksik kalmış? Hangi kısımları bir daha çalışmalı veya tekrar etmeli?" türündeki bildirimler kişiyi o konu üzerinde harekete geçirir ve bu durum da öğrenmedeki verimi arttıran önemli faktörler arasındadır.

• Bilgiyi öğrenme sürecine aktif olarak katılmamız, verimi arttıracak güçlü faktörlerdendir. Yapılandırmacı öğrenme, önceden edindiğimiz bilgiler ile sonraki gelecek bilgiye zemin hazırlamak, gelen bilgiyi düşünerek, deneyimleyip analiz ederek, öncekilerle bağ kurarak ve yorumlayarak, her bilgiyi var olan bilgi temeliyle bütünleştirme olgusudur.[10]

• Son olarak, öğrenmeden sonra yapılan tekrarlar, hatırlama aracılığıyla bilginin kalıcılığını ve öğrenmenin verimini arttıracaktır. Tekrar edilmeyen çoğu bilgi unutulacaktır. Bu görünüşü savunanlardan Eflatun'un Hatırlama Teorisi'nde bilgileri bedenimizin yaratılmasından önce ruhun bildiğinden ve dünyada ruhun bildiği bu bilgileri hatırlamanın öğrenme ta kendisi olduğundan bahsetmektedir.[11]

3. Öğrenme Malzemesi ile İlgili Faktörler

Öğrenme sırasında verimimizi arttıracak malzemelerle ilgili faktörleri dört adımda sıralayabiliriz:

Birinci adım: Öğrenme malzemesi diğer bilgilerden daha hâkim bir etkiye sahip olmalıdır. Örneğin, büyük puntolu cümleler veya resimli yazılar... Özel bir vurguya sahip malzeme için öğrenmedeki verim daha fazladır.[12]

İkinci adım: Öğrenilen malzemeyle önceki deneyimlerimizi bağdaştırmak, öğrenmedeki verimi arttırmaktadır. Bağdaştırma; bize bir kelime söylendiğinde, zihnimize o kavramla alakalı ilk gelen kelimeler olarak tanımlanabilir.[13] Böylece deneyimimiz aracılığıyla bilgi kalıcılaşır ve hatırlamamız kolaylaşır. Örneğin, "Cahiliye Ahlakı" konusunu öğrenirken kişi, o dönemindeki kendi gördüğü veya edindiği ahlaklar ile bilgileri bağdaştırabilir.

Üçüncü adım olarak kavram haritalarını kullanma, dördüncü olarak da çağrışım tekniğini zikredebiliriz. (Bu konu hakkında detaylı bilgi, sonraki sayımızda yer alacaktır.)

4. Öğrenme Ortamı ile İlgili Faktörler

Öğrenme ortamımız fiziksel ve sosyal olarak öğrenmeyi etkilemektedir. Kişiye uygun ortam sıcaklığı, uygun ışık, ısı ve ses seviyesi, uygun sistemsel donanımlar (isteniyorsa masa, internet vb.) gerekli fiziksel faktörler arasında sayılabilir. Örneğin, sandalyeniz sırtınızı ağrıtıyorsa, dağınık bir ortam dikkatinizi dağıtıyor ya da ışık gözünüzü yoruyorsa öğrenme kalitesi düşmektedir. Sarı ışık uykunuzu getirebilir veya arka planda bir şeyler dinlemek zihninizi bölebilir. Diğer yandan sosyal çevremiz (ev, okul, kurs ortamı) öğrenmemizde destekleyici roldeyse ve bu ortamlardaki olumlu ilişkilere sahipsek öğrenme verimimiz artmaktadır. Aksine sınıfta kendimizi rahat hissetmiyorsak, anne babamız başarılı olacağımıza inanmıyorsa, arkadaşlarımız bize zorbalık yapıyorsa... negatif duygularla baş etmek zorunda kalırız. Bu da öğrenmenin verimini düşürebilir.

Bu yazıda öğrenmeye dair dört ana başlık altında birçok unsurdan bahsettik. Gelecek sayıda "Öğrenme Teknikleri" üzerine görüşmek üzere. Selam ve dua ile...

---

7. Seven, M. A., & Engin, A. O. (2008). Öğrenmeyi etkileyen faktörler. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(2), 189-212
8. Seven, M. A., & Engin, A. O. (2008). Öğrenmeyi etkileyen faktörler. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(2), 189-212
9. Buhari, 32
10. Şaşan, H. H. (2002). Yapılandırmacı öğrenme. Yaşadıkça Eğitim, 74(75), 49-52.

    Jones, M. G. & Brader-Araje, L. (2002). The impact of constructivism on education: Language, discourse, and meaning. American Communication Journal, 5(3), 1-10
11. Mayo-Wilson, C. (t.y.). Plato's Theory of Recollection. 47
12. Seven, M. A., & Engin, A. O. (2008). Öğrenmeyi etkileyen faktörler. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(2), 189-212
13. Seven, M. A., & Engin, A. O. (2008). Öğrenmeyi etkileyen faktörler. A.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(2), 189-212

KONUK YAZAR

BETÜL ŞENYILDIZ

KADIN

Rabbimiz, kızlar süs içinde yetişirler,
buyurur ayet-i celilede,
Ziynetlerimizi sadece dışarıda
saklamamızı emretti bizlere.
Yanlış mı anladık, okuduğumuz bu ayeti?
Saklar olduk eşimizden, bahşedilmiş
tüm ziynetleri.

Merhaba, ilk kez yazıyorum bu sayfada.

Ve daha ayağımın tozuyla sizden bir ricam olacak.

Biraz zahmet vereceğim, ama çok görmeyin bana.

Misafirim ne de olsa.

Misafire caizesini verin, ricamı yerine getiriverin.

Aynanın karşısına geçmenizi istiyorum önce.

Şöyle bir bakın kendinize.

Saçınıza, teninize, dişlerinize, üstünüze ve giydiklerinize...

Neden asık yüzünüz ve neden sabahtan beri eşofmanlarınız üzerinizde?

Her yanınıza sinen şu koku, sabah kahvaltısındaki kızartmadan kalma mı?

Yoksa her yeri çamaşır suyuyla yıkama alışkanlığınız nedeniyle mi bu koku sardı bedeninizi?

Ellerinizdeki kuruluk ve çatlaklar için krem kullanmayalı ne kadar zaman oldu?

Ya da yeni bir kıyafet almayalı...

Saçınızı banyodan banyoya taramaya anneniz mi alıştırmıştı sizi?

En son ne zaman dişçiye gittiniz?

İlle hepsinin sararmasını ve çürümesini mi bekleyeceksiniz?

Saçınızdaki beyazlarla aranız iyi sanki?

Sahi, gayeniz daha yaşlı görünmek mi?

Çekmecenizde hiç parfüm yok, bunun özel bir sebebi var mı?

Makyaj malzemeleri bulundurmak sizce haram mı?

Son bir kez daha bakın aynaya.

Benim göremediklerimi de siz yazın boş bıraktığım mısralara:

* * *

Şimdi bir başka şey isteyeceğim sizden,

Gözünüzü kapatın ve evliliğinizin ilk günlerini hatırlayın.

Hayali dahi yüzünüze bir tebessüm yaydı, değil mi?

Bu arada söylemeden geçemeyeceğim, gülümsemek size çok, ama çok yakıştı.

Konuyu dağıtmayayım, evet, ne diyorduk?

Geçmişteydik, anılarımızı tazeliyorduk.

Hatırlasanıza eşinizin geliş saatine yakın nasıl da giyinirdiniz,

Duş almayı asla ihmal etmezdiniz.

Yoktu üstünüzde çamaşır sulu pijamalar,

Her gün yeni ve güzel bir kıyafetle yapılırdı karşılamalar...

Gözlerinizi sürmeyle, yanaklarınızı allıkla renklendirirdiniz.

Ağır makyajı oldu olası sevmezdiniz.

Ne de yakıştırırdınız taktığınız takıları,

Saçlarınızı şekillendirmek için alırdınız çeşit çeşit tokaları.

Ne yemek kokardınız ne de klor.

Eşinizin en sevdiği parfümü sıkardınız.

Bazen terlik bazen topuklu ayakkabılarla onu karşılardınız.

✻ ✻ ✻

Ne oldu, lütfen bir düşünün, ne değişti şimdi?

Sizi bu hâle söyleyin kim getirdi?

Oysa sizler, yani Müslim hanımlar, Peygamberimizin (sav) sünnetini benden daha iyi bilirsiniz.

Sefer dönüşlerinde neden direkt eve gelmezdi Kutlu Nebi söyler misiniz?

Neden bir müddet mescidde bekler de önce hanımlarına döndüğünü haber ederdi?

Lütfen biraz düşünün, haydi!

Bu zarif hareket hanımların süslenip hazırlanmaları için tanınan bir müddetti.

Ne Nebi onları dağınık saçlarla görmeye razı olur ne de eşleri onu böyle karşılamak isterdi...

Onlar en güzel kıyafetlerini giyer, kapıda karşılarlardı sevdiklerini.

Öyle bakımlıydılar ki temiz ve güzel giyinmek her ahvalde onlar için çok önemliydi.

Bazen yeni bir kıyafet edinememişlerse komşularından ödünç isterlerdi.

Hatta özel olmak, güzel olmak için birbirleriyle yarış ederlerdi.

Kuaförü vardı Annelerimizden bazılarının,

Saçlarını yaptırmak da çok önemliydi onların.

Boyarlardı itinayla, yaşlılığın alametlerini setrederlerdi.

Sürme, gözlerinin ayrılmaz bir makyajıydı,

Mübalağa olduğunu düşünebilirsiniz, ama Aişe Annemiz (r.anha) aynanın karşısında uzun uzun kalırdı.

Uhud Savaşı'nı hatırlayın lütfen, hanımlar kırbalarla su taşıyorlardı.

Sahabiler Enes ibni Malik'in (ra) annesinin (r.anha) halhallarının göründüğünü tüm İslam âlemine aktarıyorlardı.

Savaştasınız ve halhallarınız ayağınızda...

Şaşırmayın bunlara,

Nice nasihatler etti Nebi, süslenme konusunda.

Makyajın en güzeli sorulunca,

Rengi kalıp kokusu gidici olanı tarif etti hanımlara.

Saliha kadını tanımlarken, yüzüne bakılınca sevinç duyulandır, buyurdu.

Söyleyin Allah aşkına, bakımsız bir kadın nasıl sevinç vesilesi olurdu?

✻ ✻ ✻

Rabbimiz, kızlar süs içinde yetişirler, buyurur ayet-i celilede[1],

Ziynetlerimizi sadece dışarıda saklamamızı emretti bizlere.

Yanlış mı anladık, okuduğumuz bu ayeti?

Saklar olduk eşimizden, bahşedilmiş tüm ziynetleri.

Bir sefer sırasında gerdanlığını kaybetti Aişe Annemiz (r.anha), tüm orduyu bekletti.

Kolye değil, dikkat edin 'gerdanlık'tı taktığı,

Örnek olsun bizlere, Annemizin bu yaptığı.

Biliyorum, okudukça hak verenleriniz de var kızanlarınız da.

Evde nasıl bir cengin içindesiniz, tahmin edebiliyorum aslında.

Ama daha birkaç satır yukarıda cenk sırasındaki halhallı kadınları aktardım.

1. bk. 43/Zuhruf, 18

Sen ki ey kadın, ümmeti yetiştirensin,
Her yaştan erkeğin ihtiyacı yine sensin.
Bebekken muhtaç sana, bakımına, sevgine,
Yetişkin olduğunda ise aldanma heybetine.

Doğru söyleyeni kovmasınlar köylerden, usandım.

Yoruluyorsunuz doğru; işten, çocuktan, yemek yapmaktan...

Hâliniz kalmıyor bakıma, bu sorumluluklardan.

Fakat bir kez olsun deneyin arada da olsa bakımlı olmayı,

Her şeye rağmen eşinizin gönlünü yapmayı.

Göreceksiniz zorlukla kolaylık gelecek,

Eşinizle aranızdaki görünmeyen setler çökecek,

Hem inanın süslenmek size de iyi gelecek.

Yazık değil mi, yükünü çekiyor tüm evin akşama kadar dışarıda,

Eve geliyor huzur bulmak için ayazda.

Sıcacık bir yuva ve gülümseyen bir yüz yok,

Sofra hazır beyim, diyen latif ve zarif bir dil yok.

Bakınca süruru göremiyor endamında,

Şikâyetler başlıyor sofraya oturunca.

Dışarıda kaçırıyor bakışlarını haramlardan,

Evde kasvet çöküyor gördüğü manzaralardan.

* * *

Sen ki ey kadın, ümmeti yetiştirensin,

Her yaştan erkeğin ihtiyacı yine sensin.

Bebekken muhtaç sana, bakımına, sevgine,

Yetişkin olduğunda ise aldanma heybetine.

Kadındır sığınağı ne kadar güçlü olsa da,

Bir sıcak gülümseme bekler dudaklarının arasında.

Böyle yaratmış Allah (cc) onun da fıtratını,

Sükûnu sensin onun sarıl, aç kollarını.

Bakımla gelen sürur, her yere yayılacak,

Hanenizin saadeti yeniden başlayacak.

Öncü ol, adım at, bekleme ondan bir jest,

Şeytan vesvese verse de dinleme, al bir abdest.

Dua ile yardım iste El-Vedûd olan Allah'tan,

Hoş sadalar yükselsin mutlu yuvanızdan...

* * *

AYIN KİTABI

Salim KANDEMİR
salimkandemir@tevhiddergisi.org

SAHÎH-İ MÜSLİM MUHTASAR

Kitabın Yazarı: Ebu'l-Hüseyin Müslim ibnu'l-Haccac

Yayınevi: Karınca Polen Yayınları

Basım Tarihi: Aralık 2020

Sayfa Sayısı: 1166

Ebat: 165 X 235 mm

Kitap Hakkında

"Allah Resûlü'nün (sav) sünnetini öğrenmek; en kıymetlinin en kıymetli sözleri olan hadis kitaplarına başvurmakla mümkündür." demiş Buhari (rh). Bir önceki yazımızda Sahîh-i Buhari'yi tanıtmıştık. Bu ay tanıtacağımız kitap ise Sahîh-i Buhari'den hemen sonra gelen Sahîh-i Müslim kitabıdır.

İslam tarihinde sahih hadis kapsamında yazılmış birçok hadis kitabı olmasına rağmen "Sahiheyn" denilince akıllara evvela Sahîh-i Buhari ve Sahîh-i Müslim gelir. Bu iki kitap, İslam ümmeti tarafından öyle hüsnü kabul görmüştür ki asırlardır Müslimler kütüphanelerinden eksik etmemiş; ilim talebeleri Kur'ân-ı Kerim'den hemen sonra ezberlemeye çalışmış; âlimler, bu kitaplara uzun uzadıya şerhler yapmış ve üzerlerine yüzlerce kitap yazmışlardır.

İmam Müslim (rh) H 204 yılında, Horasan'ın dört büyük şehrinden biri olan Neysabur'da dünyaya gelmiştir. Zengin ve aynı zamanda ilim sahibi bir ailede yetişmiştir. İyi bir eğitimci olan babasından, küçük yaşlarda eğitim almış, henüz on iki yaşında hadis öğrenmeye başlamıştır. Beldesindeki Yahya ibni Yahya gibi meşhur âlimlerden hadis tahsil ettikten sonra birçok hadis âlimi gibi o da hem hac farizasını yerine getirmek hem de ilim talep etmek için Hicaz'a giderek rıhleye başlamıştır. Mekke, Medine, Basra, Bağdat, Kufe, Mısır gibi ilim merkezlerine yolculuk yaparak İsmail ibni Ebu Üveys, Said ibni Mansur, Ahmed ibni Hanbel, Ebu Zürr'a Er-Razi, Abdullah ibni Abdurrahman Ed-Darimi... gibi birçok hadis âliminden ders almış, hadis dinlemiştir. Ebu İsa Et-Tirmizi, İbni Huzeyme, İbni Ebu Hatim... gibi talebelerinin olması, ne kadar büyük bir âlim olduğunu açıkça göstermektedir. Hayatı ilim yolunda geçen imamın, vefatı da yine ilim yolunda olmuştur. Kendisi bir hadis araştırması yaptığı sırada H 261'de, elli yedi yaşında vefat etmiştir.[1]

İmam Müslim'in (rh), ilimde önde gelenlerden biri olmasını sağlayan en meşhur hocası İmam Buhari'dir (rh).[2] İmam Buhari Neysabur'a geldiğinde meclisine katılmış, ilminin derinliğinden dolayı kendisinden etkilenmiş ve uzun bir süre yanından ayrılmamıştır. O vakitten sonra sadık talebesi olmuştur. Buhari'ye muhabbetinden dolayı muhaliflerine karşı hocasını savunmuş, meclislerini terk etmiş, aldığı hadisleri onlara iade etmiş, onlara reddiyeler yazmıştır.[3] İmam Buhari'ye olan sevgisini göstermek için kanaatimce şu rivayet yeterlidir:

"Ahmed Hamdün El-Kassar dedi ki: Müslim ibni el-Haccac'ın Buhari'nin yanına geldiğini ve Buhari'yi alnından, gözleri arasından öpüp şöyle dediğini gördüm: 'Beni bırak da ayaklarını öpeyim ey üstatlar üstadı, ey muhaliflerin efendisi, ey hastalıkları hususunda hadisin tabibi.' Sonra ona meclis kefareti hadisine dair soru sordu, Buhari de ona hadisin illetini söyledi. Bitirince Müslim, 'Seni kıskanan kişi dışında kimse sana buğzetmez. Dünyada senin gibi birisi olmadığına şahitlik ederim.' dedi."[4]

Böylelikle Buhari ve Müslim, döneminin iki ilim kapısı olmuşlardır. Âlimler sahih hadis konusunda bu iki âlimi diğer âlimlerin önünde tutmuşlardır. Çünkü onların bu alandaki yetkinliği noktasında kimse ellerine su dökememiştir.[5] Öyle ki her iki kitapta yer alan hadisleri "mütte-

1. Sahih-i Müslim Şerhi el-Minhâc, İmam Muhyiddin en-Nevevî, Karınca Polen Yayınları, 1/73-77; Sahîh-i Müslim Muhtasar, İmam Müslim, Karınca Polen Yayınları, s. 61-62; El-Bidâye Ve'n-Nihâye, İbni Kesir, Daru'l Fikri, 11/33-35
2. "Hatib dedi ki: 'Müslim, Buhari'nin yolunu takip etmiş, onun ilmi birikimini incelemiş ve onun usulünü de izlemiştir.' Darakutni dedi ki: Buhari olmasaydı, Müslim ne gider ne de gelebilirdi." (bk. Sahih-i Müslim Şerhi el-Minhâc, İmam Muhyiddin en-Nevevî, Karınca Polen Yayınları, 1/76)
3. Konuyla ilgili en meşhur kıssa şudur: "Günün birinde Zühri, meclisinde bulunanlara, 'Kim Kur'ân'ın telaffuzu meselesinde Buhari ile aynı kanaatte ise bizim meclisimizden uzaklaşsın.' dedi. Meclistekiler arasında Müslim ibni El-Haccac da vardı. Müslim derhal yerinden kalkıp evine gitti ve Zühri'den işittiklerinin tamamını toplayıp, bir araya getirdi ve onları kendisine gönderdi. Zühri'den rivayette bulunmayı büsbütün terk etti. Sahih'inde olsun, başka eserlerinde olsun ondan hiçbir rivayet nakletmedi. Aralarındaki bu ayrılık daha da derinleşti. (bk. Sahih-i Müslim Şerhi el-Minhâc, İmam Muhyiddin en-Nevevî, Karınca Polen Yayınları, 1/76)
4. Sahih-i Müslim Şerhi el-Minhâc, İmam Muhyiddin en-Nevevî, Karınca Polen Yayınları, 1/76
5. Ahmed ibni Seleme dedi ki: 'Ebu Zurr'a ve Ebu Hatim'i, sahihi bilmek hususunda Müslim'in her ikisinin çağdaşları olan diğer meşayihten (hadis âlim-

Sahîh-i Buhari ve Sahîh-i Müslim'in olmadığı her kütüphane eksik bir kütüphanedir. Bu vakte kadar okunan gereksiz bilgileri bir düşünün; romanlar, hikâyeler, dergi köşeleri, gazete kupürleri, WhatsApp durumları, tweetler… Artık üzerimize hücum eden tüm bu bilgilerin karşısına bir "Dur!" tabelası koyup bir öze dönüş hareketi başlatmak gerek.

fekun aleyh" diye vasıflandırarak muhaddisler ittifakını beyan etmişlerdir.[6]

İmam Müslim demek, Sahîh-i Müslim demektir.[7] Yirmiden fazla eseri olmasına rağmen en çok teveccüh edilen eseri budur. Çünkü alanında yazılmış ilk nadir kitaplardan biri olması, senetlerinin güvenirliliği, kitap ve baplarının tertip ve düzeni[8], mücevher değerinde tahkik ve tetkikleri, nakillerin telhis ve ihtisarı, dağınık rivayetlerin disiplin içerisindeki zaptı... ve daha nice ihtiva ettiği güzel özellikler bu kitaba maddi manevi muazzam bir değer yüklemiştir. Bu yüzden büyük veya küçük olsun Sahîh-i Buhari ve Sahîh-i Müslim'in olmadığı her kütüphane eksik bir kütüphanedir.

Âlimlerimiz bu kitapların değerinden olsa gerek bazı özelliklerini göz önünde bulundurarak birbirlerine kıyas ve tercih etmişlerdir. Genellikle Sahîh-i Buhari, sahihlik konusunda Sahîh-i Müslim'e tercih edilmiştir. Çünkü hadislerin sıhhati noktasında Buhari'nin daha âlim olması, rivayetlerinin daha az tenkide uğraması, eserini daha çok hadisten derlemesi, üzerine daha uzun yıllar çalışma yapması ve bilhassa sahih hadisin şartları konusunda hadis rivayet edenlerin aynı dönemde yaşamış olmasını yeterli görmeyip birbirini görmüş olmasını da şart koşması başlıca sebepleri olmuştur.

Bununla birlikte Sahîh-i Müslim kitabı, tabiin ve etbau't tabiinin sözlerine ve muallak rivayetlere daha az yer vermesi, bir hadisi senet ve lafız olarak birçok yerde değil de yalnız ilgili yerde daha kapsamlı vermesi, hadisin diğer rivayet yollarını bulundurup bunları güzel bir şekilde sıralaması, kitap ve bapların daha tertipli olması da Sahîh-i Buhari'ye tercih edilme sebepleri olarak zikredilmiştir.

Takdim ettiğimiz Sahîh-i Müslim Muhtasarı, 7275 hadisten 1879 hadis ve 1268 baba ihtisar edilmiştir. Senetlerin uzun bölümleri silinip yalnız ilk ravinin ismi yazılarak ve hadislerin açıklamalarına yer vermekten kaçınılarak, okuyucu yalnızca hadislerle baş başa bırakılmıştır. Böylelikle kişi doğrudan Allah Resûlü'nün (sav) sözleriyle muhatap olmaktadır. Ayrıca hadislerin Arapça metinlerinin verilmesi ilim talebelerinin ezberlemesi veya aslına müracaat etmesi için büyük bir kolaylık sağlamaktadır. Normal bir okuyucu için kitabın hacmi büyük gözükse de neredeyse yarısını bu Arapça metinler oluşturduğu için okunması gayet hızlıdır ve kolay ilerlemektedir.

Bu vakte kadar okunan gereksiz bilgileri bir düşünün; romanlar, hikâyeler, dergi köşeleri, gazete kupürleri, WhatsApp durumları, tweetler... Artık üzerimize hücum eden tüm bu bilgilerin karşısına bir "Dur!" tabelası koyup bir öze dönüş hareketi başlatmak gerek. Ebedî kurtuluşun anahtarı Allah Resûlü'ne (sav) ittiba etmekse, okumak için onun sözlerini öncelemeliyiz. Özellikle, Ehl-i Hadis metodunun takipçileri olarak ciltler dolusu hadis külliyatlarını okuyamasak da takdim ettiğimiz Sahîh-i Müslim'in muhtasarını okumaya güç yetirebiliriz.

Kitaplarda buluşmak üzere...

---

lerinden) önde tuttuklarını gördüm.' (bk. Sahih-i Müslim Şerhi el-Minhâc, İmam Muhyiddin en-Nevevî, Karınca Polen Yayınları, 1/78)

Nesai, onun hakkında, 'Ümmet, bu iki kitabın sahih olduğu ve onlardaki hadislerle amel etmenin vacip olduğu üzerinde icma etmiştir.' der. (bk. Sahîh-i Müslim Muhtasar, İmam Müslim, Karınca Polen Yayınları, s. 62)

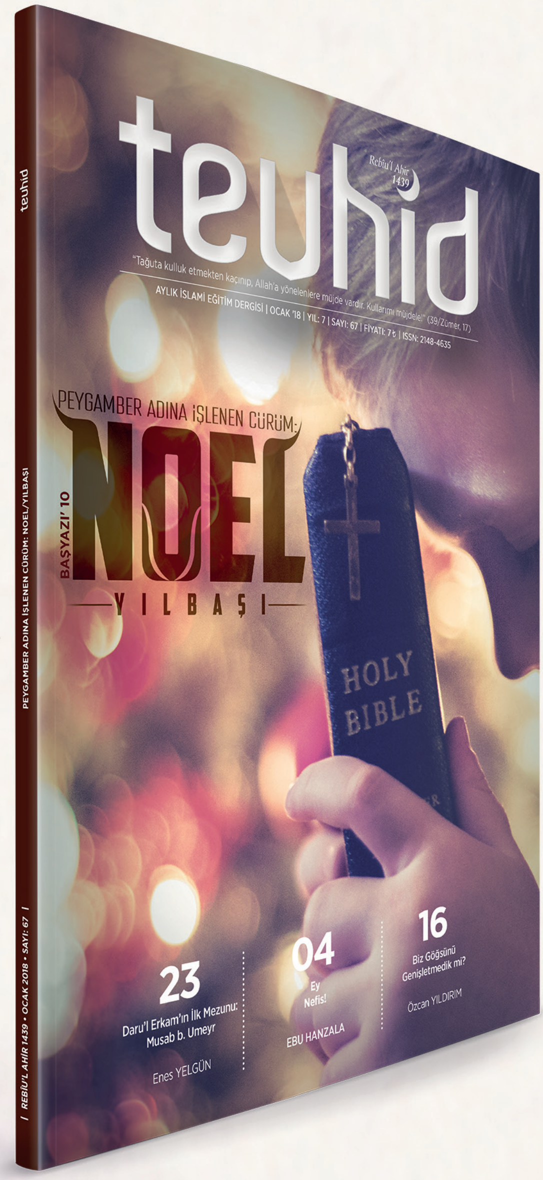
Hâkim, En-Nisaburi'de, 'Gök kubbenin altında Müslim'in kitabından daha sahih hiçbir kitap yoktur.' der.

6. Sahih-i Müslim Şerhi el-Minhâc, İmam Muhyiddin en-Nevevî, Karınca Polen Yayınları, 1/77
7. "Hafız Ebu Ali En-Neysaburi dedi ki: 'Gök kubbesi altında hadis ilminde Müslim'in kitabından daha sahih bir kitap yoktur.' " (bk. Sahih-i Müslim Şerhi el-Minhâc, İmam Muhyiddin en-Nevevî, Karınca Polen Yayınları, 1/79)
8. Bugün elimizdeki Müslim nüshalarında bulunan bab başlıkları İmam Nevevi tarafından konulmuştur.

PEYGAMBER ADINA İŞLENEN CÜRÜM:

NOEL

Kimileri için sadece bir tatil ve eğlenceden ibaret olan ve basit görülen,
ancak kişiyi İslam dairesinden çıkaracak kadar büyük bir vebal olan
Noel'in hakikatini öğrenmek istemez misiniz?
"Peygamber Adına İşlenen Cürüm: Noel/Yılbaşı" yazımıza Tevhid Dergisinin 67. sayısından
ulaşabilir, Dergimizi kitabevlerimizden temin edebilirsiniz.
Bu makaleyi sesli olarak dinlemek için aşağıdaki linki ziyaret edebilirsiniz.
https://www.youtube.com/watch?v=09swelyW2CU

Tevhid Dergisi web sayfası

Sesli Makale

ABONELİK İÇİN
www.tevhiddergisi.org tevhiddergisi@gmail.com +90 545 762 15 15

tevhid

“TAĞUTA KULLUK ETMEKTEN KAÇINIP ALLAH’A YÖNELENLERE MÜJDE VARDIR. KULLARIMI MÜJDELE!”

(39/ZÜMER, 17)

TEVHİD DERGİSİ

TEVHİD DERSLERİ

TEVHİD MEALİ

TEVHİD MEALİ UYGULAMASI

ISSN 2148-4635

9 772148 463504

ABONELİK İÇİN

tevhiddergisi@gmail.com
www.tevhiddergisi.org

+90 545 762 15 15